

Tornator Oyj

Tilinpäätös ja toimintakertomus 1.1 – 31.12.2019

Tornator Oyj
Y-tunnus: 0162807-8
Kotipaikka: Imatra, Suomi

Tornator Oyj:n toimintakertomus 2019

Liikevaihto ja tulos

Konsernin liikevaihto oli 105,8 miljoonaa euroa (112,8) ja muutos siten -6,2 %. Liikevaihto laski 2018 ennätystasosta, koska vertailuvuoden lumituhojen aiheuttamien ylimääräisten hakkuiden kaltaisia poikkeuksellisia määriä ei syntynyt. Luovutetun puun keskihinta oli hyvällä tasolla, eikä muuttunut oleellisesti vertailuvuodesta. Pääosa, eli 101,0 miljoonaa euroa ja 95,4 %, liikevaihdosta muodostui puunmyyntituloista (107,1 milj. euroa, 94,9 %). Liikevaihto sisältää maa-alueiden ja tonttien myyntituloja 2,7 miljoonaa euroa (3,5) ja metsäpalvelumyyntiä 2,1 miljoonaa euroa (2,2). Liiketoiminnan muut tuotot 5,7 milj. euroa (6,6) sisältävät muun muassa maa-alueiden käyttöoikeusmaksuja ja vuokria, suojelualuekorvauksia sekä maa-ainesmyyntiä.

Liikevoittoa käyvin arvoihin kertyi 264,6 miljoonaa euroa (116,5) ja tilikauden voitto oli 164,8 miljoonaa euroa (78,9). Biologisten hyödykkeiden käypä arvo kohosi merkittävästi Suomessa ja Virossa, mikä selittää liikevoiton huomattavaa muutosta. Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos nosti liikevoittoa +189,9 miljoonaa euroa (+32,6), ja rahoitusinstrumenttien negatiivinen käyvän arvon muutos pienensi tulosta -47,0 miljoonaa euroa (-1,6) ennen laskennallisia veroja. Operatiivinen liikevoitto laski Suomessa ja Romaniassa. Virossa vertailuvuonna voimakkaasti nousseet puun hinnat kohottivat yhtiön liikevoittoa vielä päättäneelläkin tilikaudella.

Tornator Timberland –konserniin kuuluvat emoyhtiön Tornator Oyj:n lisäksi Tornator Eesti Oü (100,0 %) ja Romaniassa SC Tornator SRL (100,0 %) ja Oituz Private Forest District SRL (100,0%). Lisäksi konserniin kuuluvat (100,0%) seuraavat tuulivoiman kehitysyritykset Suomessa: Lavakorven Tuulipuisto Oy, Maaselän Tuulipuisto Oy, Martimon Tuulipuisto Oy, Niinimäen Tuulipuisto Oy ja Pakkavaaran Tuulipuisto Oy.

Tärkeimpiä tunnuslukuja

Konsernin ja emoyhtiön viralliset tunnusluvut on laskettu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti.

	2019	2018	2017
Liikevaihto, milj. euroa			
Konserni	105,8	112,8	101,6
Emo	93,4	102,0	93,1
Liikevoitto, milj. euroa			
Konserni	264,6	116,5	92,4
Emo	219,3	80,7	87,0
Liikevoittoprosentti, %			
Konserni	250,0	103,2	90,9
Emo	234,7	79,1	93,4
Tilikauden tulos, milj. euroa			
Konserni	164,8	78,9	77,9
Emo	123,5	43,8	75,0
Oman pääoman tuotto, %			
Konserni	21,5	11,6	12,4
Emo	17,3	6,6	11,9
Sijoitetun pääoman tuotto, %			
Konserni	13,1	9,1	7,8
Omavaraisuusaste, %			
Konserni	45,5	44,4	43,3
Henkilöstö keskimäärin			
Konserni	183	182	189

Vertailukelpoiset tunnusluvut

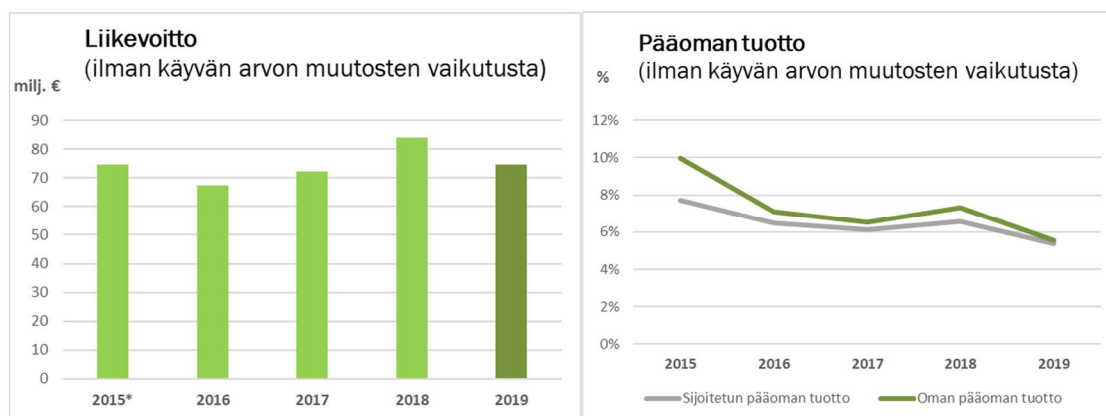
Virallisten, edellä esitettyjen tunnuslukujen lisäksi Tornator –konsernissa käytetään vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka ovat vertailukelpoisia vuosien välillä ja kuvaavat siten paremmin operatiivisen toiminnan onnistumista. Vertailukelpoiset tunnusluvut on laskettu ilman käyvän arvon muutoksia ja koskevat koko konsernia:

	2019	2018	2017
Liikevaihto, milj. euroa	105,8	112,8	101,6
Liikevoitto, milj. euroa	74,7	83,9	72,4
Liikevoittoprosentti, %	70,6	74,4	71,2
Tilikauden tulos, milj. euroa	42,7	49,7	40,9
Oman pääoman tuotto, %	5,6	7,3	6,5
Sijoitetun pääoman tuotto, %	5,4	6,6	6,1

Vertailukelpoiset tunnusluvut on saatu vähentämällä virallisista IFRS -luvuista laskennalliset muutokset seuraavasti (milj. €):

Liikevoitto, virallinen	264,6
- Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	-189,9
= Liikevoitto, vertailukelpoinen	74,7

Tilikauden tulos, virallinen	164,8
- Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	-189,9
- Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutos	47,0
- Laskennallisten verojen osuus yllä mainituista eristä	20,8
= Tilikauden tulos, vertailukelpoinen	42,7

*2015 sis. poikkeuksellisen suuria maanmyyntejä

Tuottojen ja pitkäaikaisen varallisuuden jakautuminen maittain

	1.1.-31.12.2019		1.1.-31.12.2018	
Tuotot:	1 000 euro	%	1 000 euro	%
Suomi	93 437,4	88,3	101 989,6	90,4
Romania ja Viro	12 386,0	11,7	10 835,5	9,6
Yhteensä	105 823,4	100,0	112 825,1	100,0

	31.12.2019		31.12.2018	
Biologiset hyödykkeet:	1 000 euro	%	1 000 euro	%
Suomi	1 480 319,2	88,0	1 288 617,8	88,8
Romania ja Viro	202 311,8	12,0	162 342,0	11,2
Yhteensä	1 682 631,0	100,0	1 450 959,9	100,0

Pitkäaikaiset varat	1 000 euro	%	1 000 euro	%
Suomi	1 572 127,2	87,5	1 373 783,0	88,2
Romania ja Viro	224 096,7	12,5	182 966,5	11,8
Yhteensä	1 796 223,8	100,0	1 556 749,5	100,0

Olennaiset tapahtumat tilikaudelta

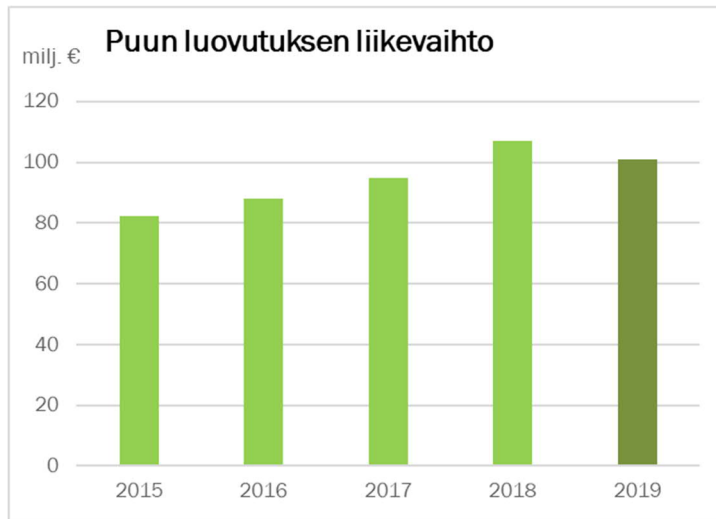
Tornatorin vuosi oli varsin kaksijakoinen: haastavan alkuvuoden jälkeen yhtiön operatiivinen tulos kääntyi vahvaan nousuun, ja myös merkittävät metsien arvonnkorotukset kirjautuivat loppuvuodelle.

Tornator jatkoi investointeja uuden metsämaan hankintaan. Suomessa yhtiö osti noin 13 000 hehtaaria metsää. Aiemmistä vuosista poiketen Virossa ostettiin vain alle 1 000 hehtaaria, mikä johtui maan metsätilamarkkinan ylikuumenemisestä. Romaniassa Tornator jatkoi metsäomistuksensa vastuullista hoitamista ja kestävän liiketoiminnan kehittämistä. Suomen ja Viron metsät ovat kaksoissertifioituja (PEFC, FSC®), ja Romaniassa yhtiön metsillä on FSC® -sertifikaatti. Suomen metsien osalta Tornator toteutti onnistuneesti viiden vuoden välein tehtävän FSC-uudelleensertifiointin.

Suomi FSC-C123368
 Viro FSC-C132610
 Romania FSC-C132426

Ydinliiketoiminnassa, eli puun myynnissä ja luovutuksessa, Tornatorilla oli normaali vuosi vertailuvuoden ennätysellisten tulosten jälkeen. Puun kysyntä ja hintataso laskivat hieman vertailuvuodesta. Vuoden 2018 lumituhojen hakkuista valtaosa myytiin Tornatorin pääasiakkaalle Stora Ensolle, ja puun luovutusmäärät olivat vertailuvuonna poikkeuksellisen suuret. Vuonna 2019 puun luovutus pääasiakkaalle Suomessa oli noin 66,6 miljoonaa euroa (79,5) eli noin 66,0 % (74,2 %) konsernin puun luovutuksen liikevaihdosta. Puunmyynti pääasiakkaalle perustuu pitkäaikaiseen, markkinaehtoiseen raamisopimukseen. Tornatorilla on myös muita pitkäaikaisia puunmyyntisopimuksia Suomessa ja Virossa.

Suomessa Tornatorin metsiin kohdistui vertailuvuonna merkittäviä lumituhoja, joiden vaikutukset näkyvät vielä 2019 tilinpäätöksessä. Puun luovutuksen liikevaihto sisältää 1,3 milj. euroa vakuutuskorvausta vertailuvuonna kirjatun 2,5 milj. euroa lisäksi. Kokonaisuudessaan tuhot ylittivät siis metsävakuutuksen omavastuurajan (5 milj. euroa).

Tornatorin metsäomaisuuden (puusto) käyvän arvon päivityksestä kirjattiin merkittäviä positiivisia vaikutuksia Suomessa ja Virossa. Kestävien hakkumahdollisuuksien lisääntyminen, diskonttokoron lasku ja puun hintaennusteen tarkistus nostivat metsien käypää arvoa taseessa yhteensä 231,7 miljoonalla eurolla. Useista arvostustekijöistä muodostuva vuotuinen käyvän arvon päivitys paransi liikevoittoa 189,9 miljoonalla eurolla. Suomessa käyvän arvon laski ulkopuolinen arvioija, Indufor Oy, tulevaisuuden kassavirtojen pohjalta eli kestävän metsänhoidon perusteella ja kasvupotentiaali huomioon ottaen.

Konsernin koko metsäomaisuuden uusi arvo tilinpäätöksessä oli noin 1 776 miljoonaa euroa (1 539) sisältäen puuston ja maapohjan. Luvuissa on mukana hakkuiden sekä metsähankintojen ja metsämaan myyntien vaikutus. Tornator omistaa yhteensä yli 700 000 hehtaaria metsää Suomessa, Virossa ja Romaniassa.

Taseen toisella puolella yhtiön pitkäaikaisten korkosuojausten käyvät arvot heikkenivät pitkien markkinakorkojen laskun johdosta. Korkoinstrumenttien käyvän arvon muutoksesta syntyi tuloslaskelman rahoituseriin -47,0 miljoonan euron negatiivinen kirjaus (-1,6). Edellä mainituilla käyvän arvon muutoksilla ei ollut kassavirtavaikutuksia.

Tornator hyödynsi metsäinvestoinneissa kilpailukykyistä pankkilainarahoitusta. Joulukuussa 2019 Tornator nosti pankkilainan, jolla se maksoi takaisin 250 miljoonan euron vakuudellisen joukkovelkakirjalainan. Pankki- ja yritystodistusrahoituksen, yhteensä noin 582 miljoonaa euroa, lisäksi Tornatorilla on 65 miljoonan euron vakuudeton debenttuurilaina. Kaikki yhtiön lainat erääntyvät loppuvuonna 2020, joten ne näkyvät tilinpäätöksessä lyhytaikaisissa lainoissa. Lainojen uudelleenrahoitukselle järjestetään sitova varmistus riittävän ajoissa ennen eräpäivää; tästä löytyy tarkempi kuvaus tilinpäätöksen liitetiedoissa. Tilikauden saavutuksiin kuului myös vihreän rahoituksen viitekehysten luominen ja käyttöönotto. Tornator sai riippumattomalta auditoijalta, norjalaiselta ilmatieteen tutkimuskeskukselta CICERO:lta, parhaan mahdollisen vastuullisuusluokituksen eli "dark green" koskien yhtiön toiminnan ilmastoystävällisyyttä. Mahdollisuus vihreään rahoitukseen ja vahva, tasainen toimintahistoria luovat yhtiölle hyvät edellytykset lainaportfolion onnistuneelle uudelleenrahoitukselle vuonna 2020.

Tornatorin omavaraisuusaste oli 45 % (44 %) ja likviditeetti säilyi vahvana läpi vuoden. Yhtiötä velvoittavat lainakovenantit täyttyivät turvallisilla marginaaleilla.

Yhtiö toi uutena liiketoimintana metsänomistajille mahdollisuuden vuokrata metsänsä Tornatorille pitkäaikaisella vuokrasopimuksella. Tämä on uusi tapa toisaalta säilyttää kontakti perittyyn omaisuuteensa ilman huolta metsien hoidosta ja toisaalta mahdollisuus saada tasaista vuokratuloa helposti ja luotettavasti.

Tornatorin vastuullisuusohjelman mukaisesti yhtiö ennallisti soita, teki kulutuksia ja perusti uusia luonnonsuojelualueita yhteensä yli 800 hehtaaria yhtiön mailla.

Tornator Oyj:n varsinaisessa yhtiökokouksessa 7.3.2019 päätettiin jakaa osinkoa hallituksen esityksen mukaisesti 35 miljoonaa euroa.

Tornatorin uudeksi toimitusjohtajaksi (CEO) nimitettiin yhtiön varatoimitusjohtaja Henrik Nieminen 17.6.2019 alkaen. Edellinen toimitusjohtaja Sixten Sunabacka toimi yhtiössä senior adviserina vuoden 2019 loppuun asti.

Riskienhallinta

Tornatorin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa yhtiön pitkän aikavälin kannattava toiminta ja luoda mahdollisuuksia hallittuun riskinottoon valitulla strategialla. Lähtökohtana on yhtiön kaikkien merkittävien riskien systemaattinen kartoitus ja analysointi.

Tornatorin riskit on jaettu kolmeen pääluokkaan: strategiset riskit, operatiiviset riskit ja rahoitusriskit.

Seuraavassa on kuvattu esimerkkejä kustakin pääluokasta:

Strategiset riskit

Puun kysynnän vaihtelu on luonnollisesti riski metsäyhtiölle. Kysyntäriski on pienentynyt puun käytön lisääntyessä ja monipuolistuessa, eikä kaikkia uusia innovaatioita vielä edes tiedetä. Yhtiö on varmistanut puun hyvää kysyntää myös sertifioidulla kaikkialla metsänsä. Metsäteollisuuden uusien investointien myötä puun kysyntä on kasvanut kaikissa yhtiön toimintamaissa.

Puun hinnan vaihtelu on yksi merkittävä riskitekijä Tornatorin tuloksen kannalta. Puun hinnan laskiessa Tornatorilla on tarvittaessa mahdollisuus hetkellisesti lisätä joko hakkuuoikeuksien myyntimäärää ja/tai tonttien sekä metsäpalstojen myyntiä. Tavoitteena on kuitenkin noudattaa kestävää hakkuusuunnitetta ja näin pyrkiä optimoimaan vuotuisia kassavirtoja pitkällä aikavälillä.

Puuraaka-aineen määrän ja laadun riskiä hallitaan pitkän aikavälin metsävarojen käytön suunnittelulla ja hakkuuiden suuntaamisella metsien rakenteen ja ikäluokkajakauman mukaisesti. Suunnittelun tueksi Tornator hankkii säännöllisin väliajoin puolueettoman tutkimuksen yhtiön metsien rakenteesta ja laatii siihen perustuvan pitkän aikavälin hakkuusuunnitteen (>30 vuotta). Luonnonvarakeskuksen tuorein metsien inventointi ja sen pohjalta laadittu hakkuulaskelma ovat vuodelta 2016.

Nykyisten sertifiointikriteerien muutokset voivat vaikuttaa metsien käyttömahdollisuuksia heikentävästi ja aiheuttaa Tornatorille tulonmenetyksiä, ellei menetyksien täysimääräisestä korvaamisesta ole sovittu. Suomen FSC®:n kansallisten kriteerien määrittelytyö on käynnissä. Tornator osallistuu tiiviisti tähän prosessiin.

Metsien ostoon liittyy riskejä, ja investoinnin onnistumisen pystyykin toteamaan usein vasta pitkän ajan kuluttua. Ostokohteen puuvarojen ja rakenteen määrittelyssä hyödynnetään pitkälle vietyä teknologiaa, mutta edelleen joudutaan tekemään myös arvionvaraisia päätöksiä. Kohteiden hinnoitteluun on määriteltä selkeät kriteerit, mutta hinnoittelu ja sen taustalla tehdyt arviot voivat vaikuttaa ostojen onnistumiseen tuottonäkökulmasta.

Tornator seuraa vallitsevaa taloussuhdannetta suunnitellessaan tonttimyyntiä. Suhdanteen heikentyminen saattaa vähentää lomarakennuspaikkojen kysyntää ja aiheuttaa väliaikaista tuottojen laskua. Näin on jo tapahtunutkin, ja maanjalostusinvestoinnit on siksi sopeutettu tontinmyynnin volyymin mukaan.

Tuulivoiman hankekehitykseen käytettävien investointien riskiä hallitaan tekemällä riittävän tarkat esiselvitykset ennen hankkeiden käynnistämistä, valitsemalla kumppaneiksi merkittäviä alan toimijoita, hajauttamalla hankkeet alueellisesti eri puolille Suomea sekä viemällä hankesuunnittelu läpi huolellisesti. Tornator ei osallistu tuulivoiman rakentamiseen eikä tuotannon omistamiseen, vaan myy osuutensa hankkeista ennen rakentamista ja jää maapohjan osalta vuokranantajaksi.

Metsävarojen hyödyntämisessä ympäristöön kohdistuvia riskejä Tornator hallitsee ympäristölainsäädäntöä ja sertifiointikriteerejä noudattamalla. Riskit otetaan huomioon henkilöstön kouluttamisessa ja

perehdyttämisessä sekä minimoidaan toiminnan hyvällä suunnittelulla ja toteuttamisen korkealla tasolla.

Poliittisena riskinä voidaan pitää merkittäviä uusia lakisäädöksiä tai muita toimintaa rajoittavia tekijöitä. Esimerkkinä tällaisesta voi pitää Suomessa käytävää keskustelua metsien käytön hyväksyttävyydestä tai EU-tason pohdintoja metsätaloutta rajoittavasta sääntelystä. Myös metsäomaisuuden kasvataminen ulkomaisena yrityksenä voi altistaa yhtiön poliittisille riskeille kohdemaissa. Riskien hallinnassa merkittävässä roolissa on yhteistyö viranomaisten, koulutuslaitosten ja erilaisten järjestöjen kanssa sekä aktiivisuus yhteiskunnallisessa keskustelussa. Myös osallistuminen alan tutkimustyöhön ja esimerkiksi erilaisten hiililaskelmien tuottaminen on osa proaktiivista riskien hallintaa. Tornator noudattaa avointa viestintää, jossa korostuvat toiminnan vastuullisuus ja muut yhtiön arvot.

Tornatorin tavoitteena on jatkaa toiminnan laajentamista myös Suomen rajojen ulkopuolella maissa, joissa kasvumahdollisuudet todetaan kannattaviksi. Maantieteellinen laajentuminen on sekä keino hallita riskejä että riski. Tornatorin kannalta Romania ja Viro ovat Suomea heikompia korruptio-tilastoissa. Tornator sitoo taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun kiinteäksi osaksi liiketoimintaansa, jota ohjaavat kaikille toimintamaille yhteiset vastuullisen liiketoiminnan periaatteet (Code of Conduct). Lisäksi laajenemisen riskejä hallitaan valitsemalla asiantuntevia kumppaneita ja luotettavia asiakkaita sekä tasapainottamalla pitkä- ja lyhytaikaisia puunmyyntisopimuksia. Yhtiö suorittaa sisäistä tarkastusta kaikissa maissa, ja konsernissa on käytössä myös ns. whistleblow-systeemi.

Ammattitaitoisen henkilöstön saaminen ja sitouttaminen on riski myös metsätaloudessa. Tornator on varautunut metsureiden eläköitymiseen sopimalla uusia yrittäjäsopimuksia ja lisäämällä koneellista työtä. Toimihenkilöiden osalta tehdään yhteistyötä alan koulutuslaitosten kanssa ja ennakoivaa rekrytointia. Riskiä hallitaan myös aktiivisella henkilöstöhallinnolla ja henkilöstön kehittämisellä.

Operatiiviset riskit

Yhtiöllä on hallituksen ja toimivan johdon hyväksymät operatiiviset prosessit, joilla hallitaan sisäisiä liiketoimintariskejä. Entistä enemmän operatiivista työtä tehdään yrittäjäsopimuksilla, mikä asettaa haasteita toiminnan kontrollille, esimerkiksi ympäristövahinkojen osalta. Valvontaa pyritään kehittämään sekä koulutuksen että tietotekniikan avulla.

Ilmastonmuutoksen lisäämät luonnontuhot muodostavat entistä suuremman riskin metsäomaisuudelle. Tornatorin osalta omistuksen koko, maantieteellinen laajuus, metsien hyvä terveys ja kasvukunto sekä metsätuholain edellyttämät toimet toimivat luontaisena riskienhallintakeinona. Lisäksi yhtiöllä on Suomessa metsävakuutus, joka on mitoitettu kattamaan erittäin suuren katastrofin tuhoja. Ulkomailla Tornator ei ole katsonut kannattavaksi vakuuttaa omistamiaan metsiä, sillä kohdemaissa ei ole tällä hetkellä toimivia metsävakuutusmarkkinoita. Riskinä voidaan pitää myös kyberhyökkäyksen uhkaa eli yhtiön tietojärjestelmiin kohdistuvia riskejä. Tähän on varauduttu hyödyntämällä kehittyneitä suojausteknologioita ja huolehtimalla käyttäjien ohjeistuksesta ja koulutuksesta.

Rahoitusriskit

Merkittävä lainapääoman osuus yhtiön taseessa muodostaa riskin, jonka hallintaan Tornator on erityisesti panostanut. Hyvät ja toimivat kanavat pääomamarkkinoille mahdollistavat lainojen onnistuneen uudelleenrahoituksen. Yhtiö muokkaa lainaportfoliotaan rahoitusmarkkinoiden tilanteen mukaan niin, että tulevat lainojen erääntymiset hajautuvat usealle vuodelle ja mahdollisimman pitkälle tulevaisuuteen. Markkinakorona muutoksiin yhtiö on varautunut johdannaissopeuksilla. Korkosuojaus pienentää lainojen korkorisikiä ja samalla vähentää metsän käyvän arvon laskennassa käytetyn diskonttoron vaihtelua, ja näin yhtiön arvon kehitys on ennustettavampaa. Likviditeetin hallinta perustuu ennakkomaksuihin ja ajantasaiseen kassasuunnitteluun. Yhtiöllä on myös yritystodistusohjelma, jolla optimoidaan rahavarojen tarvetta. Käteisvarat on sijoitettu pankkitalletuksiin sekä lyhyen aikavälin likvideihin ja korkean luottoluokituksen korkorahastoihin.

Asiakasriskiä Tornator hallitsee myyntisopimukseen perustuvilla ennakkomaksuilla.

Tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat

Ei olennaisia tilikauden jälkeisiä tapahtumia.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Globaalien megatrendien, kuten ilmastonmuutos ja väestön kasvu, odotetaan edelleen vahvistavan kestävästi tuotetun uusiutuvan puuraaka-aineen kysyntää pitkällä aikavälillä. Vallitsevasta epävarmuudesta (mm. kauppasota, Brexit) johtuen puun kysyntään ja hakkuisiin voi kuitenkin kohdistua tilapäisesti paineita. Maailmantalouden odotuksia voimakkaampi heikkeneminen voi aiheuttaa metsäteollisuudessa tuotannon supistuksia ja mahdollisesti negatiivisia vaikutuksia puun luovutusmääriin ja yhtiön liikevaihtoon.

Metsätilamarkkinoilla tilanteen odotetaan jatkuvan vertailuvuoden kaltaisena.

Metsänhoitotoita jatketaan normaalin toimintavuoden mukaisesti ja lannoitusohjelmaa toteutetaan suunnitellusti.

Yhtiö arvioi velanhoitokykynsä ja tuloksensa säilyvän vakaana.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Yhtiö panosti vahvasti metsien puustotietojen saatavuuden ja laadun parantamiseen. Lisäksi jatkettiin korjuun ja luonnonhoidon laadun sekä yhtiön tietojärjestelmien kehittämistä.

Henkilöstö ja palkat

Keskimääräinen henkilöstömäärä oli vertailuvuoden tasolla. Normaalin palkkauksen lisäksi yhtiöllä on käytössä tulostavoitteisiin perustuva palkitsemisjärjestelmä. Vuonna 2019 tulospalkkioita maksettiin vuodelta 2018 keskimäärin 6,4 % peruspalkoista (2018 maksettiin 6,5 % vuodelta 2017).

Konsernissa on töissä noin 180 henkilöä. Yhtiön metsät työllistävät ihmisiä, pääosin haja-asutusseuduilla, suoraan erilaisissa metsätöissä arviolta noin 1000 henkilötyövuoden verran.

	2019	2018	2017
Keskimääräinen henkilöstö tilikaudella, kpl	183	182	189
Tilikauden palkat ja palkkiot, milj. €	9,1	8,4	8,3

Ympäristö

Yhtiöllä on ympäristöohjelma, jonka tavoitteet ja toteutuma tarkistetaan yhtiössä vuosittain. Puitteet yhtiön ympäristöasioiden hallinnalle tuovat metsä- ja ympäristölainsäädäntö sekä PEFC ja FSC -sertifiointijärjestelmät. Ulkopuolinen arvioija auditoi sertifiointikriteerien noudattamista vuosittain. Laajempi FSC-uudelleensertifiointi tehdään viiden vuoden välein, ja Tornator toteutti tämän onnistuneesti vuonna 2019.

Yhtiö noudattaa metsätaloustoiminnassaan Metsätalouden Kehittämiskeskus Tapion julkaisemia Hyvän metsänhoidon suosituksia.

Yhtiön organisaatio, johto ja tilintarkastajat

Yhtiön hallitukseen kuuluivat 7.3.2019 saakka puheenjohtaja Mikko Koivusalo, varapuheenjohtaja Mikko Mursula sekä jäsenet Erkko Rynnänen ja Jari Suominen.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 7.3.2019 valittiin hallituksen varsinaisiksi jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen seuraavat henkilöt seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka:

<u>Varsinainen jäsen</u>	<u>Varajäsen</u>
Mikko Koivusalo	Markus Aho
Erkko Ryyänen	Ari Mäkinen
Jari Suominen	Jari Suvanto
Mikko Mursula	Ilja Ripatti

Yhtiön hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan 7.3.2019 Mikko Koivusalon hallituksen puheenjohtajaksi ja Mikko Mursulan varapuheenjohtajaksi. Yhtiön ja osakkaan välisiä sopimuksia valvovan Oversight Committeeen puheenjohtajaksi valittiin Mikko Mursula, jäseniksi Mikko Koivusalo sekä Erkko Ryyänen ja varajäseneksi Jari Suominen. Palkitsemiskomitean jäseniksi hallitus valitsi Mikko Koivusalon, Mikko Mursulan ja Erkko Ryyänen.

Toimitusjohtajana on toiminut Henrik Nieminen. Hänen sijaisensa on liiketoimintajohtaja Ari Karhapää.

Johtoryhmän muodostivat toimitusjohtaja Henrik Nieminen, talous- ja rahoitusjohtaja Antti Siirtola, liiketoimintajohtaja Ari Karhapää, kehitysjohtaja Heikki Penttinen ja henkilöstöjohtaja Outi Nevalainen.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 7.3.2019 valittiin tilintarkastajaksi Deloitte Oy ja päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Marika Nevalainen.

Osakkeiden määrä

Emoyhtiön osakepääoma 51.836.213,00 euroa jakautuu 5.000.000 kappaleeseen osakkeita, ja kaikilla osakkeilla on samanlaiset oikeudet. Emoyhtiön osakkeita koskee yhtiöjärjestyksen lunastuslauseke, jonka mukaan muilla osakkeenomistajilla on lunastusoikeus, jos yhtiön osake vaihtaa omistajaa.

Tilikauden tuloksen käsittely

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 706.146.206,16 euroa sisältäen tilikauden tuloksen 123.518.240,67 euroa.

Tornator Oyj:n hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkona jaetaan 6,00 euroa/osake eli 30.000.000,00 euroa. Jakamatta jäävä osuus jätetään yhtiön omaan pääomaan. Osingonmaksu on suunniteltu maksettavaksi 23.4.2020 – täsmäytyspäivä 17.4.2020.

Yhtiön hallitus odottaa uudelleenrahoituksen onnistuvan suunnitelmien mukaisesti ja näin ollen osingonjako ei vaaranna yhtiön maksukykyä.

Osakkeenomistajat 31.12.2019

<u>Omistaja</u>	<u>%</u>
Stora Enso Oyj	41,00 %
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	23,13 %
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	15,33 %
OP Henkivakuutus Oy	5,21 %
OP-Metsänomistaja -erikoissijoitusrahasto	5,00 %
OP-Eläkesäätiö	4,16 %
Pensionsförsäkringsaktiebolaget Veritas	2,50 %
Finnairin Eläkesäätiö	2,18 %
Riffu Oy	0,75 %
Danilostock Oy	0,75 %
Yhteensä	100,00 %

Osakkeiden äänimäärä

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti osakkeenomistaja voi äänestää yhtiökokouksessa enintään kahdellakymmenellä (20) prosentilla yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, mukaan lukien osakkeenomistajan kanssa samaan konserniin kuuluvien kaikkien yritysten ja niiden eläkesäätiöiden ja -kassojen äänivalta.

Tornator Oyj:n selvitys konsernin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on esitetty erillisenä kertomuksena yhtiön verkkosivuilla www.tornator.fi/Sijoittajat

Sisältö

A.	Toimintakertomus ja konsernitilinpäätös.....	1
1	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot.....	17
2	Yhteenveto merkittävimmistä laadintaperiaatteista.....	17
3	Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet.....	21
	Tytäryritykset.....	21
	Osakkuusyhtiöt.....	21
	Segmenttiraportointi.....	22
	Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen.....	22
	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.....	22
	Aineettomat hyödykkeet.....	23
	Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen.....	23
	Biologiset hyödykkeet.....	23
	Vuokrasopimukset.....	24
	Vaihto-omaisuus.....	24
	Myyntisaamiset.....	24
	Rahoitusvarat ja rahoitusvelat.....	24
	Rahoitusvelat.....	25
	Vieraan pääoman kulut.....	25
	Rahoitusvarojen arvonalentuminen.....	25
	Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta.....	25
	Rahavarat.....	26
	Osakepääoma.....	26
	Osingot.....	26
	Tuloverot.....	26
	Työsuhde-etuudet.....	27
	Eläkevastuut.....	27
	Ostovelat.....	27
	Tuloutus.....	27
	Liikevoitto.....	28
	Korot ja osingot.....	28
4	Rahoitusriskien hallinta.....	29
5	Johdon harkintaa edellyttävät laadintaperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät.....	32
6	Toimintasegmentit.....	32
7	Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet.....	33
8	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.....	34
9	Käyttöoikeusomaisuuserät.....	35
10	Biologiset hyödykkeet.....	35
11	Johdannaiset.....	36
12	Vaihto-omaisuus.....	37
13	Myyntisaamiset ja muut saamiset.....	37
14	Sijoitukset.....	38
15	Rahavarat.....	38
16	Osakepääoma ja ylikurssirahasto.....	39
17	Laskennalliset verosaamiset ja –velat.....	40
18	Rahoitusvelat.....	42
19	Vuokravastuovelat.....	44
20	Eläkevelvoitteet.....	44
21	Ostovelat ja muut velat.....	47
22	Liikevaihdon jakautuminen.....	47
23	Liiketoiminnan muut tuotot.....	47
24	Materiaalit ja palvelut.....	48
25	Henkilöstökulut.....	48
26	Poistot ja arvonalentumiset.....	48
27	Liiketoiminnan muut kulut.....	48
28	Rahoitustuotot ja –kulut.....	49

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2019

29	Tuloverot.....	49
30	Osingot.....	50
31	Lähipiiritapahtumat	50
32	Tilintarkastajan palkkiot	50
33	Tytäryhtiöt ja liiketoimintojen yhdistäminen	51
34	Muut omasta puolesta annetut vakuudet	51
35	Oikeudenkäynnit.....	51
36	Rahoitusvarojen ja velkojen luokittelu.....	51
37	Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista varoista ja veloista.....	53
38	Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat	54
B. Emoyhtiön erillistilinpäätös.....		55

Konsernin tuloslaskelma

1 000 euro	Liite	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liikevaihto	6,22	105 823,4	112 825,1
Liiketoiminnan muut tuotot	23	5 717,5	6 567,4
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	12	-1 427,6	-998,0
Materiaalit ja palvelut	24	-17 216,8	-16 975,1
Henkilöstökulut	25	-9 064,5	-8 447,0
Poistot ja arvonalentumiset	26	-3 182,5	-3 093,5
Liiketoiminnan muut kulut	27	-5 961,0	-5 979,3
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	10	189 910,1	32 575,8
Liikevoitto		264 598,6	116 475,5
Rahoitustuotot	28	199,0	180,5
Rahoituskulut	28	-22 559,1	-22 726,1
Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutos	11	-46 993,4	-1 613,2
Rahoituserät (netto)		-69 353,5	-24 158,8
Voitto/tappio ennen veroja		195 245,1	92 316,6
Tuloverot	29	373,4	-3 062,5
Laskennallisten verojen muutos	17	-30 846,4	-10 373,1
Tilikauden tulos		164 772,0	78 881,1
Jakautuminen: Emoyhtiön omistajille		164 772,0	78 881,1
Konsernin laaja tuloslaskelma			
Tilikauden tulos		164 772,0	78 881,1
Kauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:			
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteiseksi			
Etuus pohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		28,8	20,8
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi			
Muuntoero	16,29	-979,8	-49,3
Myytävissä olevat rahoitusvarat	14,28	0,0	0,6
Kauden laaja tulos yhteensä		163 821,0	78 853,2
Jakautuminen: Emoyhtiön omistajille		163 821,0	78 853,2

Liitetiedot sivuilla 17 – 54 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

Konsernin tase

1 000 euro	Liite	31.12.2019	31.12.2018
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	7	1 799,5	1 943,9
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	8	109 398,0	103 734,4
Käyttöoikeusomaisuuserät	9	2 284,2	0,0
Biologiset hyödykkeet	10	1 682 631,0	1 450 959,9
Muut sijoitukset	14	111,2	111,2
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 796 223,8	1 556 749,5
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	12	51,4	436,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	13	21 912,5	15 534,3
Johdannaiset	11	0,0	3 284,8
Sijoitukset	14	2 160,8	1 042,3
Rahavarat	15	18 650,7	13 957,4
Lyhytaikaiset varat yhteensä		42 775,3	34 254,9
Varat yhteensä		1 838 999,1	1 591 004,4
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	16	50 000,0	50 000,0
Muu oma pääoma		781 295,6	652 474,6
Oma pääoma yhteensä		831 295,6	702 474,6
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	17	192 040,6	161 187,0
Rahoitusvelat	18	1 003,1	258 130,0
Johdannaiset	11	141 058,5	93 013,9
Vuokravastuuvelka	19	1 964,8	0,0
Eläkevastuuvelka	20	183,0	229,0
Pitkäaikaiset velat yhteensä		336 250,1	512 559,9
Lyhytaikaiset velat			
Rahoitusvelat	18	647 180,6	352 861,9
Ostovelat ja muut velat	21	23 933,2	21 981,3
Johdannaiset	11	0,0	1 126,7
Vuokravastuuvelka	19	339,6	0,0
Lyhytaikaiset velat yhteensä		671 453,4	375 969,9
Velat yhteensä		1 007 703,5	888 529,8
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 838 999,1	1 591 004,4

Liitetiedot sivuilla 17 – 54 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 euro	Liite	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muunto- ero	Käyvän arvon rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2018		50 000,0	29 995,2	-8 547,2	-156,8	580 830,3	652 121,4
Laaja tulos							
Tilikauden tulos						78 881,1	78 881,1
Siirrot erien välillä					156,2	-156,2	0,0
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen)							
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	20					20,8	20,8
Sijoitukset noteeraamattomiin arvopapereihin	14, 29				0,6		0,6
Muuntoero	16, 29			-49,3			-49,3
Kauden laaja tulos		0,0	0,0	-49,3	156,8	78 745,7	78 853,2
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako	30					-28 500,0	-28 500,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä						-28 500,0	-28 500,0
Oma pääoma 31.12.2018		50 000,0	29 995,2	-8 596,5	0,0	631 075,9	702 474,6
Oma pääoma 1.1.2019		50 000,0	29 995,2	-8 596,5	0,0	631 075,9	702 474,6
Laaja tulos							
Tilikauden tulos						164 772,0	164 772,0
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen)							
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	20					28,8	28,8
Muuntoero	16, 29			-979,8			-979,8
Kauden laaja tulos		0,0	0,0	-979,8	0,0	164 800,8	163 821,0
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako	30					-35 000,0	-35 000,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä						-35 000,0	-35 000,0
Oma pääoma 31.12.2019		50 000,0	29 995,2	-9 576,3	0,0	760 876,8	831 295,6

Liitetiedot sivuilla 17 – 54 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 euro	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liiketoiminnan rahavirta		
Myynnistä saadut maksut	107 720,0	102 689,9
Aineellisten hyödykkeiden luovutustulot	2 743,7	3 546,6
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	5 719,0	6 753,3
Maksut liiketoiminnan kuluista	-31 785,5	-30 646,3
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	84 397,3	82 343,5
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-22 728,3	-21 902,6
Saadut korot liiketoiminnasta	199,0	180,5
Maksetut välittömät verot ja saadut veronpalautukset	-8 983,5	7 470,2
Liiketoiminnan rahavirta	52 884,5	68 091,6
Investointien rahavirta		
Investoinnit biologisiin hyödykkeisiin	-43 560,7	-47 881,7
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin, metsämaapohja	-5 383,9	-5 918,0
Investoinnit muihin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-3 237,8	-2 051,3
Investoinnit osakkuusyhtiöihin ja muihin sijoituksiin	0,0	-3,0
Investoinnit rahasto-osuuksiin	-1 116,9	0,0
Luovutustulot rahasto-osuuksien myynnistä	0,0	895,8
Investointien rahavirta	-53 299,4	-54 958,2
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,0	25 000,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-51,9	-4 574,9
Lyhytaikaisten lainojen nostot	295 000,0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-254 500,0	-5 000,0
Vuokrasopimusvelkojen lyhennys	-305,0	0,0
Maksetut osingot	-35 000,0	-28 500,0
Rahoituksen rahavirta	5 143,1	-13 074,9
Rahavarojen muutos	4 728,2	58,5
Rahavarat kauden alussa	13 957,4	13 900,6
Valuuttakurssimuutosten vaikutus rahavaroihin	-34,7	-1,7
Rahavarat kauden lopussa	18 651,0	13 957,4

Liitetiedot sivuilla 17 – 54 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

1 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Yleisiä tietoja

Tornator Oyj on suomalainen osakeyhtiö (y-tunnus: 0162807-8), joka toimii Suomen valtion lainsäädännön alaisena. Konsernin kotipaikka on Imatra ja sen pääkonttorin osoite on Napinkuja 3 C, 55100 Imatra. Kopio konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Tornator Oyj:n verkkosivulta: www.tornator.fi

Tornator Oyj (Tornator tai yhtiö) ja sen tytäryhtiöt (yhdessä Tornator -konserni) on johtava kestäväan metsätalouteen erikoistunut yhtiö Euroopassa. Tornator -konsernin ydintoimintaa on puun tuottaminen ja hakkuu-oikeuksien myynti. Yhtiö tarjoaa myös metsänhoitopalveluja, myy maa-alueita sekä ostaa metsätiloja. Tornator-konsernin päämarkkina-alue on Suomi, mutta se omistaa metsätiloja myös Romaniassa ja Virossa. Pintalat jakautuvat seuraavasti: Suomi 629 000 (616 000), Viro 66 000 (65 500) ja Romania 12 000 (12 000) hehtaaria. Konsernin keskimääräinen henkilöstömäärä tilikauden aikana oli 183 (182).

Tornator Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 10.2.2020 tämän tilinpäätöksen julkaistavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiökokouksella on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tai muuttaa vielä tilinpäätöstä.

Tässä tilinpäätöksessä esitetyt luvut ovat pyöristettyjä, joten yhteissummat saattavat erota yksittäisistä luvuista lasketuista summista.

2 Yhteenveto merkittävimmistä laadintaperiaatteista

Konsernia koskevan taloudellisen informaation laadinnassa noudatetut merkittävimmät laadintaperiaatteet on selostettu alla ja liitetiedossa 3. Näitä laskentaperiaatteita on sovellettu kaikkina esitettyinä vuosina, ellei alla toisin mainittu.

Laatimisperusta

Konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2019 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, biologisia hyödykkeitä sekä suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa, jotka on arvostettu käypään arvoon. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei toisin ole mainittu. Yhtiön toimintavaluutta on euro.

Konsernitilinpäätöksen laatiminen IFRS -standardien mukaisesti edellyttää tiettyjen arvioiden ja oletusten käyttämistä. Näiden oletusten ja arvioiden käyttäminen vaikuttaa tilinpäätöksessä tilinpäätöspäivänä raportoituihin varoihin ja velkoihin, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen liitetiedoissa sekä tilikaudelta raportoituihin tuottoihin ja kuluihin. Nämä arviot perustuvat johdon parhaaseen tietoon tapahtumista ja siten lopulliset toteutuvat tulokset voivat erota tehdyistä arvioista. Osa-alueet, jotka ovat edellyttäneet suuremman harkinnan käyttöä ja osa-alueet, joissa harkinnalla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty liitetiedossa 5.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen samoja laadintaperiaatteita kuin vuonna 2018 lukuun ottamatta seuraavia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Näiden uusien tai uudistettujen standardien ja tulkintojen käyttöönottolla ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen, mutta niillä voi olla vaikutusta tulevien liiketoimien ja tapahtumien tilinpäätöskäsittelyyn tai esittämiseen.

- IFRS 16 Vuokrasopimukset

IFRS 16 toi uusia tai muuttuneita vuokrasopimusten kirjaamisvaatimuksia. Standardi toi merkittäviä muutoksia vuokralle ottajan kirjanpitokäsittelyyn poistamalla operatiivisen vuokrasopimuksen ja rahoitusleasingsopimuksen välisen eron. Näiden sijasta standardi edellyttää käyttöoikeusomaisuuserän ja vuokrasopimusvelan kirjaamista sopimuksen alkamisajankohtana kaikille vuokrasopimuksille, lukuun ottamatta lyhytaikaisia sopimuksia ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevia sopimuksia. Sen sijaan vuokralle antajan vuokrien kirjanpitokäsittely on pysynyt suurelta osin muuttumattomana. IFRS 16 –standardin käyttöönoton vaikutus konsernitilinpäätökseen on esitetty alla.

Konserni otti IFRS 16:n käyttöön osittain takautuvaa menetelmää soveltaen, joka:

- Vaatii konsernia kirjaamaan standardin käyttöönotosta aiheutuvan kertyneen vaikutuksen kertyneiden voittovarojen alkusaldon oikaisuksi soveltamisen aloittamisajankohtana.
- Ei salli vertailutietojen oikaisemista, vaan ne esitetään jatkossakin IAS 17 ja IFRIC 4:n mukaisesti.

Vuokrasopimuksen uuden määritelmän vaikutus

Konserni käyttää IFRS 16:n käyttöönotossa käytännön apukeinoa, jonka mukaan soveltamisen aloittamisajankohtana ei ole tarpeen arvioida uudelleen, onko sopimus vuokrasopimus tai sisältyykö siihen vuokrasopimus; joten IAS 17:n ja IFRIC 4:n mukainen vuokrasopimuksen määritelmä on edelleen voimassa ennen 1.1.2019 teytyjen tai muutettujen vuokrasopimusten osalta.

Vuokrasopimuksen määritelmän muutos liittyy ennen kaikkea määräysvallan käsitteeseen. IFRS 16 määrittää, sisältääkö sopimus vuokrasopimuksen sen perusteella, onko asiakkaalla määräysvalta yksilöidyn omaisuuserän käyttöön tietynä ajanjaksona vastiketta vastaan. Tämä poikkeaa IAS 17:stä ja IFRIC 4:stä, joissa keskityttiin "riskeihin ja hyötyihin".

Konserni soveltaa IFRS 16:n sisältämää vuokrasopimuksen määritelmää ja siihen liittyvää ohjeistusta kaikkiin vuokrasopimuksiin, jotka tehdään tai joita muutetaan 1.1.2019 tai sen jälkeen riippumatta siitä, onko konserni vuokrasopimuksen perusteella vuokralle antaja vai vuokralle ottaja. Valmistautuessaan IFRS 16 –standardin käyttöönottoon, konserni on toteuttanut käyttöönottoprojektin. Projekti on osoittanut, ettei IFRS 16:n sisältämä uusi määritelmä merkittävästi muuta vuokrasopimuksen määritelmän täyttävien sopimusten määrää konsernissa.

Vaikutus vuokralle ottajan kirjanpitokäsittelyyn

Entiset operatiiviset vuokrasopimukset

IFRS 16 muuttaa sitä, miten konserni käsittelee kirjanpidossaan vuokrasopimuksia, jotka aiemmin IAS 17:n mukaan luokiteltiin operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi ja joita ei kirjattu taseeseen.

IFRS 16:n alkuperäisen soveltamisen yhteydessä konserni käsittelee kaikkia vuokrasopimuksia (alla kerrotuin poikkeuksin) seuraavasti:

- (a) Konsernitaseeseen kirjataan käyttöoikeusomaisuuserät ja vuokravelat. Nämä arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tulevien vuokramaksujen nykyarvoon, käyttöoikeusomaisuuserä oikaistuna ennakkoon maksettujen tai kertyneiden vuokrien määrällä IFRS 16.C8(b)(ii) mukaisesti;

- (b) Konsernin tuloslaskelmaan kirjataan käyttöoikeusomaisuuserien poistot ja vuokravelkojen korot.
- (c) Konsernin rahavirtalaskelmassa maksettujen rahamaksujen kokonaismäärä jaetaan pääoman osuuteen (esitetään osana rahoituksen rahavirtoja) ja korkoon (esitetään osana liiketoiminnan rahavirtoja).

Vuokrasopimukseen liittyvät kannustimet (kuten vuokravapaa kausi) kirjataan osana käyttöomaisuuserän ja vuokravelan arvostusta, kun IAS 17:n mukaisesti niistä seurasi vuokrasopimukseen liittyvän kannustinvelan kirjaaminen. Tämä velka jaksotettiin tuloslaskelmaan tasaerinä vuokratulujen vähennyksenä.

IFRS 16:n mukaan käyttöoikeusomaisuuserät testataan arvon alentumisen varalta IAS 36 standardin mukaisesti.

Lyhytaikaisten vuokrasopimusten (vuokrauskausi 12 kk tai sen alle) ja vähäarvoisten omaisuuserien (kuten tabletit ja henkilökohtaiset tietokoneet, pienet toimistokalusteet ja puhelimet) koskevien vuokrasopimusten osalta konserni on valinnut IFRS 16:n salliman kirjanpitokäsittelyn, jossa vuokratulo kirjataan tasaerinä tuloslaskelmaan. Tämä kulu esitetään konsernin tuloslaskelman erässä "Liiketoiminnan muut kulut".

Konserni käyttää seuraavia käytännön apukeinoja soveltaessaan osittain takautuvaa menetelmää sellaisiin vuokrasopimuksiin, jotka aiemmin luokiteltiin operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi IAS 17:n mukaan.

- Konserni soveltaa yhtä diskonttauskorkoa ominaispiirteiltään jokseenkin samankaltaisista vuokrasopimuksista koostuvaan vuokrasalkkuun.
- Konserni on päättänyt olla kirjaamatta taseeseen sellaisia käyttöoikeusomaisuuseriä ja vuokrasopimusvelkoja, joiden vuokrasopimuksen mukainen vuokra-aika päättyy 12 kuukauden kuluessa soveltamisen aloittamisajankohdasta.
- Konserni on jättänyt alkuvaiheen välittömät menot huomioimatta arvostaessa käyttöoikeusomaisuuseriä soveltamisen aloittamisajankohtana.
- Konserni on käyttänyt jälkiviisautta vuokra-ajan määrittämisessä, kun vuokrasopimus on sisältänyt jatkamis- tai päättämisoptioita.

Entiset rahoitusleasingsopimukset

Välittömästi ennen soveltamisen aloittamisajankohtaa IAS 17:n mukaisesti rahoitusleasingsopimuksiksi luokiteltuihin vuokrasopimuksiin liittyvät kirjanpitoarvot on uudelleenluokiteltu käyttöoikeusomaisuuseriksi ja vuokraveloiksi ilman oikaisuja, huomioiden alla mainittu poikkeus.

Rahoitusleasingsopimuksista aiemmin kirjattujen omaisuuserien kohdalla IFRS 16 ja IAS 17 –standardien merkittävin ero on vuokralle ottajan vuokralle antajalle antamien jäännösarvotakuiden arvostaminen. IFRS 16 edellyttää konsernia kirjaamaan vuokravelan osana vain sen määrän, jonka se odottaa maksavansa jäännösarvotakuun perusteella, eikä maksimimäärää, mikä oli IAS 17:n vaatimus. Tällä muutoksella ei ollut merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Vaikutus vuokralle antajan kirjanpitokäsittelyyn

IFRS 16 ei merkittävästi muuta sitä, miten vuokralle antaja käsittelee vuokrasopimuksiaan kirjanpidossaan. IFRS 16:n mukaan vuokralle antaja jatkaa vuokrasopimusten luokittelua joko rahoitusleasingsopimuksiksi tai operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi ja käsittelee näitä kahta vuokrasopimustyyppiä eri tavoin kirjanpidossaan.

IFRS 16 on kuitenkin muuttanut ja laajentanut liitetietovaatimuksia erityisesti koskien sitä, miten vuokralle antaja hallinnoi vuokratuista omaisuuseristä sille jäävää jäännösarvo-osuuteen liittyvää riskiä.

IFRS 16:n alla edelleenvuokraaja käsittelee päävuokrasopimusta ja edelleenvuokraussopimusta kahtena erillisenä sopimuksena. Edelleenvuokraajan tulee luokitella edelleenvuokraussopimus joko rahoitusleasingsopimukseksi tai operatiiviseksi vuokrasopimukseksi perustuen arviointiin suhteessa päävuokrasopimuksesta kirjattuun käyttöoikeusomaisuuserään (eikä suhteessa vuokrasopimuksen kohdeomaisuuserään, kuten IAS 17:n alla). Konsernilla ei ole tässä tarkoitettuja edelleenvuokrasopimuksia.

IFRS 16:n käyttöönoton taloudellinen vaikutus

Konsernin käyttöoikeusomaisuuserät muodostuvat vuokratuista tiloista ja autoista. Toistaiseksi voimassa olevien toimistovuokrasopimusten osalta konserni on arvioinut tapauskohtaisesti todennäköisyyttä vuokrasopimuksen jatkumiselle ja kestolle.

Konsernilla oli tilinpäätöshetkellä 31.12.2018 ei-purettavissa olevia vuokrasopimussitoumuksia noin 738 tuhannen euron arvosta. IFRS 16 –standardin mukaisesti konserni kirjasi 1.1.2019 käyttöoikeusomaisuuseriä ja vuokrasopimusvelkaa yhteensä noin 2,1 miljoonan euron arvosta. Ero selittyy edellä mainitulla, toistaiseksi voimassa oleviin toimistovuokrasopimuksiin liittyvällä harkinnalla. Käyttöoikeusomaisuuseristä tehdään poistot vuokra-ajalle ja vuokrasopimusvelkaa lyhennetään vuokramaksuilla sekä kirjataan korkomenoa. Tuloslaskelmassa standardin käyttöönoton vaikutukset ovat vähäiset: standardin mukaisesti käsitellyt vuokramaksut katsauskaudella olivat yhteensä 393 tuhatta euroa, poistot 327 tuhatta euroa ja korkomenot 88 tuhatta euroa. Näin ollen standardin käyttöönotto paransi konsernin katsauskauden liikevoittoa 66 tuhatta euroa ja heikensi tilikauden tuloista ennen veroja -22 tuhatta euroa.

- Seuraavilla 1.1.2019 voimaan tulleilla standardeilla ei ollut vaikutusta konserniin:
  - IFRS 9 muutos, Ennen eräpäivää tapahtuvaa maksua koskevat ominaisuudet, joihin liittyy negatiivinen korvaus
  - IAS 28 muutos, Pitkäaikaiset osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä
  - Vuosittaiset parannukset IFRS –standardeihin 2015-2017: Muutokset standardeihin IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen, IFRS 11 Yhteisjärjestelyt, IAS 12 Tuloverot ja IAS 23 Vieraan pääoman menot
  - IAS 19 muutos, Työsuhde-etuudet: Järjestelyn muuttaminen, järjestelyn supistaminen tai velvoitteen täyttäminen
  - IFRIC 23 Tuloverokäsittelyä koskeva epävarmuus

3 Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätökseen sisällytetään yritykset, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yhteisön yksilöitävissä olevat varat ja vastattaviksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluksi. Määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden kävästä arvosta, kirjataan liikearvoksi. Jos hankintameno on pienempi kuin hankitun tytäryrityksen nettovarallisuus, erotus merkitään suoraan tulolaskelmaan.

Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä alkaen, jolloin määräysvalta siirtyy konsernille ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tytäryritysten tilinpäätösten laadintaperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin laadintaperiaatteita. Koska tytäryritysten hankinnat eivät ole täyttäneet liiketoiminnan määritelmää, niitä on käsitelty omaisuuserien hankintoina.

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Tornator Oyj:n ja sen 100%:sti omistamien tytäryhtiöiden taloudellisen informaation. Konsernitilinpäätöksen on yhdistelty seuraavat tytäryhtiöt:

- Tornator Eesti Oü
- SC Tornator SRL
- Oituz Private Forest District SRL
- Lavakorven Tuulipuisto Oy
- Maaselän Tuulipuisto Oy
- Martimon Tuulipuisto Oy
- Niinimäen Tuulipuisto Oy
- Pahkavaaran Tuulipuisto Oy

Osakkuusyhtiöt

Konserni hankki tilikauden 2017 aikana 100 % omistukseensa alun perin osakkuusyhtiöinä olleet tuulipuistoyhtiöt (5 kpl). Näin ollen konsernilla ei ole ollut tilikaudella 2019 eikä vertailuvuonna 2018 tässä tarkoitettuja osakkuusyhtiöitä

Osakkuusyhtiöt ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa.

Osakkuusyhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nollla arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyhtiön velvoitteiden täyttämiseen. Osakkuusyhtiönsijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot ja tappiot konsernin ja osakkuusyhtiön välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida, jos liiketapahtuma antaa viitteitä luovutetun omaisuuserän arvon alentumisesta. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiön tilikauden tuloksista esitetään ennen liikevoittoa. Vastaavasti konsernin osuus osakkuusyhtiön muihin laajan tuloksen eriin kirjatuista muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin.

Segmenttiraportointi

Toimintasegmentit määritetään ja raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Konsernin sisäisen raportoinnin perusteella sillä on yksi toimintasegmentti ja näin ollen erillisiä segmenttillitietoja ei esitetä.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen

(a) Toimintavaluutta ja esittämisvaluutta

Konserniyritysten tilinpäätöksiin sisältyvät erät arvostetaan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kyseinen yritys pääasiallisesti toimii ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään Euro-valuutassa, joka on yhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

(b) Liiketapahtumat ja saldot

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muutetaan toimintavaluutan määräisiksi liiketapahtumien toteutumispäivien kurssiin tai, jos erät on arvostettu uudelleen, arvostuspäivän kurssiin. Kurssivoitot ja -tappiot, jotka syntyvät liiketapahtumiin liittyvistä maksuista ja ulkomaanrahan määräisten varojen ja velkojen muuttamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin, merkitään tuloslaskelmaan, paitsi milloin on kysymys ehdot täyttävistä rahavirran tai nettosijoituksen suojauksista, jolloin ne kirjataan omaan pääomaan.

Lainoihin ja rahavaroihin liittyvät kurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelman erissä "rahoitustuotot tai -kulut". Kaikki muut kurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelman erässä "Liiketoiminnan muut kulut / tuotot".

(c) Konserniyhtiöt

Konsernin esittämisvaluutasta poikkeavaa toimintavaluutta käyttävien konserniyhtiöiden (joista mikään ei toimi hyperinflaatiomaassa) tuloslaskelmat ja taseet muunnetaan esittämisvaluutan määräisiksi seuraavasti:

- a) kunkin esitettävän taseen varat ja velat muunnetaan kyseisen tilinpäätöspäivän kurssiin;
- b) kunkin tuloslaskelman tuotto- ja kuluerät muunnetaan kauden keskipäivän kurssiin (tai liiketoimien toteutumispäivien kurssiin, jos keskipäivää käyttämällä ei päästä kohtuullisen lähelle samaa tulosta); ja
- c) kaikki tästä syntyvät kurssierot kirjataan oman pääoman muuntoeroihin.

Ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten muuntamisesta ja tällaisten nettosijoitusten suojaukseksi määritetyistä lainoista ja muista valuuttainstrumenteista syntyvät kurssierot kirjataan omaan pääomaan muuntoeroihin konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan osaksi tai kun se myydään, omaan pääomaan kirjatut kurssierot merkitään tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuun. Hankintamenu sisältää hankinnasta välittömästi aiheutuvat kustannukset. Myöhemmin syntyneet menot sisällytetään hyödykkeen kirjanpitoarvoon tai kirjataan erillisenä hyödykkeenä vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti sille kaudelle, kun ne ovat toteutuneet. Hyödykkeiden jäännösarvot ja taloudelliset pitoajat tarkistetaan vähintään vuosittain tilinpäätöspäivänä.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot seuraavien arvioitujen taloudellisten vaikutusaikojen kuluessa:

Rakennukset	7-20 vuotta
Koneet ja kalusto	3-5 vuotta
Maa-alueet	ei poistoja
Tiet ja ojat	10 vuotta

Aineettomat hyödykkeet

Konsernin aineettomat hyödykkeet ovat ATK-ohjelmia ja muita aineettomia oikeuksia. ATK-ohjelmistot arvostetaan hankintamenoon vähennettynä kirjatulla poistoilla ja arvonalentumisilla. Ne poistetaan arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa 3-10 vuoden aikana. Muut aineettomat oikeudet arvostetaan hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Omaisuuserästä kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista.

Biologiset hyödykkeet

Biologiset hyödykkeet, kuten konsernin osalta kasvava puusto, kirjataan taseeseen markkina-arvoonsa. Konsernin metsät on kirjattu käypään arvoon vähennettynä arvioidulla myyntiin liittyvillä menoilla, mikä perustuu siihen oletukseen, että näiden hyödykkeiden käypä arvo on luotettavasti määritettävissä. Konsernin metsäomaisuuden arvo perustuu diskontattujen kassavirtojen malliin. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo laskeaan jatkuvien toimintojen tulevaisuuden kassavirtojen pohjalta eli kestävänsä metsänhoidon perusteella ja kasvupotentiaali huomioon ottaen. Konserni arvioi metsän kiertoajan pituudeksi Suomessa 70, Virossa 75 ja Romaniassa 120 vuotta, ja näitä käytetään kassavirtojen perusteena. Ennustettuun puun kasvuun perustuvan pitkän aikavälin hakkuusuunnitelman mukaiset vuosittaiset hakkuut kerrotaan vastaavalle ajalle ulkoisen arvioijan laatimalla ennusteella puulaji- ja hakkuutapakohtaisista hinnoista. Pitkän aikavälin hakkuusuunnitelma Suomessa perustuu Luonnonvarakeskuksen tekemään metsien inventointiin, joka päivitetään säännöllisin väliajoin. Puun reaalihintojen kehitys ulkoisen arvioijan antaman ennustejakson (10v) jälkeen oletetaan olevan +/-0. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo mitataan tuottavan metsäalueen yhden kasvukauden hakkuiden nykyarvona ottaen huomioon ympäristörajoitukset ja muut varaukset.

Arvostuksessa käytetty diskonttokorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen

(WACC, weighted average cost of capital) avulla, jolloin pääoman tuottovaade perustuu capital asset pricing –mallin käyttöön. Konserni tarkistaa diskonttokorkoaan ennalta laaditun laskentapohjan avulla, mutta muutos diskonttokorkoon tehdään vain, jos yksittäisessä korkokomponentissa tapahtuu oleellinen, pitkäaikaiseksi luokiteltava muutos. Fyysisesti maaperässä kiinni oleva biologinen hyödyke arvostetaan erillään maa-alueesta. Hankintahetkellä biologiset hyödykkeet arvostetaan hankintamenoon, joka vastaa niiden käypää arvoa.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottaja

Konserni käsittelee vuokrasopimuksia seuraavasti:

- (a) Konsernitaseeseen kirjataan käyttöoikeusomaisuuserät ja vuokravelat. Nämä arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tulevien vuokramaksujen nykyarvoon, käyttöoikeusomaisuuserä oikaistuna enakkoon maksettujen tai kertyneiden vuokrien määrällä IFRS 16.C8(b)(ii) mukaisesti;
- (b) Konsernin tuloslaskelmaan kirjataan käyttöoikeusomaisuuserien poistot ja vuokravelkojen korot.
- (c) Konsernin rahavirtalaskelmassa maksettujen rahamaksujen kokonaismäärä jaetaan pääoman osuuteen (esitetään osana rahoituksen rahavirtoja) ja korkoon (esitetään osana liiketoiminnan rahavirtoja).

Vuokrasopimukseen liittyvät kannustimet (kuten vuokravapaa kausi) kirjataan osana käyttöomaisuuserän ja vuokravelan arvostusta.

Käyttöoikeusomaisuuserät testataan arvon alentumisen varalta IAS 36 standardin mukaisesti.

Konserni vuokralle antaja

Muilla kuin rahoitusleasingsopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Yhtiön vuokralle antamat omaisuuserät ovat maa-alueita ja niistä ei tehdä poistoja. Vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään painotetun keskihinnan menetelmällä. Hankintameno sisältää välittömät ostokulut arvonalaisveeroilla vähennettynä. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty myynnistä aiheutuvat menot.

Vaihto-omaisuus sisältää myytäväksi tarkoitettua puuraaka-ainetta sekä taimet, siemenet ja lannoitteet. Lisäksi konserni siirtää vaihto-omaisuuteen myytävät maa-alueet.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset kirjataan alun perin käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen korkokannan menetelmää ja vähennettynä mahdollisella arvonalentumisella. Arvonalentumiset kirjataan odotettavissa olevien luottotappioiden mukaisesti.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sekä jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen käyttötarkoituksen ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteiden perusteella alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät noteeraamattomat arvopaperit sekä johdannaiset. Tähän ryhmään kuuluvat omaisuuserät ovat lyhytaikaisia varoja, paitsi jos ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättymispäivästä. Ryhmän erät ovat arvostettu käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Ne sisältyvät taseessa myyntisaamiset ja muut saamiset -ryhmään luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle. Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin käyvän arvon suojaussuhteessa olevat rahoitusvelat arvostetaan huomioimalla suojauskohteen käyvän arvon muutos ja muut rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin.

Vieraan pääoman kulut

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Mikäli osakesijoitusten käypä arvo on alittanut hankintamenuun merkittävässä määrin ja konsernin määrittelemän ajanjakson ajan, tämä on osoitus osakkeen arvonalentumisesta. Arvonalentumistappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys tai maksujen laiminlyönti ovat näyttöjä myyntisaamisen arvonalentumisesta. Tuloslaskelmaan kirjattavan arvonalentumistappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä tilikaudella, ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio perutaan tulosvaikutteisesti.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Konsernilla ei ollut voimassa olevia suojauslaskentasuhteita tilikaudella 2019.

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä, kun konsernista tulee sopimusosapuoli ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määrämällä tavalla. Niiden johdannaissopimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita suojausinstrumentteja, arvomuutokset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa tuloslaskelmassa. Kun johdannaissopimuksia solmitaan, konserni käsittelee ne, ennakoidun erittäin todennäköisen liiketoimen rahavirran suojauksina, käyvän arvon suojauksina tai johdannaissopimuksina, jotka eivät täytä suojauslaskennan kriteerejä.

Konserni dokumentoi suojauslaskentaa aloittaessaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suhteen sekä konsernin riskienhallintatavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Konserni dokumentoi ja arvioi, suojausta aloitettaessa ja vähintään jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, suojaussuhteiden tehokkuuden tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset.

Käyvän arvon suojauksen ehdot täyttävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti oikaisemaan tuloslaskelman korko- ja rahoituskuluja. Vastaavasti tuloslaskelmaan kirjataan myös suojauskohteen käyvän arvon muutos.

Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaisinstrumenttien tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan suoraan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon sisältyvään suojausrahastoon. Omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jolla suojattu erä merkitään tuloslaskelmaan. Konsernin soveltaessa rahavirran suojausta vaihtuvakorkoisten lainojen korkoriskiltä suojaamiseen, suojaussuhteen tehoton osuus merkitään tuloslaskelman korkokuluja oikaisemaan.

Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti eräännyty tai se myydään tai kun suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes ennakoitu korkovirta toteutuu. Kuitenkin, jos ennakoidun suojatun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Suojauslaskennassa olevien johdannaisten käyvät arvot on esitetty taseen pitkäaikaisissa varoissa tai veloissa, mikäli sopimuksen maturiteetti on yli 12 kuukautta, muutoin ne sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin tai velkoihin.

Rahavarat

Rahavarat kirjataan taseeseen käypään arvoon. Rahavirtalaskelmassa rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, rahasta pankkitileillä sekä vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista.

Osakepääoma

Osakepääoma muodostuu yksinomaan kantaosakkeista. Uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta välittömästi aiheutuvat verolla vähennetyt kustannukset kirjataan omaan pääomaan pienentämään liikkeeseenlaskusta saatua vastiketta.

Osingot

Osingonjakovelka konsernin osakkeenomistajille kirjataan kaudelle, jolla yhtiökokous on osingon hyväksynyt.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvä verovaikutus kirjataan vastaavasti osaksi omaa pääomaa laajan tuloslaskelman avulla. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä verokantaa, josta on tilinpäätöspäivään mennessä säädetty tai jonka hyväksytystä määrästä on ilmoitettu. Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuus- tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kir-

jaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisaikana. Tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin, kuin ero ei todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, kun saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti.

Työsuhde-etuudet

Eläkevastuut

Konsernin eläkejärjestelyt on pääasiassa luokiteltu maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisessa eläkejärjestelyssä yhtiö maksaa kiinteitä maksuja järjestelyyn. Yhtiöllä ei ole laillista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksuihin, mikäli maksujen saajataholla ei ole riittävästi varoja maksaa työntekijöiden nykyisiltä tai aikaisemmilta kausilta ansaitsemia eläke-etuuksia. Maksupohjaisessa eläkejärjestelyssä järjestelyihin maksetut suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Konsernin etuusperusteisten eläkejärjestelyjen velvoitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoitua etuusperusteeseen perustuvaa menetelmää. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa. Joukkovelkakirjalainojen ja velkasitoumusten maturiteetti vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkevastuun maturiteettia. Taseeseen kirjattavan eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostettuina. Taseeseen merkitään etuusperusteisen eläkejärjestelyn nettovelka (tai –omaisuuserä).

Kauden työsuoritukseen perustuva meno (eläkemeno) ja etuusperusteisen järjestelyn nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään työsuhte-etuuksista aiheutuissa kuluissa Henkilöstökulujen ryhmässä. Etuusperusteisen nettovelan (tai –omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät (mm. vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto) kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät.

Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan kuluksi tulosvaikutteisesti aikaisempina seuraavista ajankohdista: joko kun järjestelyn muuttaminen tai supistaminen tapahtuu tai kun konserni kirjaa tähän liittyvät uudelleenjärjestelymenot tai työsuhteen päättämiseen liittyvät edut.

Ostovelat

Ostovelat on alun perin arvostettu käypään arvoon ja tämän jälkeen arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä.

Tuloutus

Konsernin liikevaihto muodostuu hakkuuoikeuksien, tonttien ja metsäpalstojen sekä metsäpalveluiden myynnistä. Myyntituotot kirjataan siten, että ne kuvaavat asiakkaalle luovutettuja tavaroita ja palveluja sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon konserni odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan.

Hakkuuoikeuksien myynti:

Myydystä hakkuuoikeudesta kirjautuu liikevaihtoa, kun asiakas on kaatanut puut ostamaltaan hakkuuoikeusalueelta. Pääsääntöisesti tämä todennetaan allekirjoittamalla hakkuusta tehty mittausodistus.

Tonttien ja metsäpalstojen myynti:

Tuotot tonttien ja metsäpalstojen myynnistä kirjataan, kun konserni on peruuttamattomasti myynyt asiakkaalle nämä oikeudet, saatavien perintä on luotettavasti varmistettu ja myyjälle ei jää merkittäviä oikeuksien tai palstojen omistukseen liittyviä riskejä ja etuja eikä liikkeenjohdollista roolia tai tosiasiallista määräysvaltaa myytyihin omaisuuseriin.

Muut palvelut:

Palveluiden myynti kirjataan tuotoksi sille tilikaudelle, jonka aikana palvelu suoritetaan.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaalit ja palvelut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla oikaistuina, vähennetään henkilöstökulut, poistot ja arvonalentumiset sekä liiketoiminnan muut kulut ja biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutoksesta ja hakkuista aiheutuvat tuotot tai kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella. Kurssierot ja johdannaisten käypien arvojen muutokset sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä; muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Myöhemmin sovellettavat uudet tai uudistetut standardit

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita konserni ei ole vielä soveltanut, ja joilla voi olla merkitystä konsernitilinpäätökseen. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

- IFRS 9:n, IAS 39:n ja IFRS 7:n muutokset: Viitekorkouudistus (voimaan 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset koskevat niitä yhtiöitä, jotka soveltavat IFRS 9:n tai IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa suojautuessaan sellaiselta korkoriskiltä, johon viitekorkouudistuksella on välitön vaikutus. Standardimuutoksilla muutetaan tiettyjä suojauslaskennan vaatimuksia niin, että yhtiöt soveltavat niitä viitekorkouudistuksen jälkeenkin ikään kuin viitekorko ei olisi uudistuksen myötä muutunut. Muutettujen standardien noudattaminen on pakollista kaikissa korkoriskin suojaussuhteissa, joihin viitekorkouudistuksella on vaikutusta. Muutoksilla ei ole tarkoitus tuoda helpotusta muiden uudistuksen vaikutusten käsittelyyn. Jos suojaussuhde ei enää täytä suojauslaskennan edellytyksiä seurauksena sellaisesta muutoksesta, jota ei käsitellä muutoksissa, on suojauslaskenta edelleenkin lopetettava. Muutoksia sovelletaan takautuvasti niihin suojaussuhteisiin, jotka olivat olemassa käytönotto-tilikauden alussa tai jotka määritettiin suojaussuhteiksi tämän jälkeen sekä laajan tuloksen eriin kyseisen tilikauden alussa sisältyneisiin voittoihin tai tappioihin.
- Alla luetelluilla jo julkaistulla, mutta ei vielä voimassa olevalla uudella standardilla, standardin muutoksella tai IFRIC –tulkinnalla ei odoteta olevan vaikutusta konsernin raportointiin (* -merkittyjä ei ole vielä hyväksytty EU:ssa):
  - IFRS 17 Vakuutus sopimukset (voimaan 1.1.2021 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla) *
  - IFRS 10:n ja IAS 28:n muutokset: Omaisuuserien myynti tai siirto sijoittajayrityksen ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välillä (voimaantulo päivää ei ole päätetty, ennenaikainen soveltaminen on kuitenkin sallittua)
  - IFRS 3:n muutos: Liiketoiminnan määritelmä (voimaan 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

- o IAS 1:n ja IAS 8:n muutokset: Olennaisuuden määritelmä (voimaan 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

4 Rahoitusriskien hallinta

Riskienhallinnan periaatteet ja prosessi

Konserni altistuu toiminnassaan useille rahoitusriskeille, mukaan lukien markkinakorkojen ja valuuttakursien muutosten vaikutukset. Konsernin riskienhallinnan keskeinen periaate on rahoitusmarkkinoiden ennakoinnattomuus ja pyrkimys minimoida mahdolliset haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Riskienhallinnan toteuttaa rahoitusjohto hallituksen hyväksymien yleisten periaatteiden mukaisesti.

Konsernin rahoituskäytäntö ohjaa konsernin kaikkia rahoitustapahtumia. Käytäntö ja sen mahdolliset tulevat muutokset sekä lisäykset tulevat voimaan, kun hallitus on ne hyväksynyt. Kaikkien rahoitusinstrumenttien käyttöä koskevien toimintaohjeiden on oltava yhdenmukaisia yleisen rahoituskäytännön kanssa. Konsernin rahoituspalvelujen riskienhallintakäytäntö sisältää yksityiskohtaisempia ohjeita, jotka astuvat voimaan konsernin rahoitustoiminnan johtajan allekirjoituksella. Tärkeimmät rahoitusmarkkinariskit on selostettu alla.

Valuuttakurssiriski

Konserni toimii myös euroalueen ulkopuolella ja on siten altistunut valuuttapositioneista aiheutuville riskeille, jotka syntyvät, kun eri valuutoissa olevat investoinnit muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan. Valuuttakurssiriskit syntyvät kaupallisista transaktioista, taseen monetaarisista eristä ja nettoinvestoinneista ulkomaisiin tytäryhtiöihin.

Konsernilla on ulkomaisia nettoinvestointeja ja se on siten altistunut riskeille, jotka syntyvät, kun ulkomaan valuutassa olevat investoinnit muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan. Tällä hetkellä konserni ei suojaudu valuuttakurssiriskiltä. Herkkyysanalyysi on esitetty liitetiedossa 15.

Korkoriski

Tornatorin korkoriskien hallinnan pitkän aikavälin tavoite on suojata yhtiön tasetta markkinakorkojen muutosten vaikutukselta. Käytännössä tämä tarkoittaa sekä metsäomaisuuteen että lainavelvoitteisiin liittyvien käyvän arvon muutosten tasapainottamista ja vakauttamista niin, että muutosten nettovaikutus omaan pääomaan on riskienhallintapolitiikassa sovitun vaihteluvälin sisällä.

Konsernin lainavelvoitteisiin liittyvä korkoriski aiheutuu pääasiassa korollisista veloista. Konsernilla on nimellisarvoltaan 477,5 miljoonaa euroa pankkilainaa, 65 miljoonaa euroa debentuurilainaa ja liikkeeseen laskettuja yritystodistuksia, joiden nimellisarvo on 105 miljoonaa euroa.

Konsernin metsäomaisuuteen liittyvä korkoriski aiheutuu metsien käyvän arvon laskentamallista, jossa erittäin pitkiä tulevaisuuden kassavirtoja diskontataan nykyhetkeen. Diskonttokoron (WACC) muutoksilla on huomattava merkitys metsien käypään arvoon, kts. myös Liite 9 Biologiset hyödykkeet.

Konserni on suojautunut korkoriskiltä solmimalla ei-spekulatiivisia koronvaihtosopimuksia korkean luottoluokituksen omaavien rahoituslaitosten kanssa. Kaikki konsernin johdannaisopimukset on tehty emoyhtiön kautta. Korkosuojastrategian hyväksyy Konsernin hallitus ja sen toteuttaa Konsernin rahoitusjohto.

Konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat sen rahavirran korkoriskille, mutta niiden vaikutus ei ole merkittävä kokonaisuudessaan. Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Konserni on pääasiallisesti altistunut korkoriskille muuttuvien korkojen osalta ja sen katsotaan liittyvän lähinnä lainasalkkuun. Riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti Konsernin tulee suojata markkinakoron vaihtelulta vähintään 50 % lainakannasta. Tilinpäätöspäivänä 52 % korollisista veloista oli muutettu kiinteäkorkoiseksi koronvaihtosopimuksilla. Nostettujen lainojen keskimääräinen ma-

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2019

turiteetti tilinpäätöshetkellä oli 0,7 vuotta. Konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimuksia tai tavallisia korko-optioita päästäkseen rahoitusperiaatteidensa mukaiseen tavoitteeseen.

Konserni on varautunut tulevaisuudessa tapahtuviin lainojen uudelleen rahoituksiin ja niiden korkoriskin suojaamiseen solmimalla rahoituslaitosten kanssa pitkiä koronvaihtosopimuksia, joissa Tornator vastaanottaa 1kk euribor -korkoa. Näillä strategisilla korkosuojauksilla suojataan myös metsäomaisuuden käyvän arvon laskennassa käytettävää diskonttokorkoa eli toteutetaan edellä mainittua taseen pitkän aikavälin vakuuttamista. Vuonna 2047 erääntyvien sopimusten nimellisarvo on 164 miljoonaa euroa ja Tornatorin maksama kiinteä korko noin 3,0 %. Vuonna 2031 erääntyvien sopimusten nimellisarvo on 174 miljoonaa ja Tornatorin maksama kiinteä korko noin 2,1 %.

Lainojen ja korkojohdannaisten perusteella konserni maksoi nettokorkona keskimäärin noin 3,3 %:n (3,6 %) korkoa.

1 000 euro	2019	2018
Tulosvaikutteisesti kirjatut voitot (+) ja tappiot (-)		
korkojohdannaisten käyvän arvon muutoksesta	-50 803,5	-5 581,9

Korkokäyrän muutos +/- 1 prosenttiyksikköä vaikuttaisi kaikkien yhtiön taseessa 31.12.2019 olevien korkojohdannaisten käypään arvoon noin +49 / -64 miljoonaa euroa. Käyvän arvon muutos kohdistuisi tuloslaskelmaan:

1 000 euro	+1 %	-1 %
Tuloslaskelmaan	49 343	-63 567
Omaan pääomaan	0	0
Yhteensä	49 343	-63 567

Laskennallinen vero huomioiden:		
Tuloslaskelmaan	39 474	-50 854
Omaan pääomaan	0	0
Yhteensä	39 474	-50 854

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Konsernin rahoituksen toimintaohjeissa määritellään maksuvalmiusvarannon tavoitemäärä sekä käteiselle että muille likvideille varoille. Edelleen toimintaohjeissa on määriteltä, että likvidi sijoitus on EU-alueen pankkeihin ja luottoluokituksen omaaviin yhtiöihin sijoittava lyhyen koron rahasto, josta varat ovat lunastettavissa 24 tunnin sisällä. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus on taattu pitkäaikaisen puukauppasopimuksen ehdoilla koskien puukauppojen ja ennakkomaksujen ajoituksia vuoden aikana.

Seuraavassa taulukossa esitellään maturiteettianalyysi. Negatiivinen luku tarkoittaa sisään tulevaa rahaa. Muiden kuin johdannaisten osalta luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät koronmaksut sekä pääoman lyhennykset ja takaisinmaksut. Johdannaisten osalta on esitetty tasearvon jakautuminen johdannaisten maturiteetin perusteella.

Tilinpäätöshetkellä käynnissä olevien rahoitusjärjestelyjen takia kaikki konsernin velat (648 milj. euroa) ovat lyhytaikaisia, mutta vuoden päästä tilanne on täysin erilainen. Ennen uusien lainojen nostamista Tornator muokkaa lainojen vakuutena olevien metsien vakuusrakennetta, mikä yhdessä vihreän rahoituksen

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2019

viitekehyksen kanssa tarjoaa yhtiölle entistä enemmän mahdollisuuksia ja joustavuutta tulevien rahoitustransaktioiden toteuttamiseen. Uudesta vakuusrakenteesta ja lainaportfolion uudelleenrahoituksesta on jo sovittu rahoituslaitosten kanssa ja uudet lainatransaktiot tullaan tekemään vuoden 2020 kuluessa.

31.12.2019

Milj. euro	Liite	Tase-arvo	Rahavirta	2020	2021	2022	2023	2024	2025+
Rahoitusvelat	18	648,2	654,4	654,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostovelat ja muut velat	21	23,9	23,9	23,9					
Johdannaisinstrumentit									
Korkojohdannaiset	11	141,1	141,1	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	104,4

31.12.2018

Milj. euro	Liite	Tase-arvo	Rahavirta	2019	2020	2021	2022	2023	2024+
Rahoitusvelat	18	611,0	625,2	362,2	262,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostovelat ja muut velat	21	22,0	22,0	22,0					
Johdannaisinstrumentit									
Korkojohdannaiset	11	90,9	90,9	2,4	4,6	4,6	4,6	4,6	70,1

Luottoriski

Konsernin toimintatapa määrittelee asiakkaiden, sijoitustransaktioiden ja johdannaisinstrumenttien vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset sekä sijoitusperiaatteet. Luottoriskin hallinta ja luotonvalvonta on keskitetty konsernin rahoitusjohdolle. Luottoa myönnetään vain niille asiakkaille, joilla on moitteettomat luottotiedot. Yksittäisiin merkittäviin liiketoimiin konserni pyytää aina vastapuolelta riittävän vakuuden. Konserni solmii johdannaisinstrumentteja ja tekee sijoitustransaktioita vain sellaisten vastapuolten kanssa, joiden luottoarvio on vähintään A.

Saamisten osalta konsernilla ei ole olennaista luottoriskikeskittymää, sillä saamiset muodostuvat useista eristä. Tilikauden aikana konsernilla ei ole ollut merkittäviä tulosvaikutteisesti kirjattuja luottotappioita.

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan (oma vs. vieras pääoma) pyrkimyksenä on tukea liiketoimintaa, varmistaa normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa tavoitteena paras mahdollinen tuotto. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset.

Konsernin nettovelkaantumisasteet olivat seuraavat:

Milj. euro	2019	2018
Korolliset velat	648,2	611,0
Korolliset saamiset	2,2	1,0
Rahavarat	18,7	14,0
Nettovelat	627,4	596,0
Oma pääoma yhteensä	831,3	702,5
Nettovelkaantumisaste (gearing)	75,5 %	84,8 %

Yhtiö on noudattanut lainoissaan olevia ehtoja.

5 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Olellaisin erä, jossa edellytetään johdon harkintaa, liittyy metsän arvostuksessa käytettäviin oletuksiin, kuten puun hintaan, diskonttokorkoon ja kasvukauteen. Puun reaalihintojen kehitys ulkoisen arvioijan antaman ennustejakson (10v) jälkeen oletetaan olevan +/-0. Konsernin biologisten hyödykkeiden (ilman maapohjaa) arvo tilinpäätöshetkellä oli 1 682,6 miljoonaa euroa (1 451,0 miljoonaa euroa). Arvon muutoksessa huomioidaan mahdollisten tilikauden aikana hankittujen tai luovutettujen metsämaiden vaikutus.

Emoyhtiön Suomen metsien arvostuksessa käyttämä diskonttokorko verojen jälkeen oli 3,25 % (2018: 3,50 %). Diskonttokorko sisältää oman ja vieraan pääoman korkokomponentit, ja kassavirroissa huomioidaan inflaation (oletus: 2,0 %) vaikutus. Diskonttokoron laskennassa 40 %:n (2018: 35%) painoarvo on oman pääoman korkokomponentilla, ja siinä käytetään riskittömänä korkona 50 vuoden euroswap -koron 5 vuoden liukuvaa keskiarvoa 1,3 % (1,6 %). Ulkoisen arvioijan laskema oman pääoman riskipremio oli 2,75 % v. 2019 (2,75 %). Diskonttokoron laskennassa 60 %:n (2018: 65 %) painoarvo on yhtiön strategian mukaisen tavoiterahotusrakenteen perusteella vieraan pääoman korkokomponentilla, joka vastaa pitkäaikaisten lainojen korkosuojattua korkoa (arvioitu 5,00% yli ajan). Diskonttokoron osalta sovelletaan vaihteluväliä +/-0,25 %-yksikköä, eli diskonttokorkoa muutetaan vain, jos se muuttuu yli mainitun vaihteluvälin.

Puun hintaennuste ja riskitön korko päivitetään vuosittain. Diskonttokoron muutos +/-1 %-yksikköä muuttaa metsäomaisuuden arvostusta -250 / +350 miljoonaa euroa (Suomi, 70v kassavirrat). Puun hintaennusteen muutos +/- 10% muuttaa metsäomaisuuden arvostusta +/- 175 miljoonaa euroa.

Metsien arvostuksen periaatteet on esitetty biologisia hyödykkeitä koskevassa laadintaperiaatteessa ja arvostus päättyneellä tilikaudella on esitetty liitetiedossa 10.

6 Toimintasegmentit

Konsernin ydintoimintaa on puun tuottaminen ja hakkuuoikeuksien myynti suunniteltuihin leimikoihin. Leimikot sisältävät normaaleja hakkuutapoja sekä puutavaralajeja. Konsernin liiketoimintaa johdetaan ja seurataan yhtenä kokonaisuutena ja näin ollen konsernilla on vain yksi toimintasegmentti. Näin ollen segmenttietoa ei esitetä, sillä ne toistaisivat tuloslaskelmassa ja taseessa esitettyjä lukuja.

Tuloslaskelmassa raportoitujen lukujen lisäksi ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle raportoidaan myös liikevoitto ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutoksia ja hakkuuta, joka oli 74 688 tuhatta euroa vuonna 2019 (83 900 tuhatta euroa vuonna 2018).

Hakkuuoikeuksien myynti muodosti 95,4 % liikevaihdosta (94,9 % vuonna 2018).

”

Seuraavissa taulukoissa on esitetty tuottojen ja pitkäaikaisten varojen maantieteellinen jakautuminen. Liikevaihto kohdistetaan maihin metsän maantieteellisen sijainnin perusteella.

	1.1.-31.12.2019		1.1.-31.12.2018	
Myyntituotot:	1 000 euro	%	1 000 euro	%
Suomi	93 437,4	88,3	101 989,6	90,4
Romania ja Viro	12 386,0	11,7	10 835,5	9,6
Yhteensä	105 823,4	100,0	112 825,1	100,0
	31.12.2019		31.12.2018	
Biologiset hyödykkeet:	1 000 euro	%	1 000 euro	%
Suomi	1 480 319,2	88,0	1 288 617,8	88,8
Romania ja Viro	202 311,8	12,0	162 342,0	11,2
Yhteensä	1 682 631,0	100,0	1 450 959,9	100,0

	31.12.2019		31.12.2018	
Pitkäaikaiset varat	1 000 euro	%	1 000 euro	%
Suomi	1 572 127,2	87,5	1 373 783,0	88,2
Romania ja Viro	224 096,7	12,5	182 966,5	11,8
Yhteensä	1 796 223,8	100,0	1 556 749,5	100,0

Yllä esitetyt pitkäaikaiset varat sisältävät kaikki muut konsernin pitkäaikaiset varat kuin rahoitusinstrumentit, laskennalliset verosaamiset ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyvät varat.

7 Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet

31.12.2019			
1 000 euro	ATK-ohjelmat	Muut aineettomat oikeudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	8 018,6	992,7	9 011,3
Muuntoero	-4,8	0,0	-4,8
Lisäykset	449,5	0,0	449,5
Vähennykset	0,0	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.2019	8 463,2	992,7	9 455,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset			
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	-7 067,4	0,0	-7 067,4
Poistot ja arvonalentumiset	-507,0	-82,1	-589,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-7 574,4	-82,1	-7 656,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	888,8	910,6	1 799,5
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	951,2	992,7	1 943,9

31.12.2018			
1 000 euro	ATK-ohjelmat	Muut aineettomat oikeudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	7 629,4	987,4	8 616,8
Muuntoero			0,0
Lisäykset	389,1	5,4	394,5
Vähennykset			0,0
Hankintameno 31.12.2018	8 018,6	992,7	9 011,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset			
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	-6 188,9	0,0	-6 188,9
Poistot ja arvonalentumiset	-878,4		-878,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-7 067,4	0,0	-7 067,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	951,2	992,7	1 943,9
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	1 440,5	987,4	2 427,9

8 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

31.12.2019						
1 000 euro	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Tiet ja ojat	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	88 535,0	1 215,6	2 278,6	32 084,6	1 450,2	125 563,9
IFRS 16 käyttöönotto			-34,6			-34,6
Muuntoero	-100,4	-10,9	-2,0	-39,5	-12,5	-165,2
Lisäykset	5 383,9	63,6	343,7	1 079,4	2 764,9	9 635,4
Vähennykset	-122,1				-1 383,0	-1 505,1
Hankintameno 31.12.2019	93 696,4	1 268,4	2 585,7	33 124,5	2 819,5	133 494,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	0,0	-473,0	-2 039,7	-19 316,8	0,0	-21 829,5
Poistot ja arvonalentumiset		-61,4	-113,9	-2 091,6		-2 267,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	0,0	-534,5	-2 153,6	-21 408,5	0,0	-24 096,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	93 696,4	733,9	432,1	11 716,1	2 819,5	109 398,0
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	88 535,0	742,6	238,9	12 767,8	1 450,2	103 734,4

31.12.2018

1 000 euro	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Tiet ja ojat	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	82 708,8	1 123,1	2 210,7	28 959,2	3 082,1	118 084,0
Muuntoero	-4,3	-0,3	-0,1	-1,7	-0,4	-6,8
Lisäykset	5 918,0	92,8	67,9	3 129,4	1 710,3	10 918,4
Vähennykset	-87,5			-2,4	-3 341,7	-3 431,7
Hankintameno 31.12.2018	88 535,0	1 215,6	2 278,6	32 084,6	1 450,2	125 563,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	0,0	-375,7	-1 877,9	-17 360,7	0,0	-19 614,4
Poistot ja arvonalentumiset		-97,3	-161,8	-1 956,1		-2 215,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	0,0	-473,0	-2 039,7	-19 316,8	0,0	-21 829,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	88 535,0	742,6	238,9	12 767,8	1 450,2	103 734,4
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	82 708,8	747,4	332,8	11 598,5	3 082,1	98 469,6

9 Käyttöoikeusomaisuuserät

31.12.2019		Koneet ja kalusto	Käyttöoikeusomaisuus yhteensä
1 000 euro	Toimitilat		
Hankintameno 1.1.2019	0,0	0,0	0,0
IFRS 16 käyttöönotto	1 916,2	186,8	2 103,0
Lisäykset	200,8	330,1	530,9
Vähennykset		-23,2	-23,2
Hankintameno 31.12.2019	2 117,0	493,6	2 610,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset			
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	0,0	0,0	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-194,9	-131,6	-326,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-194,9	-131,6	-326,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	1 922,1	362,1	2 284,2

Konsernin käyttöoikeusomaisuuserät koostuvat toimistovuokrista ja leasingautoista. Toistaiseksi voimassa olevien toimistovuokrasopimusten osalta konserni on arvioinut tapauskohtaisesti todennäköisyyttä vuokrasopimuksen jatkumiselle ja kestolle. Leasingautojen osalta erääntyvien sopimusten uusiminen harkitaan tapauskohtaisesti.

Käyttöoikeusomaisuuseristä tuloslaskelmaan kirjatut erät:

Tuloslaskelmaerät	2019
Poistot	-326,5
Rahoituskulu	-87,8
Kulut lyhytaikaisista ja vähäarvoisista vuokrasopimuksista	-142,7

10 Biologiset hyödykkeet

1 000 euro	31.12.2019	31.12.2018
Biologiset hyödykkeet kauden alussa	1 450 959,9	1 371 245,3
Hakkuut	-5 238,6	-19 869,4
Arvostusmuutos	195 148,6	52 445,2
Muutos tuloslaskelmassa	189 909,9	32 575,8
Lisäykset	43 560,7	47 881,7
Vähennykset	-987,8	-708,4
Muuntoero	-811,8	-34,5
Biologiset hyödykkeet kauden lopussa	1 682 631,0	1 450 959,9

Vuonna 2019 konserniin on hankittu lisää metsiä Suomessa ja Virossa (2018: Suomessa ja Virossa) sekä myyty metsiä Suomessa ja Virossa (2018: Suomessa ja Virossa).

Biologisten hyödykkeiden käypä arvo lasketaan jatkuvien toimintojen tulevaisuuden kassavirtojen pohjalta.

Diskontattujen kassavirtojen laskenta vaatii kasvun, puunkorjuun, myyntihinnan sekä myynnin kustannuksiin liittyvien ennusteiden arviointia. Vuonna 2019 konsernin hakkuumahdollisuudet lisääntyivät pääasiassa uusien metsien hankkimisen ansiosta. Lisäksi arvostusmalleissa käytetyt puun hinnat vaikuttivat positiivisesti metsien käypään arvoon sekä Suomessa että Virossa. Suomen metsien osalta laskentamallin muuttujien herkkyyksianalyysi on esitetty alla.

Diskonttokoron muutos +/-1 % -yksikköä muuttaa metsäomaisuuden arvostusta -250 / +350 miljoonaa euroa (Suomi, 70v kassavirrat). Puun hintaennusteen muutos +/- 10% muuttaa metsäomaisuuden arvostusta +/- 175 miljoonaa euroa.

11 Johdannaiset

Konserni käyttää rahavirtasuojaukseen koronvaihtosopimuksia. Pääosa sopimuksista erääntyy myöhemmin kuin 3 vuoden kuluttua.

Korkojohdannaisten käyvät arvot 31.12.

1 000 euro	2019			2018		
	Varat	Velat	Netto	Varat	Velat	Netto
Koronvaihtosopimukset	0,0	-141 058,5	-141 058,5	3 284,8	-94 140,6	-90 855,8
Johdannaisten käyvät arvot yhteensä	0,0	-141 058,5	-141 058,5	3 284,8	-94 140,6	-90 855,8

Korkojohdannaisten käypien arvojen muutoksen jakautuminen tilikaudella:

1 000 euro	2019			2018 Netto
	Tuotot	Kulut	Netto	
Tuloslaskelmaan kirjattu osuus*	404,7	-51 208,2	-50 803,5	-5 582,1
Koronvaihtosopimukset	404,7	-51 208,2	-50 803,5	-5 582,1
Kertyneiden korkojen muutoksen osuus**	0,0	600,8	600,8	-16,6
Korkojohdannaisten käyvän arvon muutos taseessa	404,7	-50 607,4	-50 202,7	-5 598,7

* Tuloslaskelmassa lisäksi +3 808,5 (+3 969,0) tuhatta euroa päättyneestä käyvän arvon suojaussuhteesta kirjattua suojauskohteen arvon muutosta

** Tuloslaskelmassa osana korkokuluja

Korkojohdannaisten nimellisarvot 31.12.

1 000 euro	31.12.2019	31.12.2018
Koronvaihtosopimukset	338 625	653 625
Johdannaisten nimellisarvot yhteensä	338 625	653 625

Koronvaihtosopimukset on tehty markkinakoron vaihteluilta suojautumiseksi. Tällä hetkellä kaikki sopimukset käsitellään käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina erinä. Rahavirran suojauksissa käypien arvojen muutokset on kirjattu tehokkuustestauksen perusteella osin tulosvaikutteisesti ja osin suoraan omaan pääomaan. Rahavirtasuojauksen tehoton osuus sekä käyvän arvon suojaussuhteessa ja suojauslaskennan ulkopuolella olevien johdannaisten arvonmuutokset on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Tuloslaskelmaan kirjattu osuus on ollut -50 803,5 tuhatta euroa tulosta heikentävä (-5 582,1 tuhatta eu-

roa tulosta heikentävä). Voitot ja tappiot, jotka on siirretty käyvän arvon rahastoon (oman pääoman muutoslaskelma) kirjataan tuloslaskelmaan systemaattisesti siihen saakka, kunnes lainat on kokonaisuudessaan maksettu takaisin. Lisäksi käyvän arvon suojaussuhteesta on tuloslaskelman rahoituseriin kirjattu suojauskohteen käyvän arvon muutosta +3 808,5 tuhatta euroa (+3 969,0 tuhatta euroa).

Johdannaiset ovat määritelty pitkäaikaisiin varoihin tai velkoihin kuuluvaksi, jos sopimus erääntyy yli 12 kuukauden kuluttua. Muussa tapauksessa johdannaiset on esitetty lyhytaikaisissa varoissa tai veloissa.

Yhteenveto tilikauden aikana omaan pääomaan kirjatuista rahavirran suojausvoitoista ja tappioista, omasta pääomasta pois kirjattu ja tilikauden myynnin oikaisuisissa esitetty määrä sekä tase-erän hankintamenoa oikaisemaan kirjattu suojaustulos ilmoitetaan laskelmassa konsernin oman pääoman muutoksista.

Korkojohdannaisten korkokannoista ks. Rahoitusriskit (liite 4).

12 Vaihto-omaisuus

1 000 euro	2019	2018
Vaihto-omaisuus	51,4	436,1
Yhteensä	51,4	436,1

Vaihto-omaisuus koostuu pääasiassa lannoite ja puuraaka-ainevarastoista. Konserni ei ole kirjannut vaihto-omaisuudesta arvonalennuksia vuonna 2019 eikä vuonna 2018. Tuloslaskelmaan tilikaudella kirjattu vaihto-omaisuuden muutos -1 427,6 tuhatta euroa (-998,0 tuhatta euroa) koostuu lannoite- ja puuraaka-ainevarastojen muutoksesta sekä vaihto-omaisuuteen siirretyistä myytyjen maa-alueiden kirjanpitoarvoista.

13 Myyntisaamiset ja muut saamiset

Myyntisaamiset

1 000 euro	2019	2018
Myyntisaamiset	12 774,1	12 829,6
Myyntisaamisten ikäjakaumat:		
Ei erääntyneet	12 272,0	12 027,9
erääntyneet alle 3 kuukautta	500,1	801,5
erääntyneet yli 3 kuukautta - alle 6 kuukautta	0,9	0,0
erääntyneet yli 6 kuukautta	1,1	0,2

Muut saamiset

1 000 euro	2019	2018
Muut saamiset	216,1	105,5
Siirtosaamiset	8 922,3	2 599,2
Muut saamiset yhteensä	9 138,4	2 704,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteensä	21 912,5	15 534,3

Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjavitoarvo vastaa niiden käypää arvoa. Saamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään saamisiin liittyviä velvoitteitaan. Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36.

14 Sijoitukset

Tällä hetkellä kaikki sijoitukset on luokiteltu käypään arvoon tuloslaskelman kautta arvostettaviksi

Sijoitukset, pitkäaikainen:

1 000 euro	2019	2018
Arvo tilikauden alussa	111,2	108,2
+Lisäykset / -vähennykset	0,0	3,0
Arvo tilikauden lopussa	111,2	111,2

Pitkäaikaiset sijoitukset sisältävät osakkeita, joita ei odoteta myytävän lähiaikoina.

Sijoitukset, lyhytaikainen:

1 000 euro	2019	2018
Arvo tilikauden alussa	1 042,3	1 938,1
+Lisäykset / -vähennykset	1 116,9	-896,4
Käyvän arvon muutokset	1,6	0,6
Arvo tilikauden lopussa	2 160,8	1 042,3

Lyhytaikaiset sijoitukset sisältävät pääasiassa sijoituksia korkorahastoihin. Tilikauden 2019 aikana on myyty ja ostettu rahastosijoituksia. Rahastosijoitukset on arvostettu käypään arvoon.

Sijoitusten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36. Rahoitusvaroja ei ole erääntynyt eikä niihin ole kohdistettu arvonalentumiskirjauksia.

15 Rahavarat

1 000 euro	2019	2018
Käteinen raha ja pankkitilit (rahavarat rahavirtalaskelmassa)	18 650,7	13 957,4
Yhteensä	18 650,7	13 957,4

Rahavaroihin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään saamisiin liittyviä velvoitteitaan. Rahavarojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36.

Rahavarojen lisäksi Tornator Oyj:llä on käytettävissä pankkilainafasiliteetti 100 miljoonaa euroa, joka oli tilinpäätöshetkellä kokonaan nostamatta. Fasiliteetti ja siitä nostetut osuudet erääntyvät vuonna 2020.

16 Osakepääoma ja ylikurssirahasto

Tornator Oyj:llä on yksi osakesarja, jonka kaikilla osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoon. Yhtiön osakkeita koskee yhtiöjärjestyksen lunastuslauseke, jonka mukaan muilla osakkeenomistajilla on lunastusoikeus, jos yhtiön osake vaihtaa omistajaa. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Tornator Oyj:llä on osakkeita 5 milj. kpl.

	2019		2018	
	Konserni	Emo	Konserni	Emo
Osakkeiden lukumäärä (kpl) 1.1.	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Osakkeiden lukumäärä (kpl) 31.12.	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Osakepääoma (1 000 euro) 1.1.	50 000,00	51 836,20	50 000,00	51 836,20
Osakepääoma (1 000 euro) 31.12.	50 000,00	51 836,20	50 000,00	51 836,20
Ylikurssirahasto (1 000 euro) 1.1	29 995,20	0	29 995,20	0
Ylikurssirahasto (1 000 euro) 31.12.	29 995,20	0	29 995,20	0

Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu.

Osakepääomaan on kirjattu yhtiön osakkeiden nimellisarvoa vastaava määrä emoyhtiötä perustettaessa.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahastoon on merkitty osakkeiden nimellisarvon ja osakkeiden merkintähinnan erotus niissä tapauksissa, joissa osakemerkinnöistä on päätetty vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan laskennallisilla veroilla vähennettynä rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvät arvot sekä käypien arvojen jaksotukset päättyneistä rahavirran suojaus-suhteista. Voittovaroihin tehty siirto liittyy eläkevelvoitteiden taloudellisten oletusten muutoksista johtuneisiin vakuutusmatemaattisiin muutoksiin, jotka on aikaisemmin esitetty käyvän arvon rahastossa.

1 000 euro	2019	2018
Arvo tilikauden alussa	0,0	-156,8
Käyvän arvon rahasto, muutos tilikaudella	0,0	0,6
Suojausrahasto, muutos tilikaudella	0,0	0,0
Siirto voittovaroihin	0,0	156,2
Arvo tilikauden lopussa	0,0	0,0

Muuntoerot

Konsernilla on tytäryhtiöt Virossa ja Romaniassa. Romaniassa osakepääoma ilmoitetaan paikallisvaluutassa (RON), joten konsernin euromääräinen oma pääoma altistuu valuuttakurssimuutoksille. Kurssimuutos kirjataan konsernissa oman pääoman muuntoeroihin.

Valuuttakurssimuutos +/- 20% euroa vastaan vaikuttaa konsernin omaan pääomaan (milj. euro):

+20%	-20%
9,9	-6,6

17 Laskennalliset verosaamiset ja –velat

Laskennalliset verot on kirjattu kaikista väliaikaisista eroista. Laskennallisten verojen muutokset tilikauden aikana ovat seuraavat:

1 000 euro	Liite	1.1.2019	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2019
Laskennalliset verosaamiset:					
Väliaikaiset erot					
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	11	480,6	-480,6	0,0	0,0
Tytäryhtiöiden kertyneistä tappioista kirjatut laskennalliset verosaamiset		182,1	0,0	0,0	182,1
Etuuspohjaisten eläkkeiden kirjaaminen	20	45,8	-2,0	-7,2	36,6
Laskennalliset verosaamiset yhteensä		708,6	-482,6	-7,2	218,8
Laskennalliset verovelat:					
Väliaikaiset erot:					
Korollisten velkojen järjestely- palkkiojaksotukset	18	156,5	-108,6	0,0	47,9
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	11	0,0	281,1	0,0	281,1
Aineettomat oikeudet	7	182,1	0,0	0,0	182,1
Biologisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	10	161 557,0	30 191,3	0,0	191 748,3
Laskennalliset verovelat yhteensä		161 895,6	30 363,8	0,0	192 259,4

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2019

1 000 euro	Liite	1.1.2018	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2018
Laskennalliset verosaamiset:					
Väliaikaiset erot					
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	11	8 674,9	-8 194,2	0,0	480,6
Sijoitukset noteeraamattomiin arvopapereihin	14	0,1	0,0	-0,1	0,0
Tytäryhtiöiden kertyneistä tappioista kirjatut laskennalliset verosaamiset		445,2	-263,1	0,0	182,1
Etuuspohjaisten eläkkeiden kirjaaminen	20	53,0	-2,0	-5,2	45,8
Laskennalliset verosaamiset yhteensä		9 173,2	-8 459,3	-5,3	708,6
Laskennalliset verovelat:					
Väliaikaiset erot:					
Korollisten velkojen järjestelypalkkiojaksotukset	18	301,2	-144,7	0,0	156,5
Aineettomat oikeudet	7	182,1	0,0	0,0	182,1
Biologisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	10	159 498,6	2 058,4	0,0	161 557,0
Laskennalliset verovelat yhteensä		159 981,9	1 913,7	0,0	161 895,6

Laskennalliset verosaamiset ja -velat ovat netotettu silloin, kun yhteisöllä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kirjatut erät toisiaan vastaan ja laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

1 000 euroa	2019	2018
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	218,8	708,6
Netotettu laskennallista verovelkaa vastaan	218,8	708,6
Laskennalliset verosaamiset taseessa	0	0
Laskennalliset verovelat yhteensä	192 259,4	161 895,6
Netotettu laskennallista verosaamista vastaan	-218,8	-708,6
Laskennalliset verovelat taseessa	192 040,6	161 187,0

Laskennalliset verosaamiset

1 000 euroa	2019	2018
Laskennalliset verosaamiset jotka erääntyvät yli 12 kk kuluttua	218,8	708,6
Laskennalliset verosaamiset jotka erääntyvät 12 kk kuluessa	0	0

Laskennalliset verovelat

000 euroa	2019	2018
Laskennalliset verovelat jotka erääntyvät yli 12 kk kuluttua	192 259,4	161 895,6
Laskennalliset verovelat jotka erääntyvät 12 kk kuluessa	0	0

Laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista.

18 Rahoitusvelat

1 000 euro	2019	2018
Pitkäaikaiset rahoitusvelat		
Joukkovelkakirjalainat	0,0	65 000,0
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikainen osuus	1 003,1	193 130,0
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikainen osuus	0,0	4 522,6
Pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä	1 003,1	262 652,6
Lyhytaikaiset rahoitusvelat		
Joukkovelkakirjalainat	65 000,0	253 420,0
Lainat rahoituslaitoksilta	477 283,3	0,0
Yritystodistukset	104 897,3	94 919,3
Lyhytaikaiset rahoitusvelat yhteensä	647 180,6	348 339,3
Rahoitusvelat yhteensä	648 183,7	610 991,9

Lainat rahoituslaitoksilta sisältävät järjestelypalkkion jaksotusta -0,2 miljoonaa euroa (-0,4 miljoonaa euroa). Vertailuvuonna joukkovelkakirjalainat sisälsivät käyvän arvon suojaussuhteen perusteella kirjattua käyvän arvon muutosta ja päättyneen suojaussuhteen jaksotusta sekä järjestelypalkkion jaksotusta yhteensä +3,4 miljoonaa euroa

Konsernin metsäomaisuus toimii rahoitusvelkojen vakuutena. Kts. liitteet 8 maa-alueet, 10 biologiset hyödykkeet ja 34 Muut omasta puolesta annetut vakuudet.

Lyhytaikaiset rahoitusvelat tullaan uusimaan niiden erääntyessä, eli niillä ei tule olemaan vaikutusta konsernin lyhytaikaisiin kassavirtoihin.

Tilinpäätöshetkellä käynnissä olevien rahoitusjärjestelyjen takia kaikki konsernin velat (648 milj. euroa) ovat lyhytaikaisia, mutta vuoden päästä tilanne on täysin erilainen. Ennen uusien lainojen nostamista Tornator muokkaa lainojen vakuutena olevien metsien vakuusrakennetta, mikä yhdessä vihreän rahoituksen viitekehyksen kanssa tarjoaa yhtiölle entistä enemmän mahdollisuuksia ja joustavuutta tulevien rahoitustransaktioiden toteuttamiseen. Uudesta vakuusrakenteesta ja lainaportfolion uudelleenrahoituksesta on jo sovittu rahoituslaitosten kanssa ja uudet lainatransaktiot tullaan tekemään vuoden 2020 kuluessa.

Maturiteettijaukauma 31.12.2019:

1 000 euro	2019
2020	647 180,6
2021+	1 003,1
Yhteensä	648 183,7

Maturiteettijaukauma 31.12.2018:

1 000 euro	2018
2019	352 861,9
2020	258 130,0
2021+	0,0
Yhteensä	610 991,9

Täsmäytys rahoitustoiminnoista johtuvien velkojen muutoksista

1 000 euro	1.1.2019	Rahoituksen rahavirta	Korkokuluihin kirjatut erät	Käyvän arvon muutos	31.12.2019
Joukkovelkakirjalainat	318 420,0	-250 000,0	388,5	-3 808,5	65 000,0
Lainat rahoituslaitoksilta	197 652,6	280 479,3	154,5	-	478 286,4
Yritystodistukset	94 919,3	10 000,0	-22,0	-	104 897,3
Yhteensä	610 991,9	40 479,3	521,0	-3 808,5	648 183,7

	1.1.2018	Rahoituksen rahavirta	Korkokuluihin kirjatut erät	Käyvän arvon muutos	31.12.2018
Joukkovelkakirjalainat	322 000,5	-	388,5	-3 969,0	318 420,0
Lainat rahoituslaitoksilta	176 900,0	20 425,1	327,5	-	197 652,6
Yritystodistukset	99 918,7	-5 000,0	0,6	-	94 919,3
Yhteensä	598 819,2	15 425,1	716,6	-3 969,0	610 991,9

Konsernin rahoituslainat ovat vaihtuvakorkoisia ja lainojen hinnoittelu tapahtuu 1-6 kuukauden välein.

Rahoitusvelkojen efektiivisten korkokantojen painotetut keskiarvot:

1 000 euro	2019	2018
Rahoitusvelat	3,3 %	3,6 %

19 Vuokravastuuvelat

1 000 euro	2019
Pitkäaikainen	1 964,8
Lyhytaikainen	339,6
Yhteensä	2 304,4

Vuokramaksujen erääntyminen 31.12.2019:

<u>Vuosi</u>	<u>Maksut yhteensä</u>
2020	441,45
2021	373,62
2022	311,14
2023	260,78
2024	248,43
2025+	1 143,95
Yhteensä	2 779,36

31.12.2019 konsernin vuokravastuut lyhytaikaisista vuokrasopimuksista ovat 32 tuhatta euroa.

31.12.2019 konsernin vuokravastuut vähäarvoisista vuokrasopimuksista ovat 30 tuhatta euroa.

20 Eläkeveloitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuusperusteisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Konsernilla on etuusperusteisia lisäeläkejärjestelyjä Suomessa. Järjestelyt perustuvat keskimääräiseen loppupalkkaan ja niihin osallistuvat henkilöt saavat lisäeläkkeen pakollisen vanhuuseläkkeen lisäksi. Eläkeetuuden suuruus eläkkeelle jäämishetkellä määritetään tiettyjen tekijöiden, kuten esimerkiksi palkan ja työssäolovuosien, perusteella. Eläkkeitä tarkistetaan vähittäishintaindeksin mukaisesti. Eläkejärjestelyt on hoidettu henkivakuutusyhtiössä. Konsernilla on osittain rahastoituja järjestelyjä. Järjestelyyn kuuluvia varoja hallinnoi henkivakuutusyhtiö paikallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti.

Taseen etuusperusteinen nettovelka määräytyy seuraavasti:

1 000 euroa	2019	2018
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	1 425	1 548
Varojen käypä arvo	-1 242	-1 319
Nettovelka taseessa	183	229

Etuusperusteinen nettovelka on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2019

1 000 euroa	Velvoitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2019	1 548	1 319	229
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	-	-	-
Korkokulu tai -tuotto	23	19	4
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno ja tappiot velvoitteen täyttämistä	-	-	-
Kaudella tuloslaskelmaan henkilöstökuluihin kirjattu määrä Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:	23	19	4
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä eriä (+/-)	-	-21	21
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio (+)	-	-	-
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) tai tappiot (+)	-36	-	-36
Kokemusperäiset voitot (-) tai tappiot (+)	-21	-	-21
Omaisuserän enimmäismäärän muutos lukuun ottamatta korkokuluun sisältyvää määrää (+/-)	-	-	-
	-57	-21	-36
Maksusuoritukset:			
Työnantajilta (+)		14	-14
Järjestelyihin osallistuvilta (+)	-	-	-
Järjestelyistä suoritettavat maksut:			
Maksetut etuudet (-)	-89	-89	0
31.12.2019	1 425	1 242	183
1.1.2018	1 691	1 426	265
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	-	-	-
Korkokulu tai -tuotto	25	21	4
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno ja tappiot velvoitteen täyttämistä	-	-	-
Kaudella tuloslaskelmaan henkilöstökuluihin kirjattu määrä Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:	25	21	4
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä eriä (+/-)	-	-81	81
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio (+)	-	-	-
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) tai tappiot (+)	-22	-	-22
Kokemusperäiset voitot (-) tai tappiot (+)	-85	-	-85
Omaisuserän enimmäismäärän muutos lukuun ottamatta korkokuluun sisältyvää määrää (+/-)	-	-	-
	-107	-81	-26
Maksusuoritukset:			
Työnantajilta (+)		14	-14
Järjestelyihin osallistuvilta (+)	-	-	-
Järjestelyistä suoritettavat maksut:			
Maksetut etuudet (-)	-61	-61	0
31.12.2018	1 548	1 319	229

Etuuspohjaisen eläkevelvoitteen herkkyyshanalyysi

Seuraava taulukko kuvastaa erilaisten tekijöiden vaikutuksen etuuspohjaiseen velvoitteeseen, varojen käypään arvoon, nettovelkaan ja eläkemenoon tilikauden 2019 osalta. Analyysi on tehty samoilla laskentaperiaatteilla kuin eläkelaskelmat.

1 000 euroa	Etuuspohjainen velvoite	Varojen käypä arvo	Nettovelka	Työsuorituksen perustuva meno	Nettokorko
Diskonttauskorko 1.50 %	1 425	1 242	183	0	2
Diskonttauskorko +0.50 %	1 342	1 175	167	0	3
Diskonttauskorko -0.50 %	1 516	1 316	200	0	1
Muutos %					
Diskonttauskorko 1.50 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Diskonttauskorko +0.50 %	-5,8 %	-5,4 %	-8,6 %	0,0 %	27,6 %
Diskonttauskorko -0.50 %	6,4 %	5,9 %	9,6 %	0,0 %	-34,0 %
000 euroa					
Eläke-etuuden muutos 2.00 %	1 425	1 242	183	0	2
Eläke-etuuden muutos +0.50 %	1 508	1 242	266	0	3
Eläke-etuuden muutos -0.50 %	1 348	1 242	106	0	1
Muutos %					
Eläke-etuuden muutos 2.00 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Eläke-etuuden muutos +0.50 %	5,8 %	0,0 %	45,4 %	0,0 %	47,2 %
Eläke-etuuden muutos -0.50 %	-5,4 %	0,0 %	-41,8 %	0,0 %	-43,4 %

Muutos kuolleisuudessa, joka kasvattaisi eliniän ennustetta 1 vuodella kasvattaisi nettovelkaa 12 tuhatta euroa (6,3 %).

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo

Järjestelyyn kuuluviksi varoiksi katsotaan vakuutusyhtiölle maksetut ja tilinpäätöspäivään mennessä kertyneet maksut. Varat kuuluvat vakuutusyhtiön sijoitusomaisuuteen ja niiden hoito on vakuutusyhtiön vastuulla. Näin ollen järjestelyyn kuuluvien varojen jakautumista omaisuusryhmittäin ei ole mahdollista esittää. Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tappio oli 2 tuhatta euroa vuonna 2019 (tappiota 60 tuhatta euroa vuonna 2018).

Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset:

	2019	2018
Diskonttokorko, %	1,25 %	1,50 %
Tulevat työeläkkeiden korotukset, %	1,50 %	2,00 %
Inflaatio, %	1,20 %	1,70 %
Keskimääräinen jäljellä oleva palvelusaika, vuotta	2	2
Velvoitteen kestoaika, vuotta	12	13
Kuolevuustaulukko	Gompertz	Gompertz

Konserni ennakoi maksavansa etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä 14 tuhatta euroa tilikaudella 2020.

Painotettu eläkevelvoitteen keskimääräinen kestoaika on 12 vuotta. Diskonttaamattomien eläkevelvoitteiden oletettu maturiteettianalyysi 31.12.2019 on:

	Alle vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 10 vuotta	10 - 15 vuotta	Yli 15 vuotta	Yhteensä
Eläkevelvoitteet	91	283	320	310	664	1 668

21 Ostovelat ja muut velat

1 000 euro	2019	2018
Ostovelat	1 136,3	1 274,6
Saadut ennakot	11 501,3	9 405,3
Siirtovelat		
Henkilöstöjaksotukset	2 334,2	1 984,1
Korkojaksotukset	1 609,6	1 752,8
Verojaksotukset	0,0	533,2
Muut jaksotukset	282,5	219,8
Siirtovelat yhteensä	4 226,3	4 490,0
Muut velat	7 069,3	6 811,4
Ostovelat ja muut velat yhteensä	23 933,2	21 981,2

Osto- ja muiden velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36.

22 Liikevaihdon jakautuminen

1 000 euro	2019	2018
Hakkuuoikeuksien myynti	100 983,4	107 105,0
Tonttien ja metsäpalstojen myynti	2 743,7	3 546,6
Metsänhoitopalveluiden myynti	2 096,3	2 173,5
Yhteensä	105 823,4	112 825,1

23 Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 euro	2019	2018
Maa-ainesmyynti	998,0	865,0
Maa-aluevuokrat	1 454,0	1 275,2
Suojelualuekorvaukset	1 570,0	3 269,0
Muut*	1 695,5	1 158,2
Yhteensä	5 717,5	6 567,4

24 Materiaalit ja palvelut

1 000 euro		2019	2018
Tavarat ja palvelut			
Ostot		4 156,0	3 386,5
Ulkopuoliset palvelut		13 060,8	13 588,6
Yhteensä		17 216,8	16 975,1

Ostot ovat lähinnä taimia, siemeniä sekä lannoitteita.

Ulkopuoliset palvelut ovat lähinnä koneyrittäjien palveluita.

25 Henkilöstökulut

1 000 euro	Liite	2019	2018
Palkat		7 536,7	6 954,0
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt		1 136,6	1 073,8
Eläkekulut – etuuspohjaiset järjestelyt	19	4,0	4,0
Sosiaalikulut		387,2	415,2
Yhteensä		9 064,5	8 447,0

26 Poistot ja arvonalentumiset

1 000 euro	Liite	2019	2018
Poistot ja arvonalentumiset aineellisesta ja aineettomasta omaisuudesta			
Rakennukset	8	61,4	97,3
Koneet ja kalusto	8	113,9	161,8
Tiet ja ojat	8	2 091,6	1 956,1
Käyttöoikeusomaisuuserät	9	326,5	0,0
Aineettomat	7	589,1	878,4
Poistot yhteensä		3 182,5	3 093,5

27 Liiketoiminnan muut kulut

1 000 euro		2019	2018
ICT-kulut		1 447,8	1 251,3
Matkakulut		780,7	729,0
Muut palvelut		705,0	665,2
Vuokratulot (muut vuokrasopimukset)		142,7	474,2
Muut kulut*		2 884,8	2 859,7
Yhteensä		5 961,0	5 979,3

* Muut kulut koostuvat useista eristä, jotka yksittäisinä eivät ole olennaisia.

28 Rahoitustuotot ja –kulut

1 000 euro	Liite	2019	2018
Rahoitustuotot		199,0	180,5
Nettorahoituskulut lainoista ja johdannaisista sekä muut rahoituskulut		-22 559,1	-22 726,1
Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutos	10	-46 993,4	-1 613,2
Rahoituserät, netto		-69 353,5	-24 158,8

29 Tuloverot

Konsernin tuloverot tilikaudella 2018 muodostuivat seuraavasti:

1 000 euro	2019	2018
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	373,4	-3 062,5
Verokulun täsmäytyslaskelma:		
1 000 euro	2019	2018
Voitto/tappio ennen veroja	195 245,1	92 316,6
Laskennalliset erät tuloslaskelmassa	-189 910,1	-32 575,8
Verotettava tulo	5 335,0	59 740,8
Vero laskettuna 20 % -verokannalla	-1 067,0	-11 948,2
Emoyhtiön erillistilinpäätöksen IFRS-siirtymän (2017) vaikutus tilikauden verotettavaan tuloon	0,0	7 380,0
Ulkomaan yhtiöiden erilaiset verokannat sekä muut verovapaat ja vähennyskelvottomat erät	1 440,3	1 505,6
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	373,4	-3 062,5

Konsernin laskennallisten verojen muutos tilikaudella oli -30 846,4 tuhatta euroa (-10 373,1 tuhatta euroa, josta emoyhtiön erillistilinpäätöksen IFRS-siirtymän vaikutusta vuodelta 2017 oli -7 380,0 tuhatta euroa). Laskennalliset verosaamiset ja verovelat on laskettu käyttäen Suomessa 20 % verokantaa ja Romaniassa 16 % verokantaa, Virossa verokanta on 0 %. Laskennalliset verot ja niiden muutos on esitetty liitetiedossa 17. Tilikaudella 2019 Konsernin keskimääräinen verokanta oli 15,6 % (14,6 %).

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot:

1 000 euro	2019			2018		
	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	36,0	-7,2	28,8	26,0	-5,2	20,8
Muuntoero	-979,8	0,0	-979,8	-49,3	0,0	-49,3
Noteeraamattomat arvopaperit	0,0	0,0	0,0	0,7	-0,1	0,6

30 Osingot

Vuonna 2019 maksetut osingot olivat 35,0 miljoonaa euroa (7,00 euroa osaketta kohti).

Hallitus on esittänyt, että vuoden 2019 tuloksen perustella maksetaan osinkoa maksimissaan 30,0 miljoonaa euroa (6,00 euroa osaketta kohti). Esitetystä osingosta syntyvää velkaa ei ole kirjattu tähän tilinpäätökseen. Yhtiön hallitus odottaa uudelleenrahoituksen onnistuvan suunnitelmien mukaisesti ja näin ollen osingonjako ei vaaranna yhtiön maksukykyä.

31 Lähipiiritapahtumat

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

1 000 euro	2019	2018
Johtoryhmän (sis. toimitusjohtaja) palkat sivukuluineen ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 161,9	1 214,3
Hallituksen palkkiot	51,8	52,8

Stora Enso -konserni omistaa emoyhtiön osakkeista 41 %, mikä tuottaa Stora Ensolle huomattavan vaikutuksen Konsernissa. Stora Enson kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

1 000 euro	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
31.12.2019	71 125,9	31,0	7 654,7	9 912,9
31.12.2018	81 285,3	45,0	9 171,6	8 103,2

Lähipiiriliiketapahtumat ovat toteutuneet samoilla ehdoilla kuin riippumattomien osapuolten väliset liiketoimet.

32 Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy:lle maksetut palkkiot vuonna 2019 (1 000 euro):

- 1) tilintarkastus 270,7 (164,6)
- 2) tilintarkastuslain 1§:n 1 momentin kohdassa 2 tarkoitettut toimeksiannot 0,0 (0,0)
- 3) veroneuvonta 12,6 (40,7)
- 4) muut palvelut 14,6 (38,2)

33 Tytäryhtiöt ja liiketoimintojen yhdistäminen

Tytäryhtiöt 31.12.2019:

Yhtiön nimi	Konsernin omistusosuus	Kotipaikka
Tornator Eesti Oü	100 %	Viro
SC Tornator SRL	100 %	Romania
Oituz Private Forest District SRL	100 %	Romania
Lavakorven Tuulipuisto Oy	100 %	Suomi
Maaselän Tuulipuisto Oy	100 %	Suomi
Martimon Tuulipuisto Oy	100 %	Suomi
Niinimäen Tuulipuisto Oy	100 %	Suomi
Pahkavaaran Tuulipuisto Oy	100 %	Suomi

34 Muut omasta puolesta annetut vakuudet

Konserni on pantannut metsäomaisuutta velkojen vakuudeksi (Liitetieto 18). Velkojen vakuudeksi on pantattu maa-alueita ja biologisia hyödykkeitä yhteensä 1 576,4 milj. euroa (1 355,4 milj. euroa). Lisäksi konserni on sopinut maa-ainesottojen jälkitöiden varmistamiseksi 500 tuhannen euron limiitin rahoituslaitoksen kanssa. Tätä limiittiä on käytetty 210,1 tuhatta euroa (272,1 tuhatta euroa).

35 Oikeudenkäynnit

Konsernilla ei ollut vireillä oikeudenkäyntejä tilikauden aikana.

36 Rahoitusvarojen ja velkojen luokittelu

31.12.2019

Rahoitusvarat	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Kirjanpitoarvot yhteensä	Käypä arvo
1 000 euro				
Lyhytaikaiset				
Noteeraamattomat arvopaperit		2 161	2 161	2 161
Myynti- ja muut saamiset	21 913		21 913	21 913
Rahavarat	18 651		18 651	18 651
Yhteensä	40 563	2 161	42 724	42 724

Rahoitusvelat	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Kirjanpitoarvot yhteensä	Käypä arvo
1 000 euro				
Pitkäaikaiset				
Johdannaiset		141 059	141 059	141 059
Yhteensä	0	141 059	141 059	141 059
Lyhytaikaiset				
Korolliset velat	648 184		648 184	650 032
Osto- ja muut velat	23 933		23 933	23 933
Yhteensä	672 117	0	672 117	673 965

Taulukossa esitettyjen rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja määritettäessä on käytetty seuraavia hintanoteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja:

Johdannaiset

Koronvaihtosopimusten käyvässä arvoissa on käytetty vastapuolen hintanoteerausta, jota on verrattu tilinpäätöspäivän markkinakorkoihin ja muuhun markkinainformaatioon. Käyvät arvot vastaavat niitä hintoja, jotka konserni joutuisi maksamaan tai saisi, jos se purkaisi johdannaissopimuksen.

Korkojohdannaisten käyvät arvot vastaavat niiden kassavirtojen nykyarvoa.

Sijoitukset noteeraamattomiin arvopapereihin

Sijoitukset noteeraamattomiin arvopapereihin koostuvat pääosin kotimaisista sijoitusrahasto-osuuksista sekä suomalaisista noteeraamattomista osakkeista. Noteeraamattomien osakesijoitusten käypänä arvona on pidetty hankintamenoa, koska niiden arvostaminen käypään arvoon, arvostusmenetelmiä käyttäen, ei ole ollut mahdollista. Sijoitusten käypä arvo ei ole ollut määritettävissä luotettavasti ja arvio vaihtelee merkittävästi tai vaihteluvälille sijoittuvien erilaisten arvioiden todennäköisyydet eivät ole kohtuullisesti määritettävissä ja käytettävissä käyvän arvon arvioimiseen. Käypään arvoon kirjatut sijoitukset noteeraamattomiin arvopapereihin ovat joko jälkimarkkinakelpoisia tai niiden arvostuksessa on käytetty vastapuolen tilinpäätöspäivän ostokurssia, joka on lisäksi testattu yleisesti käytetyillä arvostusmenetelmillä saatavissa olevia markkinanoteerauksia käyttäen.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Muiden kuin johdannaissopimukseen perustuvien saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

Rahoitusvelat

Velkojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin ja joukkovelkakirjalainan osalta tilinpäätöshetken markkinahintanoteeraukseen. Diskonttauskorkona on käytetty korkoa, jolla yhtiö saisi vastata lainaa ulkopuolelta tilinpäätöshetkellä. Kokonais korko muodostuu riskittömästä korosta ja yrityskoh- taisesta riskipreemiosta.

Ostovelat ja muut velat

Ostovelkojen ja muiden velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

37 Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista varoista ja veloista

31.12.2019				
1 000 euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Biologiset hyödykkeet			1 682 631,0	1 682 631,0
Noteeraamattomat arvopaperit				
- oman pääoman ehtoiset arvopaperit			111,2	111,2
- vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset	2 160,8			2 160,8
Varat yhteensä	2 160,8	0,0	1 682 742,2	1 684 903,0
Velat				
Johdannaiset		141 058,5		141 058,5
Velat yhteensä	0,0	141 058,5	0,0	141 058,5

31.12.2018				
1 000 euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Biologiset hyödykkeet			1 450 959,9	1 450 959,9
Johdannaiset		3 284,8		3 284,8
Noteeraamattomat arvopaperit				
- oman pääoman ehtoiset arvopaperit			111,2	111,2
- vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset	1 938,1			1 938,1
Varat yhteensä	1 938,1	3 284,8	1 451 071,1	1 456 294,0
Velat				
Johdannaiset		94 140,6		94 140,6
Velat yhteensä	0,0	94 140,6	0,0	94 140,6

Päätyneen tilikauden aikana ei tapahtunut siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen 1 ja 2 välillä.

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla.

Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittävilä osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka ovat havainnoitavissa joko suorasti (ts. hintoina) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina). Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksytyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot kuitenkin perustuvat merkittävilä osin todennettaviin markkinatietoihin.

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot puolestaan perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävilä osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

38 Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat

Osingonjakoesityksen (liite 30) lisäksi konsernilla ei ole ollut muita tilinpäätöspäivän jälkeisiä olennaisia tapahtumia.

B. Emoyhtiön erillistilinpäätös

Sisältö

Päälaskelmat.....	57
1 Tilinpäätöksen liitetiedot.....	61
2 Yhteenvedo merkittävimmistä laadintaperiaatteista.....	61
3 Laadintaperiaatteet.....	64
Segmenttiraportointi.....	64
Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen.....	64
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.....	65
Aineettomat hyödykkeet.....	65
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen.....	65
Biologiset hyödykkeet.....	66
Vuokrasopimukset.....	66
Vaihto-omaisuus.....	66
Myyntisaamiset.....	67
Rahoitusvarat ja rahoitusvelat.....	67
Rahoitusvelat.....	67
Vieraan pääoman kulut.....	67
Rahoitusvarojen arvonalentuminen.....	67
Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta.....	68
Rahavarat.....	68
Osakepääoma.....	68
Osingot.....	69
Tuloverot.....	69
Työsuhde-etuudet.....	69
Eläkevastuut.....	69
Ostovelat.....	70
Tuloutus.....	70
Liikevoitto.....	70
Korot ja osingot.....	70
4 Rahoitusriskien hallinta.....	71
5 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät.....	74
6 Toimintasegmentit.....	74
7 Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet.....	75
8 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.....	76
9 Käyttöikeusomaisuuserät.....	77
10 Biologiset hyödykkeet.....	77
11 Johdannaiset.....	78
12 Vaihto-omaisuus.....	79
13 Myyntisaamiset ja muut saamiset.....	79
14 Sijoitukset.....	80
15 Rahavarat.....	80
16 Osakepääoma.....	81
17 Laskennalliset verosaamiset ja -velat.....	82
18 Rahoitusvelat.....	83
19 Vuokravastuut.....	85
20 Eläkeveloitteet.....	85
21 Ostovelat ja muut velat.....	88
22 Liikevaihdon jakautuminen.....	88
23 Liiketoiminnan muut tuotot.....	88
24 Materiaalit ja palvelut.....	89
25 Henkilöstökulut.....	89
26 Poistot ja arvonalentumiset.....	89
27 Liiketoiminnan muut kulut.....	89

TORNATOR OYJ**Emoyhtiön erillistilinpäätös 31.12.2019**

28	Rahoitustuotot ja –kulut.....	90
29	Tuloverot	90
30	Osingot	91
31	Lähipiiritapahtumat	91
32	Tilintarkastajan palkkiot	91
33	Tytär- ja osakkuusyhtiöt.....	92
34	Muut omasta puolesta annetut vakuudet.....	92
35	Oikeudenkäynnit	92
36	Rahoitusvarojen ja velkojen luokittelu	92
37	Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista varoista ja veloista.....	94
38	Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat.....	95
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset.....		96

Päälaskelmat

Tuloslaskelma

1 000 euro	Liite	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liikevaihto	6,22	93 437,4	101 989,6
Liiketoiminnan muut tuotot	23	5 408,1	6 284,6
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	12	-615,8	-845,8
Materiaalit ja palvelut	24	-14 214,8	-14 255,6
Henkilöstökulut	25	-7 873,2	-7 413,8
Poistot ja arvonalentumiset	26	-2 632,4	-2 671,2
Liiketoiminnan muut kulut	27	-4 882,4	-4 379,5
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakuut	10	150 637,3	1 996,2
Liikevoitto		219 264,0	80 704,6
Rahoitustuotot	28	3 906,5	1 203,4
Rahoituskulut	28	-22 498,0	-22 716,9
Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutos	11	-46 993,4	-1 613,2
Rahoituserät (netto)		-65 584,9	-23 126,7
Tilinpäätössiirrot			
Konserniavustukset		0,0	-2 510,0
Voitto/tappio ennen veroja		153 679,1	55 067,9
Tuloverot	29	614,6	-2 790,2
Laskennallisten verojen muutos	17	-30 775,5	-8 432,0
Tilikauden tulos		123 518,2	43 845,7
Jakautuminen: Emoyhtiön omistajille		123 518,2	43 845,7

Laaja tuloslaskelma

Tilikauden tulos		123 518,2	43 845,7
Kauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:			
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteiseksi			
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		28,8	20,8
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi			
Sijoitukset noteeraamattomiin arvopapereihin	14,29	0,0	0,6
Kauden laaja tulos yhteensä		123 547,0	43 867,0
Jakautuminen: Emoyhtiön omistajille		123 547,0	43 867,0

Liitetiedot sivuilla 61 – 95 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

TORNATOR OYJ
Emoyhtiön erillistilinpäätös 31.12.2019

Tase

1 000 euro	Liite	31.12.2019	31.12.2018
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	7	574,0	614,4
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	8	87 830,0	82 859,9
Käyttöoikeusomaisuuserät	9	1 624,4	0,0
Biologiset hyödykkeet	10	1 480 319,2	1 288 617,8
Sijoitukset konsernin yrityksissä	33	155 867,9	152 777,9
Muut sijoitukset	14	111,2	111,2
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 726 326,8	1 524 981,3
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	12	0,0	387,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset	13	21 415,9	14 650,3
Johdannaiset	11	0,0	3 284,8
Myytäviksi olevat rahoitusvarat	14	2 160,8	1 042,3
Rahavarat	15	11 389,7	12 155,8
Lyhytaikaiset varat yhteensä		34 966,3	31 521,0
Varat yhteensä		1 761 293,1	1 556 502,3
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	16	51 836,2	51 836,2
Muu oma pääoma		706 146,2	617 599,2
Oma pääoma yhteensä		757 982,4	669 435,4
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	17	190 586,7	159 804,0
Rahoitusvelat	18	0,0	257 106,0
Johdannaiset	11	141 058,5	93 013,9
Vuokravastuovelat	19	1 486,6	0,0
Eläkevastuuelka	20	183,0	229,0
Pitkäaikaiset velat yhteensä		333 314,8	510 152,9
Lyhytaikaiset velat			
Rahoitusvelat	18	647 157,8	352 839,3
Vuokravastuovelat	19	165,9	0,0
Ostovelat ja muut velat	21	22 672,2	22 948,0
Johdannaiset	11	0,0	1 126,7
Lyhytaikaiset velat yhteensä		669 995,9	376 914,0
Velat yhteensä		1 003 310,7	887 066,9
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 761 293,1	1 556 502,3

Liitetiedot sivuilla 61 – 95 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

Laskelma oman pääoman muutoksista

1 000 euro		Osake- pääoma	SVOP- rahasto	Käyvän arvon rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2018	Liite 15	51 836,2	4 076,1	-156,8	598 312,9	654 068,3
Laaja tulos						
Tilikauden tulos					43 845,7	43 845,7
Siirrot erien välillä				156,2	-156,2	0,0
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen):						
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	18				20,8	20,8
Sijoitukset noteeraamattomiin arvopapereihin	13, 27			0,6		0,6
Kauden laaja tulos		0,0	0,0	156,8	43 710,3	43 867,1
Liiketoimet omistajien kanssa						
Osingonjako	28				-28 500,0	-28 500,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä					-28 500,0	-28 500,0
Oma pääoma 31.12.2018		51 836,2	4 076,1	0,0	613 523,2	669 435,4
Oma pääoma 1.1.2019	15	51 836,2	4 076,1	0,0	613 523,2	669 435,4
Laaja tulos						
Tilikauden tulos					123 518,2	123 518,2
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen):						
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	18				28,8	28,8
Kauden laaja tulos		0,0	0,0	0,0	123 547,0	123 547,0
Liiketoimet omistajien kanssa						
Osingonjako	28				-35 000,0	-35 000,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä					-35 000,0	-35 000,0
Oma pääoma 31.12.2019		51 836,2	4 076,1	0,0	702 070,2	757 982,4

Liitetiedot sivuilla 61 – 95 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

Rahavirtalaskelma

1 000 euro	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liiketoiminnan rahavirta		
Myynnistä saadut maksut	96 573,3	92 204,0
Aineellisten hyödykkeiden luovutustulot	1 243,3	3 234,2
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	5 400,8	6 510,5
Maksut liiketoiminnan kuluista	-26 285,3	-25 030,1
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	76 932,1	76 918,7
Maksetut korot ja maksut liiketoiminnan rahoituskuluista	-22 720,9	-21 887,6
Saadut korot liiketoiminnasta	196,5	177,8
Maksetut välittömät verot ja saadut veronpalautukset	-8 742,3	7 742,5
Liiketoiminnan rahavirta	45 665,4	62 951,3
Investointien rahavirta		
Investoinnit biologisiin hyödykkeisiin	-41 354,0	-39 079,1
Investoinnit biologisiin hyödykkeisiin, metsämaapohja	-5 111,2	-4 830,0
Investoinnit muihin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 283,8	-1 701,8
Investoinnit konserniyhtiöihin	-3 090,0	-6 160,0
Investoinnit muihin sijoituksiin	0,0	-3,0
Rahastomerkinnot	-1 116,9	0
Luovutustulot rahastolunastuksista	0,0	895,8
Saadut osingot tytäryhtiöistä	3 710,0	1 025,6
Investointien rahavirta	-49 245,8	-49 852,6
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,0	25 000,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	0,0	-4 500,0
Lyhytaikaisten lainojen nostot	295 000,0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-254 500,0	-5 000,0
Vuokrasopimusvelkojen lyhennys	-175,4	0,0
Maksetut konserniavustukset	-2 510,0	0,0
Maksetut osingot	-35 000,0	-28 500,0
Rahoituksen rahavirta	2 814,6	-13 000,0
Rahavarojen muutos	-765,8	98,7
Rahavarat kauden alussa	12 155,8	12 057,1
Rahavarat kauden lopussa	11 390,0	12 155,8

Liitetiedot sivuilla 61 – 95 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

1 Tilinpäätöksen liitetiedot

Yleisiä tietoja

Tornator Oyj on suomalainen osakeyhtiö (y-tunnus: 0162807-8), joka toimii Suomen valtion lainsäädännön alaisena. Yhtiön kotipaikka on Imatra ja sen pääkonttorin osoite on Napinkuja 3 C, 55100 Imatra. Kopio tilinpäätöksestä on saatavissa Tornator Oyj:n verkkosivulta: www.tornator.fi

Tornator Oyj on yksi Suomen suurimmista metsänomistajista. Yhtiö tarjoaa myös metsänhoitopalveluja, myy maa-alueita virkistyskäyttöön sekä ostaa metsätiloja. Vuoden 2019 lopussa yhtiön omistuksessa oli noin 629 000 hehtaarin metsäomaisuus (2018: 616 000). Yhtiön keskimääräinen henkilöstömäärä tilikauden aikana oli 132 (136).

Tornator Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 10.2.2020 tämän tilinpäätöksen julkaistavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiökokouksella on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tai muuttaa vielä tilinpäätöstä.

Tässä tilinpäätöksessä esitetyt luvut ovat pyöristettyjä, joten yhteissummat saattavat erota yksittäisistä luvuista lasketuista summista.

2 Yhteenveto merkittävimmistä laadintaperiaatteista

Tornator Oyj siirtyi laatimaan konsernin emoyhtiön erillistilinpäätöksen IFRS-standardien mukaisesti ensimmäistä kertaa tilikaudelta 2017. Tätä ennen yhtiö laati emoyhtiön erillistilinpäätöksen suomalaisen tilinpäätösnormiston (Finnish Accounting Standards, FAS) mukaisesti. Yhtiötä koskevan taloudellisen informaation laadinnassa noudatetut merkittävimmät laadintaperiaatteet on selostettu alla ja liitetiedossa 3. Näitä laskentaperiaatteita on sovellettu kaikkina esitettyinä vuosina.

Tornator Oyj on Tornator -konsernin emoyhtiö. Tornator -konsernin konsernitilinpäätös on laadittu IFRS-standardien mukaisesti vuodesta 2007 alkaen.

Laatimisperusta

Yhtiön tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2019 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpito-laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Tilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön vaatimusten mukaiset.

Tilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, biologisia hyödykkeitä sekä suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa, jotka on arvostettu käypään arvoon. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei toisin ole mainittu. Yhtiön toimintavaluutta on euro.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS -standardien mukaisesti edellyttää tiettyjen arvioiden ja oletusten käyttämistä. Näiden oletusten ja arvioiden käyttäminen vaikuttaa tilinpäätöksessä tilinpäätöspäivänä raportoituihin varoihin ja velkoihin, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen liitetiedoissa sekä tilikaudelta raportoituihin tuottoihin ja kuluihin. Nämä arviot perustuvat johdon parhaaseen tietoon tapahtumista ja siten lopulliset toteutuvat tulokset voivat erota tehdyistä arvioista. Osa-alueet, jotka ovat edellyttäneet suuremman harkinnan käyttöä ja osa-alueet, joissa harkinnalla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty liitetiedossa 5.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Emoyhtiön erillistilinpäätös on laadittu noudattaen samoja laadintaperiaatteita kuin vuonna 2018 lukuun ottamatta seuraavia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Näiden uusien tai uudistettujen standardien ja tulkintojen käyttöönottolla ei ole ollut merkittävää vaikutusta yhtiön tilinpäätökseen, mutta niillä voi olla vaikutusta tulevien liiketoimien ja tapahtumien tilinpäätöskäsittelyyn tai esittämiseen.

- IFRS 16 Vuokrasopimukset

IFRS 16 toi uusia tai muuttuneita vuokrasopimusten kirjaamisvaatimuksia. Standardi toi merkittäviä muutoksia vuokralle ottajan kirjanpitokäsittelyyn poistamalla operatiivisen vuokrasopimuksen ja rahoitusleasingsopimuksen välisen eron. Näiden sijasta standardi edellyttää käyttöoikeusomaisuuserän ja vuokrasopimusvelan kirjaamista sopimuksen alkamisajankohtana kaikille vuokrasopimuksille, lukuun ottamatta lyhytaikaisia sopimuksia ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevia sopimuksia. Sen sijaan vuokralle antajan vuokrien kirjanpitokäsittely on pysynyt suurelta osin muuttomattomana. IFRS 16 –standardin käyttöönoton vaikutus tilinpäätökseen on esitetty alla.

Yhtiö otti IFRS 16:n käyttöön osittain takautuvaa menetelmää soveltaen, joka:

- Vaatii yhtiötä kirjaamaan standardin käyttöönotosta aiheutuvan kertyneen vaikutuksen kertyneiden voittovarojen alkusaldon oikaisuksi soveltamisen aloittamisajankohtana.
- Ei salli vertailutietojen oikaisemista, vaan ne esitetään jatkossakin IAS 17 ja IFRIC 4:n mukaisesti.

Vuokrasopimuksen uuden määritelmän vaikutus

Yhtiö käyttää IFRS 16:n käyttöönotossa käytännön apukeinoa, jonka mukaan soveltamisen aloittamisajankohtana ei ole tarpeen arvioida uudelleen, onko sopimus vuokrasopimus tai sisältyykö siihen vuokrasopimus; joten IAS 17:n ja IFRIC 4:n mukainen vuokrasopimuksen määritelmä on edelleen voimassa ennen 1.1.2019 tehtyjen tai muutettujen vuokrasopimusten osalta.

Vuokrasopimuksen määritelmän muutos liittyy ennen kaikkea määräysvallan käsitteeseen. IFRS 16 määrittää, sisältääkö sopimus vuokrasopimuksen sen perusteella, onko asiakkaalla määräysvalta yksilöidyn omaisuuserän käyttöön tietynä ajanjaksona vastiketta vastaan. Tämä poikkeaa IAS 17:stä ja IFRIC 4:stä, joissa keskityttiin "riskeihin ja hyötyihin".

Yhtiö soveltaa IFRS 16:n sisältämää vuokrasopimuksen määritelmää ja siihen liittyvää ohjeistusta kaikkiin vuokrasopimuksiin, jotka tehdään tai joita muutetaan 1.1.2019 tai sen jälkeen riippumatta siitä, onko yhtiö vuokrasopimuksen perusteella vuokralle antaja vai vuokralle ottaja. Valmistautuessaan IFRS 16 –standardin käyttöönottoon, yhtiö on toteuttanut käyttöönottoprojektin. Projekti on osoittanut, ettei IFRS 16:n sisältämä uusi määritelmä merkittävästi muuta vuokrasopimuksen määritelmän täyttävien sopimusten määrää yhtiössä.

Vaikutus vuokralle ottajan kirjanpitokäsittelyyn

Entiset operatiiviset vuokrasopimukset

IFRS 16 muuttaa sitä, miten yhtiö käsittelee kirjanpidossaan vuokrasopimuksia, jotka aiemmin IAS 17:n mukaan luokiteltiin operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi ja joita ei kirjattu taseeseen.

IFRS 16:n alkuperäisen soveltamisen yhteydessä yhtiö käsittelee kaikkia vuokrasopimuksia (alla kerrotuin poikkeuksin) seuraavasti:

- (a) Taseeseen kirjataan käyttöoikeusomaisuuserät ja vuokravelat. Nämä arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tulevien vuokramaksujen nykyarvoon, käyttöoikeusomaisuuserä oikaisuna ennakoon maksettujen tai kertyneiden vuokrien määrällä IFRS 16.C8(b)(ii) mukaisesti;

- (b) Tuloslaskelmaan kirjataan käyttöoikeusomaisuuserien poistot ja vuokravelkojen korot.
- (c) Rahavirtalaskelmassa maksettujen rahamaksujen kokonaismäärä jaetaan pääoman osuuteen (esitetään osana rahoituksen rahavirtoja) ja korkoon (esitetään osana liiketoiminnan rahavirtoja).

Vuokrasopimukseen liittyvät kannustimet (kuten vuokravapaa kausi) kirjataan osana käyttöomaisuuserän ja vuokravelan arvostusta, kun IAS 17:n mukaisesti niistä seurasi vuokrasopimukseen liittyvän kannustinvelan kirjaaminen. Tämä velka jaksotettiin tuloslaskelmaan tasaerinä vuokratulujen vähennyksenä.

IFRS 16:n mukaan käyttöoikeusomaisuuserät testataan arvon alentumisen varalta IAS 36 standardin mukaisesti.

Lyhytaikaisten vuokrasopimusten (vuokrauskausi 12 kk tai sen alle) ja vähäarvoisten omaisuuserien (kuten tabletit ja henkilökohtaiset tietokoneet, pienet toimistokalusteet ja puhelimet) koskevien vuokrasopimusten osalta yhtiö on valinnut IFRS 16:n salliman kirjanpitoikäisyyden, jossa vuokratulua kirjataan tasaerinä tuloslaskelmaan. Tämä kulu esitetään tuloslaskelman erässä "Liiketoiminnan muut kulut".

Tornator käyttää seuraavia käytännön apukeinoja soveltaessaan osittain takautuvaa menetelmää sellaisiin vuokrasopimuksiin, jotka aiemmin luokiteltiin operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi IAS 17:n mukaan.

- Yhtiö soveltaa yhtä diskonttauskorkoa ominaispiirteiltään jokseenkin samankaltaisista vuokrasopimuksista koostuvaan vuokrasalkkuun.
- Yhtiö on päättänyt olla kirjaamatta taseeseen sellaisia käyttöoikeusomaisuuseriä ja vuokrasopimusvelkoja, joiden vuokrasopimuksen mukainen vuokra-aika päättyy 12 kuukauden kuluessa soveltamisen aloittamisajankohdasta.
- Yhtiö on jättänyt alkuvaiheen välittömät menot huomioimatta arvostaessa käyttöoikeusomaisuuseriä soveltamisen aloittamisajankohtana.
- Yhtiö on käyttänyt jälkiviisautta vuokra-ajan määrittämisessä, kun vuokrasopimus on sisältänyt jatkamis- tai päättämisoptioita.

Entiset rahoitusleasingsopimukset

Välittömästi ennen soveltamisen aloittamisajankohtaa IAS 17:n mukaisesti rahoitusleasingsopimuksiksi luokiteltuihin vuokrasopimuksiin liittyvät kirjanpitoarvot on uudelleenluokiteltu käyttöoikeusomaisuuseriksi ja vuokraveloiksi ilman oikaisuja, huomioiden alla mainittu poikkeus.

Rahoitusleasingsopimuksista aiemmin kirjattujen omaisuuserien kohdalla IFRS 16 ja IAS 17 –standardien merkittävin ero on vuokralle ottajan vuokralle antajalle antamien jäännösarvotakuiden arvostaminen. IFRS 16 edellyttää Yhtiötä kirjaamaan vuokravelan osana vain sen määrän, jonka se odottaa maksavansa jäännösarvotakuun perusteella, eikä maksimimäärää, mikä oli IAS 17:n vaatimus. Tällä muutoksella ei ollut merkittävää vaikutusta tilinpäätökseen.

Vaikutus vuokralle antajan kirjanpitoikäisyyteen

IFRS 16 ei merkittävästi muuta sitä, miten vuokralle antaja käsittelee vuokrasopimuksiaan kirjanpidossaan. IFRS 16:n mukaan vuokralle antaja jatkaa vuokrasopimusten luokittelua joko rahoitusleasingsopimuksiksi tai operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi ja käsittelee näitä kahta vuokrasopimustyyppiä eri tavoin kirjanpidossaan.

IFRS 16 on kuitenkin muuttanut ja laajentanut liitetietovaatimuksia erityisesti koskien sitä, miten vuokralle antaja hallinnoi vuokratuista omaisuuseristä sille jäävää jäännösarvo-osuuteen liittyvää riskiä.

IFRS 16:n alla edelleenvuokraaja käsittelee päävuokrasopimusta ja edelleenvuokraussopimusta kahtena erillisenä sopimuksena. Edelleenvuokraajan tulee luokitella edelleenvuokraussopimus joko

rahoitusleasingsopimukseksi tai operatiiviseksi vuokrasopimukseksi perustuen arviointiin suhteessa päävuokrasopimuksesta kirjattuun käyttöoikeusomaisuuserään (eikä suhteessa vuokrasopimuksen kohdeomaisuuserään, kuten IAS 17:n alla). Tornatorilla ei ole tässä tarkoitettuja edelleenvuokraus-sopimuksia.

IFRS 16:n käyttöönoton taloudellinen vaikutus

Yhtiön käyttöoikeusomaisuuserät muodostuvat vuokratuista tiloista ja autoista. Toistaiseksi voimassa olevien toimistovuokrasopimusten osalta yhtiö on arvioinut tapauskohtaisesti todennäköisyyttä vuokrasopimuksen jatkumiselle ja kestolle.

Yhtiöllä oli tilinpäätöshetkellä 31.12.2018 ei-purettavissa olevia vuokrasopimussitoumuksia noin 503 tuhannen euron arvosta. IFRS 16 –standardin mukaisesti yhtiö kirjasi 1.1.2019 käyttöoikeusomaisuuseriä ja vuokrasopimusvelkaa yhteensä noin 1,7 miljoonan euron arvosta. Ero selittyi edellä mainitulla, toistaiseksi voimassa oleviin toimistovuokrasopimukseen liittyvällä harkinnalla. Käyttöoikeusomaisuuseristä tehdään poistot vuokra-ajalle ja vuokrasopimusvelkaa lyhennetään vuokramaksuilla sekä kirjataan korkomenoa. Tuloslaskelmassa standardin käyttöönoton vaikutukset ovat vähäiset: standardin mukaisesti käsitellyt vuokramaksut katsauskaudella olivat yhteensä 239 tuhatta euroa, poistot 203 tuhatta euroa ja korkomenot 64 tuhatta euroa. Näin ollen standardin käyttöönotto paransi yhtiön katsauskauden liikevoittoa 36 tuhatta euroa ja heikensi tilikauden tulosta ennen veroja -28 tuhatta euroa.

- Seuraavilla 1.1.2019 voimaan tulleilla standardeilla ei ollut vaikutusta yhtiöön:
  - IFRS 9 muutos, Ennen eräpäivää tapahtuvaa maksua koskevat ominaisuudet, joihin liittyy negatiivinen korvaus
  - IAS 28 muutos, Pitkäaikaiset osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä
  - Vuosittaiset parannukset IFRS –standardeihin 2015-2017: Muutokset standardeihin IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen, IFRS 11 Yhteisjärjestelyt, IAS 12 Tuloverot ja IAS 23 Vieraan pääoman menot
  - IAS 19 muutos, Työsuhde-etuudet: Järjestelyn muuttaminen, järjestelyn supistaminen tai velvoitteen täyttämisen
  - IFRIC 23 Tuloverokäsittelyä koskeva epävarmuus

3 Laadintaperiaatteet

Segmenttiraportointi

Toimintasegmentit määritetään ja raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Yhtiön sisäisen raportoinnin perusteella sillä on yksi toimintasegmentti ja näin ollen erillisiä segmenttiliitetietoja ei esitetä.

Ulkomaan rahan määraisten erien muuntaminen

(a) Toimintavaluutta ja esittämisvaluutta

Yhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta on euro.

(b) Liiketapahtumat ja saldot

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muutetaan toimintavaluutan määräisiksi liiketapahtumien toteutumispäivien kursseihin tai, jos erät on arvostettu uudelleen, arvostuspäivän kursseihin. Kurssivoitot ja -

tappiot, jotka syntyvät liiketapahtumiin liittyvistä maksuista ja ulkomaanrahan määräisten varojen ja velkojen muuttamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin, merkitään tuloslaskelmaan, paitsi milloin on kysymys ehdot täyttävistä rahavirran tai nettosijoituksen suojauksista, jolloin ne kirjataan omaan pääomaan.

Lainoihin ja rahavaroihin liittyvät kurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelman erissä "rahoitustuotot tai -kulut". Kaikki muut kurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelman erässä "Liiketoiminnan muut kulut / tuotot".

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Hankintamenu sisältää hankinnasta välittömästi aiheutuvat kustannukset. Myöhemmin syntyneet menot sisällytetään hyödykkeen kirjanpitoarvoon tai kirjataan erillisenä hyödykkeenä vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu yhtiön hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti sille kaudelle, kun ne ovat toteutuneet. Hyödykkeiden jäännösarvot ja taloudelliset pitoajat tarkistetaan vähintään vuosittain tilinpäätöspäivänä.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot seuraavien arvioitujen taloudellisten vaikutusaikojen kuluessa:

Rakennukset	7-20 vuotta
Koneet ja kalusto	3-5 vuotta
Maa-alueet	ei poistoja
Tiet ja ojat	10 vuotta

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet ovat ATK-ohjelmia ja muita aineettomia oikeuksia. ATK-ohjelmistot arvostetaan hankintamenuon vähennettynä kirjatulla poistoilla ja arvonalentumisilla. Ne poistetaan arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa 3-5 vuoden aikana. Muut aineettomat oikeudet arvostetaan hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen

Yhtiö arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Omaisuuserästä kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista.

Biologiset hyödykkeet

Biologiset hyödykkeet, kuten yhtiön osalta kasvava puusto, kirjataan taseeseen markkina-arvoonsa. Yhtiön metsät on kirjattu käypään arvoon vähennettynä arvioidulla myyntiin liittyvillä menoilla, mikä perustuu siihen oletukseen, että näiden hyödykkeiden käypä arvo on luotettavasti määritettävissä. Yhtiön metsäomaisuuden arvo perustuu diskontattujen kassavirtojen malliin. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo lasketaan jatkuvien toimintojen tulevaisuuden kassavirtojen pohjalta, eli kestävänsä metsänhoidon perusteella ja kasvupotentiaali huomioon ottaen. Metsän kiertoajan pituudeksi Suomessa on arvioitu 70 vuotta, jota käytetään kassavirtojen perusteena. Ennustettuun puun kasvuun perustuvan pitkän aikavälin hakkuusuunnitelman mukaiset vuosittaiset hakkuut kerrotaan vastaavalle ajalle ulkoisen arvioijan laatimalla ennusteella puulaji- ja hakkuutapakohtaisista hinnoista. Pitkän aikavälin hakkuusuunnitelma perustuu Luonnonvarakeskuksen tekemään metsien inventointiin, joka päivitetään säännöllisin väliajoin. Puun reaalihintojen kehitys ulkoisen arvioijan antaman ennustejakson (10v) jälkeen oletetaan olevan +/-0. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo mitataan tuottavan metsäalueen yhden kasvukauden hakkuiden nykyarvona ottaen huomioon ympäristörajoitukset ja muut varaukset.

Arvostuksessa käytetty diskonttokorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC, weighted average cost of capital) avulla, jolloin pääoman tuottovaade perustuu capital asset pricing –mallin käyttöön. Yhtiö tarkistaa diskonttokorkoaan ennalta laaditun laskentapohjan avulla, mutta muutos diskonttokorkoon tehdään vain, jos yksittäisessä korkokomponentissa tapahtuu oleellinen, pitkäaikaiseksi luokiteltava muutos. Fyysisesti maaperässä kiinni oleva biologinen hyödyke arvostetaan erillään maa-alueesta. Hankintahetkellä biologiset hyödykkeet arvostetaan hankintamenuon, joka vastaa niiden käypää arvoa.

Vuokrasopimukset

Yhtiö vuokralle ottaja

Yhtiö käsittelee vuokrasopimuksia seuraavasti:

- (a) Taseeseen kirjataan käyttöoikeusomaisuuserät ja vuokravelat. Nämä arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tulevien vuokramaksujen nykyarvoon, käyttöoikeusomaisuuserä oikaisuna ennakkoon maksettujen tai kertyneiden vuokrien määrällä IFRS 16.C8(b)(ii) mukaisesti;
- (b) Tuloslaskelmaan kirjataan käyttöoikeusomaisuuserien poistot ja vuokravelkojen korot.
- (c) Rahavirtalaskelmassa maksettujen rahamaksujen kokonaismäärä jaetaan pääoman osuuteen (esitetään osana rahoituksen rahavirtoja) ja korkoon (esitetään osana liiketoiminnan rahavirtoja).

Vuokrasopimukseen liittyvät kannustimet (kuten vuokravapaa kausi) kirjataan osana käyttöomaisuuserän ja vuokravelan arvostusta.

Käyttöoikeusomaisuuserät testataan arvon alentumisen varalta IAS 36 standardin mukaisesti.

Yhtiö vuokralle antaja

Muilla kuin rahoitusleasingsopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Yhtiön vuokralle antamat omaisuuserät ovat maa-alueita ja niistä ei tehdä poistoja. Vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintamenu määritetään painotetun keskihinnan menetelmällä. Hankintamenu sisältää välittömät ostokulut arvonnalisäveroilla vähennettynä. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty myynnistä aiheutuvat menot.

Vaihto-omaisuus sisältää myytäväksi tarkoitettua puuraaka-ainetta sekä taimet, siemenet ja lannoitteet. Lisäksi yhtiö siirtää vaihto-omaisuuteen myytävät maa-alueet.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset kirjataan alun perin käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen korkokannan menetelmää ja vähennettynä mahdollisella arvonalentumisella. Arvonalentumiset kirjataan odotettavissa olevien luottotappioiden mukaisesti.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarat

Yhtiön rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sekä jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen käyttötarkoituksen ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteiden perusteella alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät noteeraamattomat arvopaperit sekä johdannaiset. Tähän ryhmään kuuluvat omaisuserät ovat lyhytaikaisia varoja, paitsi jos ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättymispäivästä. Ryhmän erät ovat arvostettu käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Ne sisältyvät taseessa myyntisaamiset ja muut saamiset -ryhmään luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun yhtiö on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja tuotot yhtiön ulkopuolelle.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon jaksotettuun hankintamenoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen korkokannan menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon, pois lukien käyvän arvon suojaussuhteessa olevat rahoitusvelat, jotka arvostetaan huomioimalla suojauskohteen käyvän arvon muutos. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin.

Vieraan pääoman kulut

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Yhtiö arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Mikäli osakesijoitusten käypä arvo on alittanut hankintamenoa merkittävässä määrin ja yhtiön määrittelemän ajanjakson ajan, tämä on osoitus osakkeen arvonalentumisesta. Arvonalentumistappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Yhtiö kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys tai maksujen laiminlyönti ovat näyttöjä myyntisaamisen arvonalentumisesta. Tuloslaskelmaan kirjatavan arvonalentumistappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä tilikaudella, ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio perutaan tulosvaikutteisesti.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Yhtiöllä ei ollut voimassa olevia suojauslaskentasuhteita tilikaudella 2019.

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä, kun yhtiöstä tulee sopimusosapuoli ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määrittämällä tavalla. Niiden johdannaissopimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita suojausinstrumentteja, arvomuutokset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa tuloslaskelmassa. Kun johdannaissopimuksia solmitaan, yhtiö käsittelee ne, ennakoitun erittäin todennäköisen liiketoimen rahavirran suojauksina, käyvän arvon suojauksina tai johdannaissopimuksina, jotka eivät täytä suojauslaskennan kriteerejä.

Yhtiö dokumentoi suojauslaskentaa aloittaessaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suhteen sekä yhtiön riskienhallintatavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Yhtiö dokumentoi ja arvioi, suojausta aloitettaessa ja vähintään jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, suojaussuhteiden tehokkuuden tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset.

Käyvän arvon suojauksen ehdot täyttävien johdannaissopimusten käyvän arvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti oikaisemaan tuloslaskelman korko- ja rahoituskuluja. Vastaavasti tuloslaskelmaan kirjataan myös suojauskohteen käyvän arvon muutos.

Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaissopimusten tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan suoraan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon sisältyvään suojausrahastoon. Omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jolla suojattu erä merkitään tuloslaskelmaan. Yhtiön soveltaessa rahavirran suojausta vaihtuvakorkoisten lainojen korkoriskiltä suojaamiseen, suojaussuhteen tehoton osuus merkitään tuloslaskelman korkokuluja oikaisemaan.

Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti erääntyy tai se myydään tai kun suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes ennakoitu korkovirta toteutuu. Kuitenkin, jos ennakoitun suojatun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Suojauslaskennassa olevien johdannaisten käyvät arvot on esitetty taseen pitkäaikaisissa varoissa tai veloissa, mikäli sopimuksen maturiteetti on yli 12 kuukautta, muutoin ne sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin tai velkoihin.

Rahavarat

Rahavarat kirjataan taseeseen käypään arvoon. Rahavirtalaskelmassa rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, rahasta pankkitileillä sekä vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista.

Osakepääoma

Osakepääoma muodostuu yksinomaan kantaosakkeista. Uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta välittömästi aiheutuvat verolla vähennetyt kustannukset kirjataan omaan pääomaan pienentämään liikkeeseenlaskusta saatua vastiketta.

Osingot

Osingonjakovelka yhtiön osakkeenomistajille kirjataan kaudelle, jolla yhtiökokous on osingon hyväksynyt.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvä verovaikutus kirjataan vastaavasti osaksi omaa pääomaa laajan tuloslaskelman avulla. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä verokantaa, josta on tilinpäätöspäivään mennessä säädetty tai jonka hyväksytystä määrästä on ilmoitettu. Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuususerä tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohtana. Tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin, kuin ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun yhtiöllä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, kun saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti.

Työsuhde-etuudet

Eläkevastuut

Yhtiön eläkejärjestelyt on pääasiassa luokiteltu maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisessa eläkejärjestelyssä yhtiö maksaa kiinteitä maksuja järjestelyyn. Yhtiöllä ei ole laillista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksuihin, mikäli maksujen saajataholla ei ole riittävästi varoja maksaa työntekijöiden nykyisiltä tai aikaisemmilta kausilta ansaitsemia eläke-etuuksia. Maksupohjaisessa eläkejärjestelyssä järjestelyihin maksetut suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Yhtiön etuusperusteisten eläkejärjestelyjen velvoitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoituun etuus-oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttaus-korkona yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa. Joukkovelkakirjalainojen ja velkasitoumusten maturiteetti vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkevastuun maturiteettia. Taseeseen kirjattavan eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostettuina. Taseeseen merkitään etuusperusteisen eläkejärjestelyn nettovelka (tai –omaisuuserä).

Kauden työsuoritukseen perustuva meno (eläkemeno) ja etuusperusteisen järjestelyn nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään työsuhte-etuuksista aiheutuissa kuluissa Henkilöstökulujen ryhmässä. Etuusperusteisen nettovelan (tai –omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät (mm. vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto) kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät.

Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan kuluksi tulosvaikutteisesti aikaisempina seuraavista ajankohdista: joko kun järjestelyn muuttaminen tai supistaminen tapahtuu tai kun yhtiö kirjaa tähän liittyvät

uudelleenjärjestelymenot tai työsuhteen päättämiseen liittyvät edut.

Ostovelat

Ostovelat on alun perin arvostettu käypään arvoon ja tämän jälkeen arvostetaan jaksotettuun hankintame-
noon efektiivisen koron menetelmällä.

Tuloutus

Yhtiön liikevaihto muodostuu hakkuuoikeuksien, tonttien ja metsäpalstojen sekä metsäpalveluiden myyn-
nistä. Myyntituotot kirjataan siten, että ne kuvaavat asiakkaalle luovutettuja tavaroita ja palveluja sellaisena
rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhtiö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palve-
luja vastaan.

Hakkuuoikeuksien myynti:

Myydystä hakkuuoikeudesta kirjautuu liikevaihtoa, kun asiakas on kaatanut puut ostamaltaan hakkuu-
oikeusalueelta. Pääsääntöisesti tämä todennetaan allekirjoittamalla hakkuusta tehty mittaustodistus.

Tonttien ja metsäpalstojen myynti:

Tuotot tonttien ja metsäpalstojen myynnistä kirjataan, kun yhtiö on peruuttamattomasti myynyt asiakkaalle
nämä oikeudet, saatavien perintä on luotettavasti varmistettu ja myyjälle ei jää merkittäviä oikeuksien tai
palstojen omistukseen liittyviä riskejä ja etuja eikä liikkeenjohdollista roolia tai tosiasiallista määräysvaltaa
myytyihin omaisuuseriin.

Muut palvelut:

Palveluiden myynti kirjataan tuotoksi sille tilikaudelle, jonka aikana palvelu suoritetaan.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Yhtiö on määrittänyt sen seu-
raavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot,
vähennetään materiaalit ja palvelut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä
omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla oikaistuin, vähennetään henkilöstökulut, poistot ja ar-
vonalentumiset sekä liiketoiminnan muut kulut ja biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutoksesta ja
hakkuista aiheutuvat tuotot tai kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoi-
ton alapuolella. Kurssierot ja johdannaisten käypien arvojen muutokset sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syn-
tyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä; muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on
syntynyt.

Myöhemmin sovellettavat uudet tai uudistetut standardit

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita yhtiö ei ole vielä sovelta-
nut, ja joilla voi olla merkitystä tilinpäätökseen. Yhtiö ottaa ne käyttöön kunkin standardin voimaantulo-
päivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulo-
päivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

- IFRS 9:n, IAS 39:n ja IFRS 7:n muutokset: Viitekorkouudistus (voimaan 1.1.2020 tai sen jälkeen alka-
villa tilikausilla). Muutokset koskevat niitä yhtiöitä, jotka soveltavat IFRS 9:n tai IAS 39:n mukaista

suojauslaskentaa suojautuessaan sellaiselta korkoriskiltä, johon viitekorkouudistuksella on välitön vaikutus. Standardimuutoksilla muutetaan tiettyjä suojauslaskennan vaatimuksia niin, että yhtiöt soveltavat niitä viitekorkouudistuksen jälkeenkin ikään kuin viitekorko ei olisi uudistuksen myötä muuttunut. Muutettujen standardien noudattaminen on pakollista kaikissa korkoriskin suojaussuhteissa, joihin viitekorkouudistuksella on vaikutusta. Muutoksilla ei ole tarkoitus tuoda helpotusta muiden uudistuksen vaikutusten käsittelyyn. Jos suojaussuhde ei enää täytä suojauslaskennan edellytyksiä seurauksena sellaisesta muutoksesta, jota ei käsitellä muutoksissa, on suojauslaskenta edelleenkin lopetettava. Muutoksia sovelletaan takautuvasti niihin suojaussuhteisiin, jotka olivat olemassa käytönottoilikauden alussa tai jotka määritettiin suojaussuhteiksi tämän jälkeen sekä laajan tuloksen eriin kyseisen tilikauden alussa sisältyneisiin voittoihin tai tappioihin.

- Alla luetelluilla jo julkaistulla, mutta ei vielä voimassa olevalla uudella standardilla, standardin muutoksella tai IFRIC –tulkinnalla ei odoteta olevan vaikutusta yhtiön raportointiin (* -merkittyjä ei ole vielä hyväksytty EU:ssa):
  - IFRS 17 Vakuutus sopimukset (voimaan 1.1.2021 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla) *
  - IFRS 10:n ja IAS 28:n muutokset: Omaisuuserien myynti tai siirto sijoittajayrityksen ja sen osakkuus- tai yhteisyrytyksen välillä (voimaantulo päivää ei ole päätetty, ennenaikainen soveltaminen on kuitenkin sallittua)
  - IFRS 3:n muutos: Liiketoiminnan määritelmä (voimaan 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
  - IAS 1:n ja IAS 8:n muutokset: Olennaisuuden määritelmä (voimaan 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

4 Rahoitusriskien hallinta

Riskienhallinnan periaatteet ja prosessi

Yhtiö altistuu toiminnassaan useille rahoitusriskeille, mukaan lukien markkinakorkojen ja valuuttakurssien muutosten vaikutukset. Yhtiön riskienhallinnan keskeinen periaate on rahoitusmarkkinoiden ennakoimattomuus ja pyrkimys minimoida mahdolliset haitalliset vaikutukset yhtiön tulokseen. Riskienhallinnan toteuttaa rahoitusjohto hallituksen hyväksymien yleisten periaatteiden mukaisesti.

Konsernin rahoituskäytäntö ohjaa yhtiön kaikkia rahoitustapahtumia. Käytäntö ja sen mahdolliset tulevat muutokset sekä lisäykset tulevat voimaan, kun hallitus on ne hyväksynyt. Kaikkien rahoitusinstrumenttien käyttöä koskevien toimintaohjeiden on oltava yhdenmukaisia yleisen rahoituskäytännön kanssa. Konsernin rahoituspalvelujen riskienhallintakäytäntö sisältää yksityiskohtaisempia ohjeita, jotka astuvat voimaan yhtiön rahoitustoiminnan johtajan allekirjoituksella. Tärkeimmät rahoitusmarkkinariskit on selostettu alla.

Valuuttakurssiriski

Emoyhtiö toimii tytäryhtiöidensä kautta myös euroalueen ulkopuolella ja on siten altistunut valuuttapositioneista aiheutuville riskeille, jotka syntyvät, kun eri valuutoissa olevat investoinnit muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan. Valuuttakurssiriskit syntyvät kaupallisista transaktioista, taseen monetaarisista eristä ja nettoinvestoinneista ulkomaisiin tytäryrityksiin.

Emoyhtiöllä on ulkomaisia nettoinvestointeja ja se on siten altistunut riskeille, jotka syntyvät, kun ulkomaan valuutassa olevat investoinnit muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan. Tällä hetkellä emoyhtiö ei suojaudu valuuttakurssiriskiltä.

Korkoriski

Tornatorin korkoriskien hallinnan pitkän aikavälin tavoite on suojata yhtiön tasetta markkinakorkojen muutosten vaikutukselta. Käytännössä tämä tarkoittaa sekä metsäomaisuuteen että lainavelvoitteisiin liittyvien

TORNATOR OYJ
Emoyhtiön erillistilinpäätös 31.12.2019

käyvän arvon muutosten tasapainottamista ja vakauttamista niin, että muutosten nettovaikutus omaan pääomaan on riskienhallintapolitiikassa sovitun vaihteluvälin sisällä.

Yhtiön lainavelvoitteisiin liittyvä korkoriski aiheutuu pääasiassa korollisista veloista. Yhtiöllä on nimellisarvoltaan 477,5 miljoonaa euroa pankkilainaa, 65 miljoonaa euroa debentuurilainaa ja liikkeeseen laskettuja yrittäjäostuksia, joiden nimellisarvo on 105 miljoonaa euroa.

Yhtiön metsäomaisuuteen liittyvä korkoriski aiheutuu metsien käyvän arvon laskentamallista, jossa erittäin pitkiä tulevaisuuden kassavirtoja diskontataan nykyhetkeen. Diskonttokoron (WACC) muutoksilla on huomattava merkitys metsien käypään arvoon, kts. myös Liite 10 Biologiset hyödykkeet.

Yhtiö on suojautunut korkoriskiltä solmimalla ei-spekulatiivisia koronvaihtosopimuksia korkean luottoluokituksen omaavien rahoituslaitosten kanssa. Kaikki yhtiön johdannaissopimukset on tehty emoyhtiön kautta. Korkosuojausstrategian hyväksyy yhtiön hallitus ja sen toteuttaa yhtiön rahoitusjohto.

Yhtiön lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat sen rahavirran korkoriskille, mutta niiden vaikutus ei ole merkittävä kokonaisuudessaan. Yhtiön tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Yhtiö on pääasiallisesti altistunut korkoriskille muuttuvien korkojen osalta ja sen katsotaan liittyvän lähinnä lainasalkkuun. Riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti Konzernin tulee suojata markkinakoron vaihtelulta vähintään 50 % lainakannasta. Tilinpäätöspäivänä 52 % korollisista veloista oli muutettu kiinteäkorkoiseksi koronvaihtosopimuksilla. Nostettujen lainojen keskimääräinen maturiteetti tilinpäätöshetkellä oli 0,7 vuotta. Yhtiö voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimuksia tai tavallisia korko-optioita päästäkseen rahoitusperiaatteidensa mukaiseen tavoitteeseen.

Tornator on varautunut tulevaisuudessa tapahtuviin lainojen uudelleen rahoitukseen ja niiden korkoriskin suojaamiseen solmimalla rahoituslaitosten kanssa pitkiä koronvaihtosopimuksia, joissa Tornator vastaanottaa 1kk euribor -korkoa. Näillä strategisilla korkosuojauksilla suojataan myös metsäomaisuuden käyvän arvon laskennassa käytettävää diskonttokorkoa eli toteutetaan edellä mainittua taseen pitkän aikavälin vakauttamista. Vuonna 2047 erääntyvien sopimusten nimellisarvo on 164 miljoonaa euroa ja Tornatorin maksama kiinteä korko noin 3,0 %. Vuonna 2031 erääntyvien sopimusten nimellisarvo on 174 miljoonaa ja Tornatorin maksama kiinteä korko noin 2,1 %.

Lainojen ja korkojohdannaisten perusteella Tornator maksoi nettokorkona keskimäärin noin 3,3 %:n (3,6 %) korkoa.

1 000 euro	2019	2018
Tulosvaikutteisesti kirjatut voitot (+) ja tappiot (-)		
korkojohdannaisten käyvän arvon muutoksesta	-50 803,5	-5 582,2

Korkokäyrän muutos +/- 1 prosenttiyksikköä vaikuttaisi kaikkien yhtiön taseessa 31.12.2019 olevien korkojohdannaisten käypään arvoon noin +49 / -64 miljoonaa euroa. Käyvän arvon muutos kohdistuisi tuloslaskelmaan:

1 000 euro	+1 %	-1 %
Tuloslaskelmaan	49 343	-63 567
Omaan pääomaan	0	0
Yhteensä	49 343	-63 567

Laskennallinen vero huomioiden:

Tuloslaskelmaan	39 474	-50 854
Omaan pääomaan	0	0
Yhteensä	39 474	-50 854

Maksuvalmiusriski

Tornatorissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta yhtiöllä olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Konsernin rahoituksen toimintaohjeissa määritellään maksuvalmiusvarannon tavoitemäärä sekä käteiselle että muille likvideille varoille. Edelleen toimintaohjeissa on määritelty, että likvidi sijoitus on EU-alueen pankkeihin ja luottoluokituksen omaaviin yhtiöihin sijoittava lyhyen koron rahasto, josta varat ovat lunastettavissa 24 tunnin sisällä. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus on taattu pitkäaikaisen puukauppasopimuksen ehdoilla koskien puukauppojen ja ennakkomaksujen ajoituksia vuoden aikana.

Seuraavassa taulukossa esitellään maturiteettianalyysi. Negatiivinen luku tarkoittaa sisään tulevaa rahaa. Muiden kuin johdannaisten osalta luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät koronmaksut sekä pääoman lyhennykset ja takaisinmaksut. Johdannaisten osalta on esitetty tasearvon jakautuminen johdannaisten maturiteetin perusteella.

Tilinpäätöshetkellä käynnissä olevien rahoitusjärjestelyjen takia kaikki yhtiön velat (647 milj. euroa) ovat lyhtyaikaisia, mutta vuoden päästä tilanne on täysin erilainen. Ennen uusien lainojen nostamista Tornator muokkaa lainojen vakuutena olevien metsien vakuusrakennetta, mikä yhdessä vihreän rahoituksen viitekehyksen kanssa tarjoaa yhtiölle entistä enemmän mahdollisuuksia ja joustavuutta tulevien rahoitustransaktioiden toteuttamiseen. Uudesta vakuusrakenteesta ja lainaportfolion uudelleenrahoituksesta on jo sovittu rahoituslaitosten kanssa ja uudet lainatransaktiot tullaan tekemään vuoden 2020 kuluessa.

31.12.2019									
Milj. euro	Liite	Tase-arvo	Rahavirta	2020	2021	2022	2023	2024	2025+
Rahoitusvelat	18	647,2	653,4	653,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostovelat ja muut velat	21	22,7	22,7	22,7					
Johdannaisinstrumentit									
Korkojohdannaiset	11	141,1	141,1	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	104,4

31.12.2018

Milj. euro	Liite	Tase-arvo	Rahavirta	2019	2020	2021	2022	2023	2024+
Rahoitusvelat	18	609,9	624,1	362,2	261,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostovelat ja muut velat	21	22,9	22,9	22,9					
Johdannaisinstrumentit									
Korkojohdannaiset	11	90,9	90,9	2,4	4,6	4,6	4,6	4,6	70,1

Luottoriski

Yhtiön toimintatapa määrittelee asiakkaiden, sijoitustransaktioiden ja johdannaissopimusten vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset sekä sijoitusperiaatteet. Luottoriskin hallinta ja luotonvalvonta on keskitetty yhtiön rahoitusjohdolle. Luottoa myönnetään vain niille asiakkaille, joilla on moitteettomat luottotiedot. Yksittäisiin merkittäviin liiketoimiin yhtiö pyytää aina vastapuolelta riittävän vakuuden. Yhtiö solmii johdannaissopimuksia ja tekee sijoitustransaktioita vain sellaisten vastapuolten kanssa, joiden luottoluokitus on vähintään A.

Saamisten osalta yhtiöllä ei ole olennaista luottoriskikeskittymää, sillä saamiset muodostuvat useista eristä. Tilikauden aikana yhtiöllä ei ole ollut merkittäviä tulosvaikutteisesti kirjattuja luottotappioita.

Pääoman hallinta

Yhtiön pääoman hallinnan (oma vs. vieras pääoma) pyrkimyksenä on tukea liiketoimintaa, varmistaa normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa tavoitteena paras mahdollinen tuotto. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset.

Yhtiön nettovelkaantumisasasteet olivat seuraavat:

Milj. euro	2019	2018
Korolliset velat	647,2	609,9
Korolliset saamiset	2,2	1,0
Rahavarat	11,4	12,2
Nettovelat	633,6	596,7
Oma pääoma yhteensä	758,0	669,4
Nettovelkaantumisaste (gearing)	83,6 %	89,1 %

Yhtiö on noudattanut lainoissaan olevia ehtoja.

5 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Olellainen erä, jossa edellytetään johdon harkintaa, liittyy metsän arvostuksessa käytettäviin oletuksiin, kuten puun hintaan, diskonttokorkoon ja kasvukauteen. Puun reaalihintojen kehitys ulkoisen arvioijan antaman ennustejakson (10v) jälkeen oletetaan olevan +/-0. Yhtiön biologisten hyödykkeiden (ilman maapohjaa) arvo tilinpäätöshetkellä oli 1 480,3 miljoonaa euroa (1 288,6 miljoonaa euroa). Arvon muutoksessa huomioidaan mahdollisten tilikauden aikana hankittujen tai luovutettujen metsämaiden vaikutus.

Emoyhtiön Suomen metsien arvostuksessa käyttämä diskonttokorko verojen jälkeen oli 3,25 % (2018: 3,50 %). Diskonttokorko sisältää oman ja vieraan pääoman korkokomponentit, ja kassavirroissa huomioidaan inflaation (oletus: 2,0 %) vaikutus. Diskonttokoron laskennassa 40 %:n (2018: 35%) painoarvo on oman pääoman korkokomponentilla, ja siinä käytetään riskittömänä korkona 50 vuoden euroswap -koron 5 vuoden liukuvaa keskiarvoa 1,3 % (1,6 %). Ulkoisen arvioijan laskema oman pääoman riskipreemio oli 2,75 % v. 2018 (2,75 %). Diskonttokoron laskennassa 60 %:n (2018:65 %) painoarvo on yhtiön strategian mukaisen tavoiterahoitusrakenteen perusteella vieraan pääoman korkokomponentilla, joka vastaa pitkäaikaisten lainojen korkosuojattua korkoa (arvioitu 5,00% yli ajan). Diskonttokoron osalta sovelletaan vaihteluväliä +/-0,25 %-yksikköä, eli diskonttokorkoa muutetaan vain, jos se muuttuu yli mainitun vaihteluvälin.

Puun hintaennuste ja riskiton korko päivitetään vuosittain. Diskonttokoron muutos +/-1 %-yksikköä muuttaa metsäomaisuuden arvostusta -250 / +350 miljoonaa euroa (Suomi, 70v kassavirrat). Puun hintaennusteen muutos +/- 10% muuttaa metsäomaisuuden arvostusta +/- 175 miljoonaa euroa.

Metsien arvostuksen periaatteet on esitetty biologisia hyödykkeitä koskevassa laadintaperiaatteessa ja arvostus päättyneellä tilikaudella on esitetty liitetiedossa 10.

6 Toimintasegmentit

Yhtiön ydintoimintaa on puun tuottaminen ja hakkuu oikeuksien myynti suunniteltuihin leimikoihin. Leimikot sisältävät normaaleja hakkuutapoja sekä puutavaralajeja. Yhtiö toimii vain Suomessa. Liiketoimintaa johdetaan ja seurataan yhtenä kokonaisuutena ja näin ollen yhtiöllä on vain yksi toimintasegmentti. Näin ollen segmenttitietoja ja erillistä maantieteellistä jakautumista ei esitetä, sillä ne toistaisivat tuloslaskelmassa ja taseessa esitetyt luvut.

Tuloslaskelmassa raportoitujen lukujen lisäksi ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle raportoidaan myös liikevoitto ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutoksia ja hakkuita, joka oli 68 627 tuhatta euroa vuonna 2019 (78 708 tuhatta euroa vuonna 2018).

Hakkuuoikeuksien myynti muodosti 96,9 % liikevaihdosta (95,3 % vuonna 2018).

7 Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet

31.12.2019			
1 000 euro	ATK-ohjelmat	Muut aineettomat oikeudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	7 325,0	82,1	7 407,1
Lisäykset	350,4		350,4
Vähennykset			0,0
Hankintameno 31.12.2019	7 675,3	82,1	7 757,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset			
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	-6 792,7	0,0	-6 792,7
Poistot ja arvonalentumiset	-308,6	-82,1	-390,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-7 101,3	-82,1	-7 183,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	574,0	0,0	574,0
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	532,3	82,1	614,4

31.12.2018

1 000 euro	ATK-ohjelmat	Muut aineettomat oikeudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	7 108,7	76,8	7 185,5
Lisäykset	216,3	5,3	221,5
Vähennykset			0,0
Hankintameno 31.12.2018	7 325,0	82,1	7 407,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset			
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	-6 106,6	0,0	-6 106,6
Poistot ja arvonalentumiset	-686,0		-686,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-6 792,7	0,0	-6 792,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	532,3	82,1	614,4
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	1 002,0	76,8	1 078,9

8 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

31.12.2019						
1 000 euro	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Tiet ja ojat	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	70 585,9	493,3	1 291,4	32 152,1	949,4	105 472,1
Lisäykset	5 111,2		173,5	1 032,6	2 110,3	8 427,6
Vähennykset	-35,9				-1 383,0	-1 418,9
Hankintameno 31.12.2019	75 661,1	493,3	1 464,9	33 184,8	1 676,7	112 480,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	0,0	-198,8	-1 188,7	-21 224,7	0,0	-22 612,2
Poistot ja arvonalentumiset		-18,8	-48,5	-1 971,4		-2 038,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	0,0	-217,6	-1 237,2	-23 196,0	0,0	-24 650,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	75 661,1	275,7	227,7	9 988,7	1 676,7	87 830,0
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	70 585,9	294,5	102,7	10 927,5	949,4	82 859,9

31.12.2018

1 000 euro	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Tiet ja ojat	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	65 827,6	475,9	1 237,6	29 022,7	2 669,7	99 233,5
Lisäykset	4 830,0	17,4	53,8	3 129,4	1 621,5	9 652,1
Vähennykset	-71,8				-3 341,7	-3 413,5
Hankintameno 31.12.2018	70 585,9	493,3	1 291,4	32 152,1	949,4	105 472,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	0,0	-180,2	-1 113,5	-19 333,3	0,0	-20 627,0
Poistot ja arvonalentumiset	0,0	-18,6	-75,2	-1 891,4	0,0	-1 985,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	0,0	-198,8	-1 188,7	-21 224,7	0,0	-22 612,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	70 585,9	294,5	102,7	10 927,5	949,4	82 859,9
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	65 827,6	295,7	124,1	9 689,4	2 669,7	78 606,5

9 Käyttöoikeusomaisuuserät

31.12.2019			
1 000 euro	Toimitilat	Koneet ja kalusto	Käyttöoikeusomaisuus yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	0,0	0,0	0,0
IFRS 16 käyttöönotto	1 657,2	78,2	1 735,4
Lisäykset	87,1	28,1	115,2
Vähennykset	0,0	-23,2	-23,2
Hankintameno 31.12.2019	1 744,3	83,2	1 827,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset			
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	0,0	0,0	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-164,3	-38,8	-203,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-164,3	-38,8	-203,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	1 580,0	44,4	1 624,4

Yhtiön käyttöoikeusomaisuuserät koostuvat toimistovuokrista ja leasingautoista. Toistaiseksi voimassa olevien toimistovuokrasopimusten osalta yhtiö on arvioinut tapauskohtaisesti todennäköisyyttä vuokrasopimuksen jatkumiselle ja kestolle. Leasingautojen osalta erääntyvien sopimusten uusiminen harkitaan tapauskohtaisesti.

Käyttöoikeusomaisuuseristä tuloslaskelmaan kirjatut erät:

Tuloslaskelmaerät	2019
Poistot	-203,0
Rahoituskulu	-63,6
Kulut lyhytaikaisista ja vähäarvoisista vuokrasopimuksista	-65,1

10 Biologiset hyödykkeet

1 000 euro	2019	2018
Biologiset hyödykkeet kauden alussa	1 288 617,8	1 248 123,2
Hakkuut	-5 528,8	-18 253,8
Arvostusmuutos	156 166,0	20 250,0
Muutos tuloslaskelmassa	150 637,2	1 996,2
Lisäykset	41 345,3	39 079,1
Vähennykset	-281,3	-580,6
Biologiset hyödykkeet kauden lopussa	1 480 319,0	1 288 617,8

Biologisten hyödykkeiden käypä arvo lasketaan jatkuvien toimintojen tulevaisuuden kassavirtojen pohjalta. Diskontattujen kassavirtojen laskenta vaatii kasvun, puunkorjuun, myyntihinnan sekä myynnin kustannuksiin liittyvien ennusteiden arviointia. Vuonna 2019 yhtiön hakkuumahdollisuudet lisääntyivät pääasiassa uusien metsien hankkimisen ansiosta. Lisäksi arvostusmallissa käytetyt puun hinnat vaikuttivat positiivisesti Suomen metsien käypään arvoon. Suomen metsien osalta laskentamallin muuttujien herkkyyksanalyysi on esitetty alla.

Diskonttokoron muutos +/- 1 % -yksikköä muuttaa metsäomaisuuden arvostusta -250 / +350 miljoonaa euroa (Suomi, 70v kassavirrat). Puun hintaennusteen muutos +/- 10% muuttaa metsäomaisuuden arvostusta +/- 175 miljoonaa euroa.

11 Johdannaiset

Yhtiö käyttää rahavirtasuojaukseen koronvaihtosopimuksia. Pääosa sopimuksista erääntyy myöhemmin kuin 3 vuoden kuluttua.

Korkojohdannaisten käyvät arvot 31.12.

1 000 euro	2019			2018		
	Varat	Velat	Netto	Varat	Velat	Netto
Koronvaihtosopimukset	0,0	-141 058,5	-141 058,5	3 284,8	-94 140,6	-90 855,8
Johdannaisten käyvät arvot yhteensä	0,0	-141 058,5	-141 058,5	3 284,8	-94 140,6	-90 855,8

Korkojohdannaisten käypien arvojen muutoksen jakautuminen tilikaudella:

1 000 euro	2019			2018
	Tuotot	Kulut	Netto	Netto
Tuloslaskelmaan kirjattu osuus*	404,7	-51 208,2	-50 803,5	-5 582,1
Koronvaihtosopimukset	404,7	-51 208,2	-50 803,5	-5 582,1
Kertyneiden korkojen muutoksen osuus**	0,0	600,8	600,8	-16,6
Korkojohdannaisten käyvän arvon muutos taseessa	404,7	-50 607,4	-50 202,7	-5 598,7

* Tuloslaskelmassa lisäksi +3 808,5 (+3 969,0) tuhatta euroa päätyneestä käyvän arvon suojaussuhteesta kirjattua suojauskohteen arvon muutosta

** Tuloslaskelmassa osana korkokuluja

Korkojohdannaisten nimellisarvot 31.12.

1 000 euro	31.12.2019	31.12.2018
Koronvaihtosopimukset	338 625	653 625
Johdannaisten nimellisarvot yhteensä	338 625	653 625

Koronvaihtosopimukset on tehty markkinakoron vaihteluilta suojautumiseksi. Tällä hetkellä kaikki sopimukset käsitellään käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina erinä. Rahavirran suojauksissa käypien arvojen muutokset on kirjattu tehokkuustestauksen perusteella osin tulosvaikutteisesti ja osin suoraan omaan pääomaan. Rahavirtasuojauksen tehoton osuus sekä käyvän arvon suojaussuhteessa ja suojauslaskennan ulkopuolella olevien johdannaisten arvonmuutokset on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Tuloslaskelmaan kirjattu osuus on ollut -50 803,5 tuhatta euroa tulosta heikentävä (-5 582,1 tuhatta euroa tulosta heikentävä). Voitot ja tappiot, jotka on siirretty käyvän arvon rahastoon (oman pääoman muutoslaskelma) kirjataan tuloslaskelmaan systemaattisesti siihen saakka, kunnes lainat on kokonaisuudessaan maksettu takaisin. Lisäksi käyvän arvon suojaussuhteesta on tuloslaskelman rahoituseriin kirjattu suojauskohteen käyvän arvon muutosta +3 808,5 tuhatta euroa (+3 969,0 tuhatta euroa).

Johdannaiset ovat määritelty pitkäaikaisiin varoihin tai velkoihin kuuluvaksi, jos sopimus eräännyy yli 12 kuukauden kuluttua. Muussa tapauksessa johdannaiset on esitetty lyhytaikaisissa varoissa tai veloissa.

Yhteenvedo tilikauden aikana omaan pääomaan kirjatuista rahavirran suojauksien voitoista ja tappioista, omasta pääomasta pois kirjattu ja tilikauden myynnin oikaisuisissa esitetty määrä sekä tase-erän hankintamenoa oikaisemaan kirjattu suojaustulos ilmoitetaan laskelmassa yhtiön oman pääoman muutoksista.

Korkojohdannaisten korkokannoista ks. Rahoitusriskit (liite 4).

12 Vaihto-omaisuus

1 000 euro	2019	2018
Vaihto-omaisuus	0,0	387,8
Vaihto-omaisuus yhteensä	0,0	387,8

Vaihto-omaisuus koostuu puuraaka-ainevarannoista ja lannoitteista. Yhtiö ei ole kirjannut vaihto-omaisuudesta arvonalennuksia vuonna 2019 eikä vuonna 2018. Tuloslaskelmaan tilikaudella kirjattu vaihto-omaisuuden muutos -615,8 tuhatta euroa (-845,7 tuhatta euroa) koostuu edellä mainittujen raaka-ainevarojen muutoksen lisäksi vaihto-omaisuuteen siirretyistä myytyjen maa-alueiden kirjanpitoarvoista.

13 Myyntisaamiset ja muut saamiset

Myyntisaamiset

1 000 euro	2019	2018
Myyntisaamiset	12 437,7	12 012,0
Myyntisaamiset, konserni	75,3	66,2
Myyntisaamiset yhteensä	12 513,0	12 078,2
Myyntisaamisten ikäjakaumat:		
Ei eräänntyneet	12 010,9	11 276,6
eräänntyneet alle 3 kuukautta	500,1	801,5
eräänntyneet yli 3 kuukautta - alle 6 kuukautta	0,9	0,0
eräänntyneet yli 6 kuukautta	1,1	0,2

Muut saamiset

1 000 euro	2019	2018
Siirtosaamiset	8 870,6	2 541,4
Muut saamiset	32,3	30,6
Muut saamiset yhteensä	8 902,9	2 572,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteensä	21 415,9	14 650,3

Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa. Saamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin

enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään saamiin liit-
tyviä velvoitteitaan. Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36.

14 Sijoitukset

Tällä hetkellä kaikki sijoitukset on luokiteltu käypään arvoon tuloslaskelman kautta arvostettaviksi

Sijoitukset, pitkäaikainen:

1 000 euro	2019	2018
Arvo tilikauden alussa	111,2	108,2
+Lisäykset / -vähennykset	0,0	3,0
Arvo tilikauden lopussa	111,2	111,2

Pitkäaikaiset sijoitukset sisältävät osakkeita ja muita sijoituksia, joita ei odoteta myytävän lähiaikoina.

Sijoitukset, lyhytaikainen:

1 000 euro	2019	2018
Arvo tilikauden alussa	1 042,3	1 938,1
+Lisäykset / -vähennykset	1 116,9	-896,4
Käyvän arvon muutokset	1,6	0,6
Arvo tilikauden lopussa	2 160,8	1 042,3

Lyhytaikaiset sijoitukset sisältävät pääasiassa sijoituksia korkorahastoihin. Tilikauden 2019 aikana on myyty ja ostettu rahastosijoituksia. Rahastosijoitukset on arvostettu käypään arvoon.

Sijoitusten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36. Rahoitusvaroja ei ole erääntynyt eikä niihin ole koh-
distettu arvonalentumiskirjauksia.

15 Rahavarat

1 000 euro	2019	2018
Käteinen raha ja pankkitilit (rahavarat rahavirtalaskelmassa)	11 389,6	12 155,8
Yhteensä	11 389,6	12 155,8

Rahavaroihin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään saa-
misiin liittyviä velvoitteitaan. Rahavarojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36.

Rahavarojen lisäksi Tornator Oyj:llä on käytettävissä pankkilainafasilitteetti 100 miljoonaa euroa, joka oli ti-
linpäätöshetkellä kokonaan nostamatta. Fasilitteetti ja siitä nostetut osuudet erääntyvät vuonna 2020.

16 Osakepääoma

Tornator Oyj:llä on yksi osakesarja, jonka kaikilla osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoon. Yhtiön osakkeita koskee yhtiöjärjestyksen lunastuslauseke, jonka mukaan muilla osakkeenomistajilla on lunastusoikeus, jos yhtiön osake vaihtaa omistajaa. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Tornator Oyj:llä on osakkeita 5 milj. kpl.

	2019	2018
Osakkeiden lukumäärä (kpl) 1.1.	5 000 000	5 000 000
Osakkeiden lukumäärä (kpl) 31.12.	5 000 000	5 000 000
Osakepääoma (1 000 euro) 1.1.	51 836,20	51 836,20
Osakepääoma (1 000 euro) 31.12.	51 836,20	51 836,20

Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu.

Osakepääomaan on kirjattu yhtiön osakkeiden nimellisarvoa vastaava määrä emoyhtiötä perustettaessa.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan laskennallisilla veroilla vähennettynä rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvät arvot sekä käypien arvojen jaksotukset päättyneistä rahavirran suojaus-suhteista. Voittovaroihin tehty siirto liittyy eläkevelvoitteiden taloudellisten oletusten muutoksista johtuneisiin vakuutusmatemaattisiin muutoksiin, jotka on aikaisemmin esitetty käyvän arvon rahastossa.

1 000 euro	2019	2018
Arvo tilikauden alussa	0,0	-156,8
Käyvän arvon rahasto, muutos tilikaudella	0,0	0,6
Suojausrahasto, muutos tilikaudella	0,0	0,0
Siirto voittovaroihin	0,0	156,2
Arvo tilikauden lopussa	0,0	0,0

17 Laskennalliset verosaamiset ja –velat

Laskennalliset verot on kirjattu kaikista väliaikaisista eroista. Laskennallisten verojen muutokset tilikauden aikana ovat seuraavat:

1 000 euro	Liite	1.1.2019	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2019
Laskennalliset verosaamiset:					
Väliaikaiset erot					
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	11	480,6	-480,6	0,0	0,0
Etuuspohjaisten eläkkeiden kirjaaminen	20	45,8	-2,0	-7,2	36,6
Laskennalliset verosaamiset yhteensä		526,5	-482,6	-7,2	36,6
Laskennalliset verovelat:					
Väliaikaiset erot:					
Korollisten velkojen järjestelypalkkiojaksotukset	18	156,5	-108,6	0,0	47,9
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	11	0,0	281,1	0,0	281,1
Biologisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	10	160 174,0	30 120,4	0,0	190 294,3
Laskennalliset verovelat yhteensä		160 330,5	30 292,9	0,0	190 623,3

1 000 euro	Liite	1.1.2018	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2018
Laskennalliset verosaamiset:					
Väliaikaiset erot					
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	11	8 674,9	-8 194,2	0,0	480,6
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	14	0,1	0,0	-0,1	0,0
Etuuspohjaisten eläkkeiden kirjaaminen	20	53,0	-2,0	-5,2	45,8
Laskennalliset verosaamiset yhteensä		8 728,0	-8 196,2	-5,3	526,5
Laskennalliset verovelat:					
Väliaikaiset erot:					
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	11	301,2	-144,7	0,0	156,5
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	14	0,0	0,0	0,0	0,0
Biologisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	10	159 793,5	380,5	0,0	160 174,0
Laskennalliset verovelat yhteensä		160 094,7	235,8	0,0	160 330,5

TORNATOR OYJ
Emoyhtiön erillistilinpäätös 31.12.2019

Laskennalliset verosaamiset ja -velat ovat netotettu silloin, kun yhteisöllä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kirjatut erät toisiaan vastaan ja laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

1 000 euro	2019	2018
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	36,6	526,5
Netotettu laskennallista verovelkaa vastaan	36,6	526,5
Laskennalliset verosaamiset taseessa	0	0
Laskennalliset verovelat yhteensä	190 623,3	160 330,5
Netotettu laskennallista verosaamista vastaan	-36,6	-526,5
Laskennalliset verovelat taseessa	190 586,7	159 804,0

Laskennalliset verosaamiset

1 000 euro	2019	2018
Laskennalliset verosaamiset, jotka erääntyvät yli 12 kk kuluttua	36,6	526,5
Laskennalliset verosaamiset, jotka erääntyvät 12 kk kuluessa	0	0

Laskennalliset verovelat

1 000 euroa	2019	2018
Laskennalliset verovelat, jotka erääntyvät yli 12 kk kuluttua	190 623,3	160 330,5
Laskennalliset verovelat, jotka erääntyvät 12 kk kuluessa	0	0

Laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista.

18 Rahoitusvelat

1 000 euro	2019	2018
Pitkäaikaiset rahoitusvelat		
Joukkovelkakirjalainat	0,0	65 000,0
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikainen osuus	0,0	192 106,0
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikainen osuus	0,0	4 500,0
Pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä	0,0	261 606,0
Lyhytaikaiset rahoitusvelat		
Joukkovelkakirjalainat	65 000,0	253 420,0
Lainat rahoituslaitoksilta	477 283,3	0,0
Yritystodistukset	104 897,3	94 919,3
Lyhytaikaiset rahoitusvelat yhteensä	647 180,6	348 339,3
Rahoitusvelat yhteensä	647 180,6	609 945,3

TORNATOR OYJ
Emoyhtiön erillistilinpäätös 31.12.2019

Lainat rahoituslaitoksilta sisältävät järjestelypalkkion jaksotusta -0,2 miljoonaa euroa (-0,4 miljoonaa euroa). Vertailuvuonna joukkovelkakirjalainat sisälsivät käyvän arvon suojaussuhteen perusteella kirjattua käyvän arvon muutosta ja päättyneen suojaussuhteen jaksotusta sekä järjestelypalkkion jaksotusta yhteensä +3,4 miljoonaa euroa

Konsernin metsäomaisuus toimii rahoitusvelkojen vakuutena. Kts. liitteet 8 maa-alueet, 10 biologiset hyödykkeet ja 34 Muut omasta puolesta annetut vakuudet.

Lyhytaikaiset rahoitusvelat tullaan uusimaan niiden erääntyessä, eli niillä ei tule olemaan vaikutusta konsernin lyhytaikaisiin kassavirtoihin.

Tilinpäätöshetkellä käynnissä olevien rahoitusjärjestelyjen takia kaikki yhtiön velat (647 milj. euroa) ovat lyhytaikaisia, mutta vuoden päästä tilanne on täysin erilainen. Ennen uusien lainojen nostamista Tornator muokkaa lainojen vakuutena olevien metsien vakuusrakennetta, mikä yhdessä vihreän rahoituksen viitekehysten kanssa tarjoaa yhtiölle entistä enemmän mahdollisuuksia ja joustavuutta tulevien rahoitustransaktioiden toteuttamiseen. Uudesta vakuusrakenteesta ja lainaportfolion uudelleenrahointuksesta on jo sovittu rahoituslaitosten kanssa ja uudet lainatransaktiot tullaan tekemään vuoden 2020 kuluessa

Maturiteettijaukama 31.12.2019:

1 000 euro	2019
2020	647 180,6
2021+	0,0
Yhteensä	647 180,6

Maturiteettijaukama 31.12.2018:

1 000 euro	2018
2019	352 839,3
2020	257 106,0
2021+	0,0
Yhteensä	609 945,3

Täsmäytys rahoitustoiminnosta johtuvien velkojen muutoksesta:

1 000 euro	1.1.2019	Rahoituksen rahavirta	Korkokuluihin kirjatut erät	Käyvän arvon muutos	31.12.2019
Joukkovelkakirjalainat	318 420,0	-250 000,0	388,5	-3 808,5	65 000,0
Lainat rahoituslaitoksilta	196 606,0	280 500,0	177,3	-	477 283,3
Yritystodistukset	94 919,3	10 000,0	-22,0	-	104 897,3
Yhteensä	609 945,3	40 500,0	543,8	-3 808,5	647 180,6

1 000 euro	1.1.2018	Rahoituksen rahavirta	Korkokuluihin kirjatut erät	Käyvän arvon muutos	31.12.2018
Joukkovelkakirjalainat	322 000,5	-	388,5	-3 969,0	318 420,0
Lainat rahoituslaitoksilta	175 771,1	20 500,0	334,9	-	196 606,0
Yritystodistukset	99 918,7	-5 000,0	0,6	-	94 919,3
Yhteensä	597 690,4	15 500,0	724,0	-3 969,0	609 945,3

Yhtiön rahoituslainat ovat vaihtuvakorkoisia ja lainojen hinnoittelu tapahtuu 1-6 kuukauden välein.

Rahoitusvelkojen efektiivisten korkokantojen painotetut keskiarvot:

1 000 euro	2019	2018
Rahoitusvelat	3,3 %	3,6 %

19 Vuokravastuuvelat

1 000 euro	2019
Pitkäaikainen	1 486,6
Lyhytaikainen	165,9
Yhteensä	1 652,5

Vuokramaksujen erääntyminen 31.12.2019:

Vuosi	Maksut yhteensä
2020	242,5
2021	215,0
2022	215,0
2023	200,7
2024	200,7
2025+	932,2
Yhteensä	2 006,1

31.12.2019 yhtiön vuokravastuut lyhytaikaisista vuokrasopimuksista ovat 32 tuhatta euroa.

31.12.2019 yhtiön vuokravastuut vähäarvoisista vuokrasopimuksista ovat 30 tuhatta euroa.

20 Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuus pohjaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Yhtiöllä on etuus pohjaisia lisäeläkejärjestelyjä Suomessa. Järjestelyt perustuvat keskimääräiseen loppupalkkaan ja niihin osallistuvat henkilöt saavat lisäeläkkeen pakollisen vanhuuseläkkeen lisäksi. Eläkeetuuden suuruus eläkkeelle jäämishetkellä määritetään tiettyjen tekijöiden, kuten esimerkiksi palkan ja työssäolovuosien, perusteella. Eläkkeitä tarkistetaan vähittäishintaindeksin mukaisesti. Eläkejärjestelyt on hoidettu henkivakuutusyhtiössä. Yhtiöllä on osittain rahastoituja järjestelyjä. Järjestelyyn kuuluvia varoja hallinnoi henkivakuutusyhtiö paikallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti.

Taseen etuus pohjainen nettovelka määräytyy seuraavasti:

1 000 euroa	2019	2018
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	1 425	1 548
Varojen käypä arvo	-1 242	-1 319
Nettovelka taseessa	183	229

Etuus pohjainen nettovelka on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

TORNATOR OYJ
Emoyhtiön erillistilinpäätös 31.12.2019

1 000 euroa	Veloitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2019	1 548	1 319	229
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	-	-	-
Korkokulu tai –tuotto	23	19	4
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno ja tappiot velvoitteen täyttämistä	-	-	-
Kaudella tuloslaskelmaan henkilöstökuluihin kirjattu määrä	23	19	4
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:			
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä eriä (+/-)	-	-21	21
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio (+)	-	-	-
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) tai tappiot (+)	-36	-	-36
Kokemusperäiset voitot (-) tai tappiot (+)	-21	-	-21
Omaisuserän enimmäismäärän muutos lukuun ottamatta korkokuluun sisältyvää määrää (+/-)	-	-	-
	-57	-21	-36
Maksusuoritukset:			
Työnantajilta (+)		14	-14
Järjestelyihin osallistuvilta (+)	-	-	-
Järjestelyistä suoritettavat maksut:			
Maksetut etuudet (-)	-89	-89	0
31.12.2019	1 425	1 242	183
1.1.2018	1 691	1 426	265
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	-	-	-
Korkokulu tai –tuotto	25	21	4
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno ja tappiot velvoitteen täyttämistä	-	-	-
Kaudella tuloslaskelmaan henkilöstökuluihin kirjattu määrä	25	21	4
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:			
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä eriä (+/-)	-	-81	81
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio (+)	-	-	-
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) tai tappiot (+)	-22	-	-22
Kokemusperäiset voitot (-) tai tappiot (+)	-85	-	-85
Omaisuserän enimmäismäärän muutos lukuun ottamatta korkokuluun sisältyvää määrää (+/-)	-	-	-
	-107	-81	-26
Maksusuoritukset:			
Työnantajilta (+)		14	-14
Järjestelyihin osallistuvilta (+)	-	-	-
Järjestelyistä suoritettavat maksut:			
Maksetut etuudet (-)	-61	-61	0
31.12.2018	1 548	1 319	229

Etuuspohjaisen eläkevelvoitteen herkkyyshanalyysi

Seuraava taulukko kuvastaa erilaisten tekijöiden vaikutuksen etuuspohjaiseen velvoitteeseen, varojen käypään arvoon, nettovelkaan ja eläkemenoon tilikauden 2019 osalta. Analyysi on tehty samoilla laskentaperiaatteilla kuin eläkelaskelmat.

1 000 euroa	Etuuspohjainen velvoite	Varojen käypä arvo	Nettovelka	Työsuorituksen perustuva meno	Nettokorko
Diskonttauskorko 1.50 %	1 425	1 242	183	0	2
Diskonttauskorko +0.50 %	1 342	1 175	167	0	3
Diskonttauskorko -0.50 %	1 516	1 316	200	0	1
Muutos %					
Diskonttauskorko 1.50 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Diskonttauskorko +0.50 %	-5,8 %	-5,4 %	-8,6 %	0,0 %	27,6 %
Diskonttauskorko -0.50 %	6,4 %	5,9 %	9,6 %	0,0 %	-34,0 %
000 euroa					
Eläke-etuuden muutos 2.00 %	1 425	1 242	183	0	2
Eläke-etuuden muutos +0.50 %	1 508	1 242	266	0	3
Eläke-etuuden muutos -0.50 %	1 348	1 242	106	0	1
Muutos %					
Eläke-etuuden muutos 2.00 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Eläke-etuuden muutos +0.50 %	5,8 %	0,0 %	45,4 %	0,0 %	47,2 %
Eläke-etuuden muutos -0.50 %	-5,4 %	0,0 %	-41,8 %	0,0 %	-43,4 %

Muutos kuolleisuudessa, joka kasvattaisi eliniän ennustetta 1 vuodella kasvattaisi nettovelkaa 12 tuhatta euroa (6,3 %).

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo

Järjestelyyn kuuluviksi varoiksi katsotaan vakuutusyhtiölle maksetut ja tilinpäätöspäivään mennessä kertyneet maksut. Varat kuuluvat vakuutusyhtiön sijoitusomaisuuteen ja niiden hoito on vakuutusyhtiön vastuulla. Näin ollen järjestelyyn kuuluvien varojen jakautumista omaisuusryhmittäin ei ole mahdollista esittää. Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tappio oli 2 tuhatta euroa vuonna 2019 (tappiota 60 tuhatta euroa vuonna 2018).

Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset:

	2019	2018
Diskonttokorko, %	1,25 %	1,50 %
Tulevat työeläkkeiden korotukset, %	1,50 %	2,00 %
Inflaatio, %	1,20 %	1,70 %
Keskimääräinen jäljellä oleva palvelusaika, vuotta	2	2
Velvoitteen kestoaika, vuotta	12	13
Kuolevuustaulukko	Gompertz	Gompertz

Yhtiö ennakoii maksavansa etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä 14 tuhatta euroa tilikaudella 2020.

Painotettu eläkevelvoitteen keskimääräinen kestoaika on 12 vuotta. Diskonttaamattomien eläkevelvoitteiden oletettu maturiteettianalyysi 31.12.2019 on:

	Alle vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 10 vuotta	10 - 15 vuotta	Yli 15 vuotta	Yhteensä
Eläkevelvoitteet	91	283	320	310	664	1 668

21 Ostovelat ja muut velat

1 000 euro	2019	2018
Ostovelat	792,2	1 031,7
Saadut ennakot	11 111,6	8 797,7
Siirtovelat		
Henkilöstöjaksotukset	2 334,2	1 984,1
Korkojaksotukset	1 609,6	1 752,8
Verojaksotukset	0,0	533,2
Muut jaksotukset	144,5	94,2
Siirtovelat yhteensä	4 088,4	4 364,4
Velat saman konsernin yhtiöille	0,0	2 510,0
Muut velat	6 680,0	6 244,2
Ostovelat ja muut velat yhteensä	22 672,2	22 948,0

Osto- ja muiden velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36.

22 Liikevaihdon jakautuminen

1 000 euro	2019	2018
Hakkuuoikeuksien myynti	90 556,1	97 159,3
Tonttien ja metsäpalstojen myynti	1 243,3	3 234,2
Metsänhoitopalveluiden myynti	1 638,1	1 596,1
Yhteensä	93 437,4	101 989,6

23 Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 euro	2019	2018
Konsernin sisäiset tuotot	261,7	245,0
Maa-ainesmyynti	998,0	865,0
Maa-aluevuokrat	1 454,0	1 275,2
Suojelualuekorvaukset	1 570,0	3 269,0
Muut	1 124,4	630,4

24 Materiaalit ja palvelut

1 000 euro		2019	2018
Ostot		-3 164,7	-2 604,0
Ulkopuoliset palvelut		-11 050,1	-11 651,6
Yhteensä		-14 214,8	-14 255,6

Ostot ovat lähinnä taimia, siemeniä sekä lannoitteita.

Ulkopuoliset palvelut ovat lähinnä koneyrittäjien palveluita.

25 Henkilöstökulut

1 000 euro	Liite	2019	2018
Palkat		6 562,6	6 100,1
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt		1 136,6	1 073,8
Eläkekulut – etuuspohjaiset järjestelyt	20	4,0	4,0
Sosiaalikulut		170,0	235,8
Yhteensä		7 873,2	7 413,7

26 Poistot ja arvonalentumiset

1 000 euro	Liite	2019	2018
Poistot aineellisesta ja aineettomasta omaisuudesta			
Rakennukset	8	18,8	18,6
Koneet ja kalusto	8	48,5	75,2
Tiet ja ojat	8	1 971,4	1 891,4
Käyttöoikeusomaisuuserät	9	203,0	0,0
Aineettomat oikeudet	7	390,7	686,0
Poistot yhteensä		2 632,4	2 671,2

27 Liiketoiminnan muut kulut

1 000 euro		2019	2018
ICT-kulut		1 372,8	1 151,3
Matkakulut		637,7	589,1
Muut palvelut		557,4	502,6
Vuokrakulut (muut vuokrasopimukset)		65,1	289,2
Muut kulut*		2 249,4	1 847,4
Yhteensä		4 882,4	4 379,5

* Muut kulut koostuvat useista eristä, jotka yksittäisinä eivät ole olennaisia.

28 Rahoitustuotot ja –kulut

1 000 euro	Liite	2019	2018
Osingot konserniyhtiöiltä		3 710,0	1 025,6
Rahoitustuotot pankkitalletuksista ja lunastusvoitoista		196,5	177,8
Nettorahoituskulut lainoista ja johdannaisista sekä muut rahoituskulut		-22 498,0	-22 716,9
Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutos	11, 18	-46 993,4	-1 613,2
Rahoituserät, netto		-65 584,9	-23 126,7

29 Tuloverot

Yhtiön tuloverot tilikaudella muodostuivat seuraavasti:

1 000 euro	2019	2018
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	614,6	-2 790,2
Verokulun täsmäytyslaskelma:		
1 000 euro	2019	2018
Voitto/tappio ennen veroja	153 679,1	55 067,9
Laskennalliset erät tuloslaskelmassa	-150 637,3	-1 996,2
Verotettava tulo	3 041,8	53 071,7
Vero laskettuna 20 % -verokannalla	-608,4	-10 614,3
Emoyhtiön erillistilinpäätöksen IFRS-siirtymän vaikutus tilikauden verotettavaan tuloon	0,0	7 380,0
Verovapaat ja vähennyskeltottomat erät yht.	1 223,0	444,1
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	614,6	-2 790,2

Yhtiön laskennallisten verojen muutos tilikaudella 2019 oli -30 775,5 tuhatta euroa (-8 432,0 tuhatta euroa, josta emoyhtiön erillistilinpäätöksen IFRS-siirtymän vaikutusta vuodelta 2017 oli -7 380,0 tuhatta euroa). Laskennalliset verosaamiset ja verovelat on laskettu käyttäen 20 % verokantaa. Laskennalliset verot ja niiden muutos on esitetty liitetiedossa 18. Yhtiön keskimääräinen verokanta tilikaudella 2019 oli 19,6 % (20,4 %).

TORNATOR OYJ
Emoyhtiön erillistilinpäätös 31.12.2019

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot:

1 000 euro	2019			2018		
	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	36,0	-7,2	28,8	26,0	-5,2	20,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,0	0,0	0,0	0,7	-0,1	0,6

30 Osingot

Vuonna 2019 maksetut osingot olivat 35 miljoonaa euroa (7,0 euroa osaketta kohti).

Hallitus on esittänyt, että vuoden 2019 tuloksen perustella maksetaan osinkoa maksimissaan 30,0 miljoonaa euroa (6,00 euroa osaketta kohti). Esitetystä osingosta syntyvää velkaa ei ole kirjattu tähän tilinpäätökseen. Yhtiön hallitus odottaa uudelleenrahoituksen onnistuvan suunnitelmien mukaisesti ja näin ollen osingonjako ei vaaranna yhtiön maksukykyä.

31 Lähipiiritapahtumat

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

1 000 euro	2019	2018
Johtoryhmän (sis. toimitusjohtaja) palkat sivukuluineen ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 161,9	1 214,3
Hallituksen palkkiot	51,8	52,8

Emoyhtiön osakkeista 41 % omistaa Stora Enso -konserni, mikä tuottaa Stora Ensolle huomattavan vaikutuksen yhtiössä. Stora Enson kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

1 000 euro	Myyntit	Ostot	Saamiset	Velat
31.12.2019	68 165,0		7 580,0	9 773,5
31.12.2018	80 958,9		8 950,6	7 785,3

Lähipiiriliiketapahtumat ovat toteutuneet samoilla ehdoilla kuin riippumattomien osapuolten väliset liiketapahtumat.

32 Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy:lle maksetut palkkiot vuonna 2019 (1 000 euro):

- 1) tilintarkastus 248,7 (142,6)
- 2) tilintarkastuslain 1§:n 1 momentin kohdassa 2 tarkoitettut toimeksiannot 0,0 (0,0)
- 3) veroneuvonta 12,6 (40,7)
- 4) muut palvelut 14,6 (38,2)

33 Tytär- ja osakkuusyhtiöt

Tornator Oyj on Tornator -konsernin emoyhtiö. Konserniin kuuluu seuraavat yhtiöt 31.12.2019:

Yhtiön nimi	Konsernin omistusosuus	Kotipaikka
SC Tornator SRL	100 %	Romania
Tornator Eesti Oü	100 %	Viro
Oituz Private Forest District SRL	100 %	Romania
Lavakorven Tuulipuisto Oy	100 %	Suomi
Maaselän Tuulipuisto Oy	100 %	Suomi
Martimon Tuulipuisto Oy	100 %	Suomi
Niinimäen Tuulipuisto Oy	100 %	Suomi
Pahkavaaran Tuulipuisto Oy	100 %	Suomi

34 Muut omasta puolesta annetut vakuudet

Yhtiö on pantannut metsäomaisuutta velkojen vakuudeksi (Liitetieto 18). Velkojen vakuudeksi on pantattu maa-alueita ja biologisia hyödykkeitä yhteensä 1 576,4 milj. euroa (1 355,4 milj. euroa). Lisäksi yhtiö on sopinut maa-ainesottojen jälkitöiden varmistamiseksi 500 tuhannen euron limiitin rahoituslaitoksen kanssa. Tätä limiittiä on käytetty 210,1 tuhatta euroa (272,1 tuhatta euroa).

35 Oikeudenkäynnit

Yhtiöllä ei ollut vireillä oikeudenkäyntejä tilikauden aikana.

36 Rahoitusvarojen ja velkojen luokittelu

31.12.2019

Rahoitusvarat	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Kirjanpitoarvot yhteensä	Käypä arvo
1 000 euro				
Lyhytaikaiset				
Noteeraamattomat arvopaperit		2 161	2 161	2 161
Myynti- ja muut saamiset	21 416		21 416	21 416
Rahavarat	11 390		11 390	11 390
Yhteensä	32 806	2 161	34 966	34 966

Rahoitusvelat	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Kirjanpitoarvot yhteensä	Käypä arvo
1 000 euro				
Pitkäaikaiset				
Johdannaiset		141 059	141 059	141 059
Yhteensä	0	141 059	141 059	141 059
Lyhytaikaiset				
Korolliset velat	647 158		647 158	649 006
Osto- ja muut velat	22 672		22 672	22 672
Yhteensä	669 830	0	669 830	671 679

Taulukossa esitettyjen rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja määritettäessä on käytetty seuraavia hintanoteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja:

Johdannaiset

Koronvaihtosopimusten käyvissä arvoissa on käytetty vastapuolen hintanoteerausta, jota on verrattu tilinpäätöspäivän markkinakorkoihin ja muuhun markkinainformaatioon. Käyvät arvot vastaavat niitä hintoja, jotka yhtiö joutuisi maksamaan tai saisi, jos se purkaisi johdannaissopimuksen.

Korkojohdannaisten käyvät arvot vastaavat niiden kassavirtojen nykyarvoa.

Sijoitukset noteeraamattomiin arvopapereihin

Sijoitukset noteeraamattomiin arvopapereihin koostuvat pääosin kotimaisista sijoitusrahasto-osuuksista sekä suomalaisista noteeraamattomista osakkeista. Noteeraamattomien osakesijoitusten käypänä arvona on pidetty hankintamenoa, koska niiden arvostaminen käypään arvoon, arvostusmenetelmiä käyttäen, ei ole ollut mahdollista. Sijoitusten käypä arvo ei ole ollut määritettävissä luotettavasti ja arvio vaihtelee merkittävästi tai vaihteluvälille sijoittuvien erilaisten arvioiden todennäköisyydet eivät ole kohtuullisesti määritettävissä ja käytettävissä käyvän arvon arvioimiseen. Käypään arvoon kirjatut sijoitukset noteeraamattomiin arvopapereihin ovat joko jälkimarkkinakelpoisia tai niiden arvostuksessa on käytetty vastapuolen tilinpäätöspäivän ostokurssia, joka on lisäksi testattu yleisesti käytetyillä arvostusmenetelmillä saatavissa olevia markkinanoteerauksia käyttäen.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Muiden kuin johdannaissopimukseen perustuvien saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

Rahoitusvelat

Velkojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin ja joukkovelkakirjalainan osalta tilinpäätöshetken markkinahintanoteeraukseen. Diskonttauskorkona on käytetty korkoa, jolla yhtiö saisi vastata lainaa ulkopuolelta tilinpäätöshetkellä. Kokonaiskorko muodostuu riskittömästä korosta ja yrityskoh- taisesta riskipreemiosta.

Ostovelat ja muut velat

Ostovelkojen ja muiden velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

37 Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista varoista ja veloista

31.12.2019				
1 000 euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Biologiset hyödykkeet			1 480 319,2	1 480 319,2
Noteeraamattomat arvopaperit				
- oman pääoman ehtoiset arvopaperit			111,2	111,2
- vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset	2 160,8			2 160,8
Varat yhteensä	2 160,8	0,0	1 480 430,4	1 482 591,2
Velat				
Johdannaiset		141 058,5		141 058,5
Velat yhteensä	0,0	141 058,5	0,0	141 058,5
31.12.2018				
1 000 euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Biologiset hyödykkeet			1 288 617,8	1 288 617,8
Johdannaiset		3 284,8		3 284,8
Noteeraamattomat arvopaperit				
- oman pääoman ehtoiset arvopaperit			111,2	111,2
- vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset	1 042,3			1 042,3
Varat yhteensä	1 042,3	3 284,8	1 288 729,0	1 293 056,1
Velat				
Johdannaiset		94 140,6		94 140,6
Velat yhteensä	0,0	94 140,6	0,0	94 140,6

Päätyneen tilikauden aikana ei tapahtunut siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen 1 ja 2 välillä.

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla.

Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittävilta osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka ovat havainnoitavissa joko suoraan (ts. hintoina) tai epäsuoraan (ts. hinnoista johdettuina). Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä yhtiö käyttää yleisesti hyväksytyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot kuitenkin perustuvat merkittävilta osin todennettaviin markkinatietoihin.

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot puolestaan perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävilta osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

38 Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat

Osingonjakoesityksen (liite 30) lisäksi yhtiöllä ei ole ollut muita tilinpäätöspäivän jälkeisiä olennaisia tapahtumia.

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 10. päivänä helmikuuta 2020

Mikko Koivusalo
hallituksen puheenjohtaja

Mikko Mursula

Erkkö Ryyänen

Jari Suominen

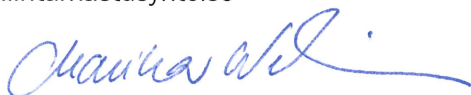
Henrik Nieminen
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 10. päivänä helmikuuta 2020

Deloitte Oy
Tilintarkastusyhteisö

Marika Nevalainen
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Tornator Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Tornator Oyj:n (y-tunnus 0162807-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön taloudellisesta asemasta, toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa
Biologiset hyödykkeet <p>Katso liitetiedot 3, 5, 6 ja 10 konsernitilinpäätöksessä sekä liitetiedot 3, 5, 6 ja 10 emoyhtiön tilinpäätöksessä.</p> <p>Konsernitilinpäätökseen 31.12.2019 sisältyvien biologisten hyödykkeiden arvo oli yhteensä EUR 1682,6 miljoonaa.</p> <p>Emoyhtiön tilinpäätökseen 31.12.2019 sisältyvien biologisten hyödykkeiden arvo oli yhteensä EUR 1480,3 miljoonaa.</p> <p>Biologiset hyödykkeet arvostetaan käypään arvoon vähennettynä myyntihetken arvioiduilla menoilla. Käypä arvo määritetään jatkuvien toimintojen diskontattujen rahavirtojen pohjalta, joka perustuu kestävään metsänhoitoon, huomioiden yhden syklin kasvipotentialin. Sykli vaihtelee riippuen maantieteellisestä sijainnista sekä puulajikkeesta. Diskontattujen kassavirtojen laskenta vaatii kasvun, puunkorjuun, myyntihinnan sekä myynnin kustannuksiin liittyvien ennusteiden arviointia.</p> <p>Biologiset hyödykkeet on luokiteltu tilintarkastuksen kannalta keskeiseksi seikaksi sen arvostuksen sisältämän arvionvaraisuuden, hallintorakenteen monimutkaisuuden sekä konsernin biologisten hyödykkeiden tase-arvon olennaisuuden vuoksi.</p>	<p>Osana tilintarkastustoimenpiteitämme olemme hankkineet ymmärryksen johdon käyttämistä arviointi- sekä valvontakontrolleista jotka liittyvät konsernin ohjeiden sekä IAS 41 mukaisesti toimimiseen.</p> <p>Olemme testanneet emoyhtiön ja sen tytäryhtiöiden omistamiin biologisiin hyödykkeisiin liittyviä johdon valvontakontrolleja sekä näiden hyödykkeiden olemassaoloon ja arvostukseen liittyvien järjestelmien toimivuutta.</p> <p>Olemme arvioineet käyvän arvon laskennassa käytettyjä keskeisiä oletuksia, kuten kasvuolettamia, diskonttokorkoja sekä toimialan muutoksiin liittyviä vaikutusarvioita. Olemme tarvittaessa hyödynneet Deloitteen erikoisasiantuntijoita.</p> <p>Olemme tehneet analyttisiä toimenpiteitä IAS 41:n mukaisen arvostuksen tuloksille, tunnistaaksemme ne poikkeamat jotka vaativat lisätoimenpiteitä.</p> <p>Osana tarkastustoimenpiteitämme olemme arvioineet sekä testanneet johdon kontrolleja ja toimenpiteitä arvostuksen tuloksen kirjaamiseen.</p> <p>Olemme arvioineet konsernitilinpäätöksen biologisten hyödykkeiden IFRS:n mukaisen esitystavan.</p>
Johdannaisinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen <p>Katso liitetiedot 3, 4 ja 11 konsernitilinpäätöksessä sekä liitetiedot 3, 4 ja 11 emoyhtiön tilinpäätöksessä.</p> <p>Konsernitilinpäätöksessä ja emoyhtiön tilinpäätöksessä 31.12.2019 taseeseen kirjatut johdannaisvelat EUR 141,1 miljoonaa.</p> <p>Johdannaisten käyvän arvon määrittämisessä käytetään arvostusmalleja sekä arvioita, jotka sisältävät johdon tekemiä oletuksia.</p>	<p>Tilintarkastustoimenpiteemme sisälsivät johdon valvontaympäristön sekä prosessien arviointia, joiden perusteella määritetään avoimien johdannaisinstrumenttien käyvät arvot IFRS 13-standardin mukaisesti.</p> <p>Olemme arvioineet johdon käyttämien arvostusmenetelmien soveltuvuutta sekä johdon käyttämiä oletuksia johdannaisten käypien arvojen määrittämisessä.</p> <p>Olemme arvioineet johdannaisinstrumenttien esittämistapaa ja niistä annettuja liitetietoja sekä konsernin että emoyhtiön tilinpäätöksessä.</p>

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa

Liikevaihto - Puun myynnin tuloutus

Katso liitetiedot 6 ja 22 Konsernitilinpäätöksessä sekä liitetiedot 6 ja 22 emoyhtiön tilinpäätöksessä.

Tornator konsernin liikevaihto EUR 105,8 miljoonaa (emoyhtiön liikevaihto EUR 93,4 miljoona) koostuu pääosin emoyhtiön metsäomaisuuteen sisältyvän puuston hakkuuoikeuksien myynnistä.

Myydystä hakkuuoikeudesta kirjautuu liikevaihtoa, kun hakkuuoikeuden perusteella tehdyn puun hakkuuta koskeva mittaustodistus on muodostettu, jolloin asiakas on kaatanut puut ostamaltaan hakkuuoikeusalueelta.

Hakkuuoikeuksiin liittyvien laskutustapahtumien lukumäärä on suuri ja liikevaihto muodostuu useista pienistä yksittäisistä mittaustodistuksista. Hakkuuoikeuksiin liittyvän puunmyynnin tuloutuksen suuresta tapahtumamäärästä johtuen liikevaihdon tuloutus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Muiden konsernin liikevaihtovirtojen osalta tuloutusajankohta ei muodosta tilintarkastuksen kannalta merkittävää seikkaa toimintojen luonteen ja yksittäisten myyntitapahtumien suhteellisen pienen rahamääräisen arvon johdosta.

Tarkastustoimenpiteemme kattoi ymmärryksen saamisen konsernin sisäisestä valvonnasta, kontrollien tarkastuksen sekä liikevaihtokirjausten aineistotarkastuksen.

Konsernin sisäisen valvonnan tarkastuksemme keskittyi myynnin tuloutusta varmentavien keskeisten kontrollien arviointiin, painopisteenä myyntitapahtumien oikea-aikaista ja oikein tapahtuvaa kirjaamista varmentavien kontrollien arviointi.

Olemme keskittyneet kauden aikana kirjattuihin myyntitapahtumiin, ja etenkin siihen, vastaavatko myyntikirjaukset todellisia myyntitapahtumia ja onko puun luovutus tuloutettu oikea-aikaisuuteen tilinpäätöshetkellä.

Osana liikevaihdon aineistotarkastusta arvioimme myynnin tuloutukseen sovellettavien laskentaperiaatteiden asianmukaisuutta. Tarkastimme tilikauden aikana kirjattuja myyntitapahtumia hakkuuoikeuksiin liittyvien tulovirtojen osalta todentaaksemme, että myyntikirjaukset sekä näitä vastaavat maksusuoritukset vastaavat toteutuneita myyntitapahtumia.

Olemme tarkastaneet tilikauden päätöksen lähettyvillä kirjattujen myyntitapahtumien oikea-aikaisen tulouttamisen, painopisteenä suuret puukappaluovutukset.

Tämän lisäksi tarkastimme valittujen liikevaihtoon kirjattujen muistiotositteiden perusteita, sekä analysoimme ja arvioimme valittujen myyntiin liittyvien tase-erien sisältöä, kuten esimerkiksi vertaamalla saatuja puukauppaennakkoja maksuihin ja yhtiön laatiin täsmäytyksiin.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka

sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnitteleme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista

seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päättämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä, 10. helmikuuta 2020

Deloitte Oy

Tilintarkastusyhteisö

Marika Nevalainen
KHT